తేనె చినుకులు -1

తెలుగు వాచకం (ద్వితీయ భాష)

ఆరో తరగతి

© Government of Andhra Pradesh, Amaravati

First Published 2012, 2018, 2019, 2021, 2024, 2025, 2026

DISCLAIMER

Any form of copying of the content, information and illustrations from this text book is a punishable offence.

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published. Without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser. The copyright holder of this book is the Commissioner of School Education, Amaravati, Andhra Pradesh.

This book has been printed on 70 GSM, SS Maplitho, Title Page 220 GSM, and White Art Card.

సమగ్ర శిక్ష, పాఠశాల విద్యాశాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

Printed in India
at the A.P. Govt., Text Book Press
Amaravati, Andhra Pradesh

AP SCERT

జాతీయ గీతం

– రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్

జనగణమన అధినాయక జయహే!
భారత భాగ్య విధాతా !
పంజాబ సింధ్ గుజరాత మరాఠా,
ద్రావిడ ఉత్కళ వంగా!
వింధ్య హిమాచల యమునా గంగా,
ఉచ్చల జలధి తరంగా!
తవ శుభనామే జాగే!
తవ శుభ ఆశిష మాగే!
గాహే తవ జయ గాథా!
జనగణ మంగళదాయక జయహే
భారత భాగ్య విధాతా!
జయహే! జయహే! జయహే!
జయ జయ జయ జయహే

ప్రతిజ్ఞ

– పైడిమర్రి వెంకటసుబ్బారావు

భారతదేశం నా మాతృభూమి. భారతీయులందరూ నా సహోదరులు.

నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. సుసంపన్నమైన, బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు గర్వకారణం. దీనికి అర్హత పొందడానికి సర్వదా నేను కృషి చేస్తాను.

నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని గౌరవిస్తాను. ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడుచుకొంటాను. జంతువులపట్ల దయతో ఉంటాను.

నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల సేవానిరతితో ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.

వారి శ్రేయోభివృద్ధులే నా ఆనందానికి మూలం.

AP SCERT

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

- ఈ పాఠ్యపుసక్తంలో 18 పాఠాలు ఉన్నాయి. వీటిని 4 యూనిట్లుగా విభజించారు. ప్రతి యూనిట్‌లోని పాఠాలను ఆయా మాసాల్లో పూర్తిచేయాలి.
- ఈ పాఠ్యపుస్తకాన్ని ఉపయోగిస్తూ సాధించాల్సిన సామర్థ్యాల జాబితా పాఠ్యపుస్తకంలో ఉంది. వీటిని పిల్లలు సాధించేలా చూడాలి.
- పాఠ్యపుస్తకం ప్రారంభంలో సన్నివేశ చిత్రాలు ఉన్నాయి. వీటిని ఉపయోగించి పిల్లలచేత మాట్లాడించాలి. ఇందుకోసం ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. ఈ ప్రశ్నలతోబాటు అదనపుప్రశ్నలు కూడా అడగాలి.
- ప్రతి పాఠమూ చిత్రంతో కూడిన సన్నివేశం, గేయం, కథ, సంభాషణలతో ప్రారంభమౌతుంది.
- ప్రతి పాఠంలో వినడం, మాట్లాడడం, చదవడం, రాయడం, సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ, ప్రశంసాపూర్వకమైన పనులువంటి సామర్థ్యాలకు సంబంధించిన అభ్యాసాల దగ్గర ప్రత్యేక చిత్రాలు (లోగోలు) ఉన్నాయి.
- పాఠాన్ని ప్రారంభించేముందు చిత్రం ఆధారంగా పిల్లలతో మాట్లాడించాలి. ఆలోచింపజేసే ప్రశ్నలు అడగాలి.
- ఆ తర్వాత పాఠాన్ని బోధించాలి. గేయాలను చెప్పడానికి ముందుగానే గేయాన్ని చార్టుమీద లేదా బోర్డుమీద రాయాలి. ఉపాధ్యాయులు చదివి వినిపించాలి. పిల్లలతో పలికించాలి. అభినయంతో పాడేలా అభ్యాసం కల్పించాలి.
- గేయం / కథ / పాట దీనిలో నేర్పాల్సిన కీలక పదాన్ని లేదా గుణింతపదాన్ని పిల్లలచేత గుర్తింపజేయాలి. దీనిలోని అక్షరాలను స్పష్టంగా పలకడం, చదవడం, రాయడం చేసేలా అభ్యాసాలు కల్పించాలి.
- పాఠంలోని కీలకపదంలో ఉన్న అక్షరాలను వర్ణమాల, గుణింతాల చార్టులలో గుర్తింపజేయాలి.
- వినడం, మాట్లాడడం వంటి కృత్యాలను పూర్తి తరగతిగదికృత్యంగా నిర్వహించాలి. పిల్లలందరూ స్వేచ్ఛగా మాట్లాడేలా ప్రోత్సహించాలి.
- చదవడం, రాయడం అభ్యాసాలను జట్టుకృత్యాలుగా నిర్వహించాలి.
- చదవడం, రాయడం నేర్పడానికి అవసరమైన వర్ణమాల, గుణింతాలు, ఒత్తుల చార్టులు, పదజాల పట్టికలు వంటివి ముందుగానే సిద్ధంచేసుకోవాలి. బోధనాభ్యసన ప్రక్రియల్లో వినియోగించాలి.
- చదవడం, రాయడం అభ్యాసాలకు సంబంధించిన సూచనల గురించి పిల్లలకు అవగాహన కల్పించాలి. పిల్లలు వీటిని వ్యక్తిగతంగా రాసేలా చూడాలి.
- తెలుగు పాఠ్యపుస్తకంతోపాటు తప్పనిసరిగా పిల్లలదగ్గర ఒక నోటుపుసక్తం కూడా ఉండాలి. ప్రతి రోజూ పిల్లలతో పదాలు రాయించాలి. ఉక్తలేఖనం చేయించాలి.
- ఈ పాఠ్యపుస్తకం పదపద్ధతిలో రూపొందించినందువల్ల చిత్రంతో కూడిన పదాలకు సంబంధించిన పాఠాలు ఉంటాయి. కాబట్టి వర్ణమాల లేదా గుణింతాలు, ఒత్తులను క్రమంలో పరిచయం చేయలేదు. సందర్భోచితంగా అర్థవంతమైన ప్రక్రియల ద్వారా పరిచయం చేశారు. పాఠాలలో అభ్యాసంకోసం వర్ణమాలను ఇచ్చారు.

AP SCERT

విషయసూచిక

యూనిట్	క్ర.సం.	పాఠం పేరు	ప్రక్రియ	మాసం	పుట
		సంసిద్ధత కార్యక్రమం		జూన్-జూలై	1-36
I		సన్నివేశ చిత్రాలు (మాట్లాడించడం)	చిత్రం	ఆగస్ట్	37-40
	1.	బడి (ఆ, ఈ, క, గ, ట, ప, బ, ల, ం)	గేయం	ఆగస్ట్	41
	2.	మా ఇల్లు (ఊ, ఓ, చ, జ, డ, ద, మ, య)	గేయం	ఆగస్ట్	45
	3.	ఉడత (అ, ర, ఉ, త, న, వ, శ, స, హ)	గేయం	ఆగస్ట్	49
	*	చీమ - పావురం (చదువు-ఆనందించు)	చిత్రకథ	ఆగస్ట్	54
II	4.	వాన (్, ా)	గేయం	ఆగస్ట్	55
	5.	ఉగాది (ి, ీ)	గేయం	సెప్టెంబర్	61
	6.	పూచిన పూలు (ు, ూ)	గేయం	సెప్టెంబర్	67
	*	పాడుకుందాం (చదువు-ఆనందించు)	గేయం	సెప్టెంబర్	73
	7.	ఎందుకని? (ె, ే)	గేయం	సెప్టెంబర్	74
	8.	కొంటెకోతి (ొ, ో)	గేయం	సెప్టెంబర్	80
	9.	రైలు ప్రయాణం (ై, ౌ)	కథ	అక్టోబర్	86
	*	స్నేహితుని సాయం (చదువు-ఆనందించు)	కథ	అక్టోబర్	92
	10.	ఎలుక తెలివి (ఇ, ఋ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఔ, ణ, ళ, ష)	కథ	అక్టోబర్	93
III	11.	తేనెల తేటల మాటలు (మహాప్రాణాక్షరాలు)	పాట	నవంబర్	97
	*	శ్రీరాముడు (చదువు-ఆనందించు)	కథ	నవంబర్	105
	12.	పాలపిట్ట-సజ్జకంకి (జ, ఱ, చ)	కథ	నవంబర్	106
	13.	సర్కస్-కుక్క (క్, ్, ్ర, ళ్)	వ్యాసం	డిసెంబర్	111
	14.	అత్త బహుమతి (డ, ఁ, ద, ఒ)	సన్నివేశం	డిసెంబర్	116
	*	షర్బత్ (చదువు-ఆనందించు)	కథ	డిసెంబర్	122
	15.	కుందేలు తెలివి (ఎ, ఒ, ్ర, ీ)	సంభాషణ	డిసెంబర్	123
IV	16.	చందమామలో అవ్వ (ఏ, ఒ, ఎ)	జానపదకథ	జనవరి	128
	*	ఋతువులు (చదువు-ఆనందించు)	గేయం	జనవరి	135
	17.	హైదరాబాదు	సంభాషణ	ఫిబ్రవరి	136
	*	పిసినారి వర్తకుడు - రైతు (చదువు-ఆనందించు)	కథ	ఫిబ్రవరి	143
	18.	సుభాషితాలు	నీతిపద్యాలు	-	144
	*	సింహం - కుందేలు (చదువు-ఆనందించు)	కథ	ఫిబ్రవరి	150
		• పదాలు - అర్థాలు			151
		భావనాపటం			155

గమనిక : సుభాషితాలు' లోని పద్యాలను నెలకు ఒకటి చొప్పున నేర్పించాలి.

"*"గుర్తుగలవి "చదువు - ఆనందించు" విభాగానికి ఉద్దేశించిన అంశాలు. వీటిని మూల్యాంకనానికి వినియోగించగూడదు.

W5B8N3

Teacher Corner

G9J6S8

Student Corner

AP SCERT

ఈ పాఠ్యపుస్తకం ద్వారా పిల్లలు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు

I. విని అర్థంచేసుకోవడం, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడడం

- సూచనలు, గేయాలు, పాటలు, కథలు, సంభాషణల వంటివి విని అర్థం చేసుకోవాలి. దేన్ని గురించి విన్నారో చెప్పగలగాలి. ధ్వనులమధ్య భేదాలను గుర్తించాలి.
- తెలిసిన, చూసిన, విన్న వాటి గురించి స్వేచ్ఛగా మాట్లాడగలగాలి.
- వర్ణమాల, గుణింతాక్షర, ద్విత్వ, సంయుక్త పదాలను స్పష్టమైన ఉచ్చారణతో పలకగలగాలి.
- తెలిసిన, విన్న, చూసిన అంశాల గురించి సొంతమాటల్లో అర్థమయ్యేలా క్రమపద్ధతిలో చెప్పగలగాలి. స్పష్టమైన ఉచ్చారణతో సరైన క్రమంలో పదాలను, వాక్యాలను పలకగలగాలి.
- తమ అనుభవాలను అనుభూతులను స్వేచ్ఛగా చెప్పగలగాలి.

II. ధారాళంగా చదవడం, అర్థం చేసుకొని చెప్పడం

- గేయాలు కథలు, పాటలు, వ్యాసం వంటి పాఠాలను ధారాళంగా చదవగలగాలి చదివినవాటి గురించి సొంతమాటల్లో చెప్పగలగాలి. చదివిన అంశంలోని ప్రాసపదాలను, కోరిన పదాలను గుర్తించగలగాలి. అట్లాగే పదాలలోని అక్షరాలను గుర్తించగలగాలి.
- సరళపదాలు, గుణింతపదాలు, ద్విత్వ, సంయుక్త పదాలు, వాక్యాలను, చిన్న కథలను ధారాళంగా తప్పుల్లేకుండా చదవడం.
- పదాలలో అక్షరాలతేడాను గుర్తిస్తూ చదవగలగాలి.

III. రాయడం

- నేర్చుకున్న అక్షరాలనుపయోగించి సొంతంగా పదాలను రాయగలగాలి.
- సరళ, గుణింత, ద్విత్వ, సంయుక్త పదాలను రాయగలగాలి.
- పదాలను, వాక్యాలను తప్పుల్లేకుండా, అందంగా రాయగలగాలి.
- ఉక్తలేఖనం రాయగలగాలి.
- తెలిసిన అంశం గురించి సొంతమాటల్లో 5, 6 వాక్యాలు తప్పుల్లేకుండా రాయాలి. వాక్యాలలో పదాలను సందర్భోచితంగా ఉపయోగించగలగాలి.

IV. సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

- గేయాలను అభినయంతో ఉండగలగాలి.
- గేయాలు, పాటలు పొడిగించగలగాలి.
- ఇచ్చిన పదాలు ఆధారంగా గేయాలు రాయగలగాలి.
- సూచనలకు తగిన బొమ్మలు గీసి, రంగులు వేయాలి. వాటి గురించి వివరించగలగాలి.
- బయోడేటా, చిత్రం ఆధారంగా చిన్న చిన్న కథలు సంభాషణలు రాయగలగాలి. నాటకీకరణ చేయగలగాలి.
- ఛలోక్తులు, పొడుపు కథలు వంటివి రాయగలగాలి.

V. పదజాలాభివృద్ధి

- పదాల అర్థాలను తెలుసుకొని సొంతవాక్యాలు రాయగలరు.
- సంబంధించిన పదాలను, అడిగిన పదాలను రాయగలరు.
- వచనాలు గుర్తించగలగాలి.

VI. భాషను గురించి తెలుసుకుందాం

- నామవాచకాలు, సర్వనామాలు గుర్తించగలగాలి.

VII. ప్రశంస

- ఇతరులను, ఇతర భాషలను, పెద్దవారిని గౌరవించాలి. ఇతరుల సంస్కృతులను, భాషలను గౌరవించాలి, ప్రశంసించాలి.

APSCERT

సంసిద్ధత కార్యక్రమం

తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

6వ తరగతి

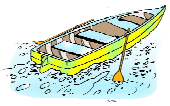
SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు : వర్ణమాలలోని అక్షరాలను గుర్తించగలరు.
రెండు, మూడు అక్షరాల సరళ పదాలను చదవగలరు.

K3H7Z7

సంభాషణ : తరగతి ప్రారంభించే ముందు ఏదైనా అంశాలపై పిల్లలతో సంభాషించండి. వర్ణమాల చార్టులోని అక్షరాలను చూపిస్తూ నిత్య జీవితంలో ఉపయోగించే సరళ పదాలను చెప్పించండి.

కృత్యం-1 : కింది చిత్రాల గురించి మాట్లాడించండి.

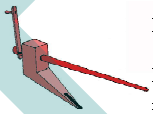

పడవ

పనస

గంప

ఉడత

తబల

అరక

కృత్యం-2 : వర్ణమాలలో క్రింది అక్షరాలను గుర్తింపచేయండి.

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ ఌ ౡ
ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ ం ః
క ఖ గ ఘ ఙ
చ ఛ ఛ జ ఝ ఞ
ట ఠ డ ఢ ణ
త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ
య ర ల వ శ ష స హ ళ క్ష ఱ

ప, న, డ, స, గ, ఉ, త, బ, ల, అ, ర, క, ం

పై అక్షరాలతో ఏర్పడే సరళ పదాలను విద్యార్థులచే చదివించండి.

రెండక్షరాల పదాలు	మూడక్షరాల పదాలు	నాలుగక్షరాల పదాలు	'ం'తో కూడిన పదాలు
వడ	పడవ	పసపస	గంప
నస	పనస	జరజర	సంత
పగ	నలక	కరకర	ఉంగరం
ఈగ	కలప	గడగడ	బలపం
లత	తబల	బరబర	రంపం

కృత్యం-3 : క్రింది పదాలు చదివి, సున్నాలో ఉన్న పదంతో పదాలను రూపొందించేలా రాయించండి.
అరవడం, కరవడం, ఉతకడం, ఉడకడం, పలకడం, కలపడం, నడవడం, తడపడం.

APSCERT

కృత్యం-1 : ఈ కింది అక్షరాలు చదువుదాం. ఆ అక్షరాలతో ఏర్పడే పదాలు రాద్దాం.

ఉదా : గ – గడప

గ – గడప	క – _____	న – _____
త – _____	మ – _____	చ – _____
వ – _____	ఉ – _____	ఊ – _____
ఏ – _____	ల – _____	బ – _____

కృత్యం-2 : కింది పట్టికలోని అక్షరాలను చదువుతూ వాటితో ఏర్పడే పదాలు రాద్దాం.. చదువుదాం.

అ	డ	క
మ	ల	త
ప	బ	ర

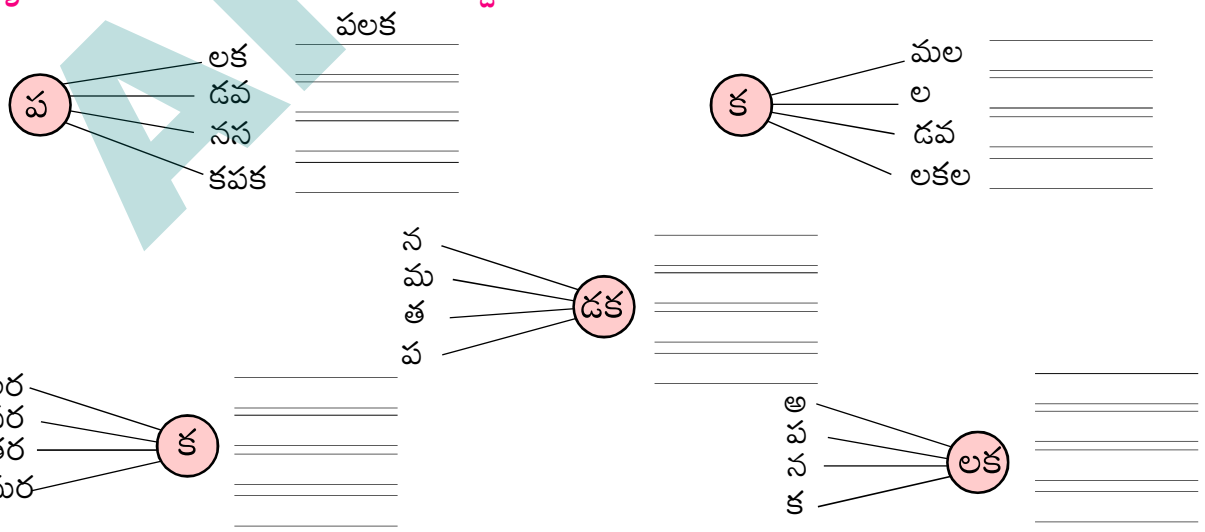
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

కృత్యం-3 : కింది పదాలు చదువుదాం. అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలను పట్టికలో రాద్దాం.

వల, తల, అరక, అటక, అమల, పడమర, గలగల, పలక, అబల, గడప, తలగడ, గడియారం, పడక, వడ, తబల, తడక, పడవ, వనం.

అ	త	ప	గ	వ

కృత్యం-4 : సరళ పదాలు చదువుదాం, రాద్దాం.

AP SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు : 1. మూడక్షరాల, నాలుగక్షరాల సరళ పదాలను చదవగలరు.
2. మూడక్షరాల, నాలుగక్షరాల సరళ పదాలను ఉక్తలేఖనం రాయగలరు.

కృత్యం-1 : చిత్రాలను చూపించి విద్యార్థులచే వాటి గురించి మాట్లాడించండి, పదాలు చదివించండి.

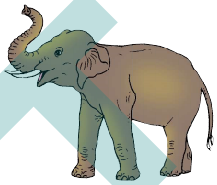

ఊయల

ఆట

జడ

దండ

గడప

ఏనుగు

కృత్యం-2 : కింది పదాలను పిల్లలతో చదివించండి.

పదాలు :

రెండక్షరాలు	మూడక్షరాలు	నాలుగక్షరాలు
ఊయల	ఊగడం	ఊషరము
కంచం	కవచం	చకచక
ఆట	మడమ	గజగజ
పంట	ఆగడం	జరజర
మంట	ఆమడ	పదపద
వంట	ఆడటం	దడదడ
గంట	ఆమడ	దండకం
జడ	ఈదడం	చరచర

కృత్యం-3 : కింది వాక్యాలు చదివించండి.

1) ఆట ఆడడం 2) ఊయల ఊగడం 3) కంచం కడగడం
4) వంట వండడం 5) గబగబ నడవడం 6) చకచక చదవడం

కృత్యం-4 : నిన్నటి వరకు నేర్చుకున్న పదాలపై **ఉక్తలేఖనం.**

1) _____ 4) _____ 7) _____
2) _____ 5) _____ 8) _____
3) _____ 6) _____ 9) _____

AP SCERT

కృత్యం-1 : కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో ఏర్పడే పదాలు రాద్దాం.

ప	డ	వ	గ	ం	ప
న	ఊ	స	త	బ	ల
ట	య	బ	ల	వ	బ
ం	ల	ఆ	మ	ం	ట
ప	ం	ట	ర	క	ఉ

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

కృత్యం-2 : కింది అక్షరాలు చదవండి. అక్షరాలతో ఏర్పడే కొన్ని పదాలు రాద్దాం.

ఊ, మ, చ, ఆ, ట, ద, ఇ, ఈ, ఎ, జ, ఐ, న

ఉదా :- ఊ : ఊయల జ : _____ న : _____ చ : _____

మ : _____ ఆ : _____ ద : _____ ఐ : _____

ఈ : _____ ట : _____ ఎ : _____ ఇ : _____

కృత్యం-3 : కింది పదాలను చదవండి. జతపరచి రాద్దాం.

వంట	నడపడం	వంట వండడం
పంట	ఆడడం	_____
మంట	వండడం	_____
ఆట	పండడం	_____
పడవ	మండడం	_____
పలక	కడగడం	_____

కృత్యం-4 : కింది పదాలను చదవండి. వేరుచేసి రాద్దాం.

తల	ఉడత	పడవ
ఆట	జడ	నవల
పనస	పలక	అరక
దండ	ఊయల	నడక
మంచం	జలగ	మంట

'ల' ఉన్న పదం	'క' ఉన్న పదం	'ప' ఉన్న పదం

APSCERT

అభ్యసన ఫలితాలు :
1. మహాప్రాణాక్షరాలను గుర్తించగలరు, పదాలను రాయగలరు.
2. సరళ పదాలతో ఉన్న చిన్న వాక్యాలను చదవగలరు.

కృత్యం-1 : చిత్రాలను చూపించి వాటి గురించి విద్యార్థులచే మాట్లాడించండి.

ధనం

ఋషి

ఖగం

పాఠశాల

ఢంకా

రథం

కృత్యం-2 : వర్ణమాలలో కింది అక్షరాలను గుర్తింప చేయడం, వాటితో ఏర్పడే పదాలు చదివించండి.

ఒ, ఓ, ఔ, ఖ, ఘ, ఛ, ఝ, ఋ, ఙ, ఠ, ఢ, ణ, థ, ధ, ఫ, భ, శ, ష, హ, ళ, క్ష

రెండక్షరాల పదాలు	ఒక, ఓడ, ఔర, ఖరం, ఖగం, నఖం, ఘటం, ఘనం, ఝషం, కంఠం, కథ, పథం, రథం, ధనం, ఛత్రం, ఋతువు, ఢంక, కణం.
మూడక్షరాల పదాలు	సరళ, భజన, ఫలకం, గళం, హలం, దళం, ఓదనం, ఔషధం, శకటం, అక్షరం, తక్షణం, భరణం, గరళం, లక్షణం, భవనం, శపథం.

కృత్యం-3 : వాక్యాలు చదివించండి.

- ఢంకా డమడమ మోగింది.
- పాఠశాల గంట గణగణ మోగింది.
- పెళపెళ ఉరుములు తళతళ మెరుపులు.

కృత్యం-4 : భాషా క్రీడ : అక్షరాల జోడి.

ఇచ్చిన పదం చివరి అక్షరంతో వచ్చే పదం చెప్పించండి.

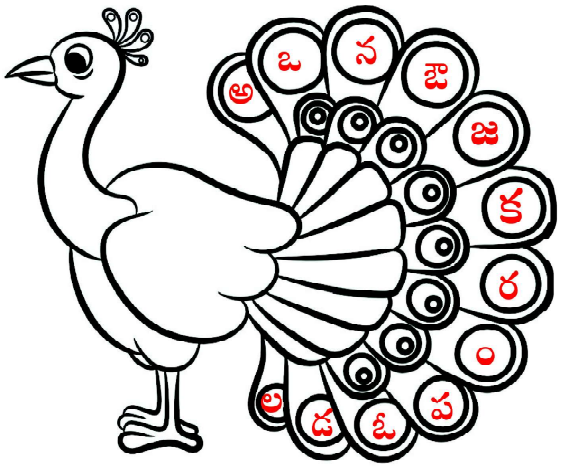
పలక – కడవ
ఆట – టపటప
ఖగం – _____
ధనం – _____
గంగ – _____
బలపం – _____
సంతకం – _____

కృత్యం-5 : ఉక్తలేఖనం

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

APSCERT

కృత్యం-1 : నెమలి పింఛంలో గల అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలు రాద్దాం.

కృత్యం-2 : చిత్రాల ఆధారంగా కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాల అర్థాలకు '◯' చుడదాం.

ఉదా: ఖరం అంటే (గాడిద.) 1. నఖం అంటే గోరు. 2. ఝషం అంటే చేప. 3. ఘటం అంటే కుండ.

కృత్యం-3 : కింది గళ్ళలో అక్షరాలను చదివి, నంబరుకు సరిపడే అక్షరాలు గుర్తించి రాద్దాం.

ధ	ణ	థ	ధ
1	2	3	4

ం	క	ర	ళ
5	6	7	8

3, 4 అక్షరాలు ఏమిటి?

7, 8 అక్షరాలు ఏమిటి?

7, 3, 5 అక్షరాలు కలిపి చదవండి.

4, 7 అక్షరాలు కలిపి చదవండి.

1, 5, 6 అక్షరాలు కలిపి చదవండి.

APSCERT

అభ్యసన ఫలితాలు :
1. 'అ' కారం, 'ఆ' కారం, 'ఇ' కారం, 'ఈ' కారాలను గుర్తించగలరు.
2. పదాలను చదవగలరు. చిన్న పదాలను ఉక్తలేఖనం రాయగలరు.

కృత్యం-1 : గేయం ద్వారా గుణింతాలు నేర్పించండి.

వానలు వానలు వానలు
పారే కొండా కోనలు
చిట చిట కురిసే చినుకులు
మిల మిల మెరిసే మెరుపులు
పిల్లల పడవల నడకలు
మనసు నిండుగ వేడుకలు

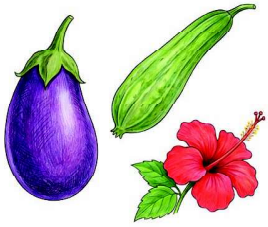

కృత్యం-2 : కీలక పదాలు చదివించండి.

◌	◌ా	◌ి	◌ీ
నగ	వానాకాలం	చినుకులు	చీమ
కల	తాతమాట	మిఠాయి	మీసం
పడక	కాగడా	తిలకం	తీరం
సహనం	హారం	పిలక	శీతాకాలం

కృత్యం-3 : వాక్యాలను చదివించండి.

పాయసం కావాలా – పానకం కావాలా
వంకాయ కావాలా – బీరకాయ కావాలా
మందారం కావాలా – బంగారం కావాలా
మనం ఆట ఆడుదామా – పాట పాడుదామా

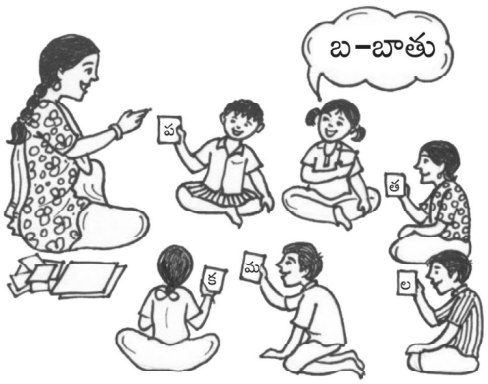
కృత్యం - 4 : ఉక్తలేఖనం

1) _____
2) _____
3) _____
4) _____
5) _____
6) _____
7) _____

కృత్యం-5 : భాషా క్రీడ : చేతిలో కార్డులతో ఆటలు ఆడించండి.

పిల్లలను ఒక వృత్తాకారంలో కూర్చోబెట్టండి. వారి చేతికి వివిధ రకాల అక్షరాల కార్డులు ఇవ్వండి. ఆ అక్షరంతో మొదలయ్యే ఏదైనా పదాన్ని చెప్పమనాలి. ఆ పదం ఉపయోగించి ఒక వాక్యం చెప్పాలి.

ఉదా : [బ] [బాతు] బాతు నీళ్ళలో ఈదుతుంది.

కృత్యం-1 : పదాలు చదవండి.

◌ – ◌ా	◌ి – ◌ీ
కలం – కాలం	గిలక – గీతం
జడ – జాడ	చిలక – చీమ
వడ – వాడ	సిరి – సీత
రమ – రామ	మిరప – మీగడ
నగలు – నాగలి	దిశ – దీపం
మరక – మారకం	బిరుదు – బీర
భవనం – భారతం	విరి – వీణ

కృత్యం-2 : పదాలను జతపరచండి, రాయండి.

వానా	మామ	వానాకాలం
తల	పలక	_____
చంద	కాలం	_____
మంగళ	వారం	_____
పాప	కాయ	_____

కృత్యం-3 : ఖాళీ గళ్ళలో సరైన అక్షరాలు రాయండి.

గి ☐	☐ జయం
ధర ☐	గి ☐ జ
☐ లక	పిడి ☐ లి
మిఠా ☐	బం ☐ ఆట
కి ☐ కి	☐ తాకాలం

కృత్యం-4 : పట్టికలోని పదాలు చదవండి పనులను తెలిపే పదాలు గుర్తించి రాయండి.

వినడం	నాటకం	మందారం
పాడడం	ఆకారం	జారడం
చందమామ	వాడటం	వాసన
జామ	పాయసం	లాగడం
రాయడం	తాగడం	చూడడం

_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____

కృత్యం-5 : అక్షరాలను దీర్ఘం (◌ా), గుడి (◌ి), గుడి దీర్ఘం (◌ీ) చేర్చి రాయండి.

అకారం	క	చ	ట	త	వ	శ	ష	హ	బ	ణ	ళ
దీర్ఘం	కా										
◌ి	కి										
◌ీ	కీ										

APSCERT

అభ్యసన ఫలితాలు : 1. 'ఉ' కారం, 'ఊ' కారం 'ఋ' కారాలను గుర్తించగలరు.
2. గేయంలోని గుణింతాక్షరాలను గుర్తించి చదవగలరు, రాయగలరు.

కృత్యం-1 : కింది చిత్రాల గురించి మాట్లాడించండి.

కృత్యం-2 : 'ఒ' 'ా' 'ృ' లతో ఏర్పడే గుణింత పదాలు చదివించండి.

ఒ	ా	ృ
గురుతు	తూకం	కృతి
దురుసు	గూడు	బృందం
దులుపు	కూడుట	నృపుడు
తురుము	కూజా	కృషి
పుటలు	పూనకం	జాగృతి
నులక	కూలీ	వృషభం
ముడుపు	చూపు	హృదయం
సులువు	శూలము	గృహిణి

కృత్యం-3 : గేయం చదవించి, పాడించండి.

కాకికి దాహం వేసింది
ఊరు వాడా వెతికింది
చివరికి కడవను చూసింది
అడుగున నీటిని చూసింది
నీరు అందక ఎగిరింది
గులకరాయిని చూసింది
ఒకటి ఒకటిగా వేసింది
కడుపు నిండుగా తాగింది
హాయి హాయిగా ఎగిరింది.

కృత్యం-4 : ఉక్తలేఖనం

.....

.....

.....

.....

.....

.....

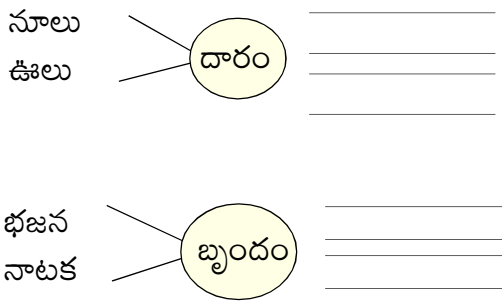

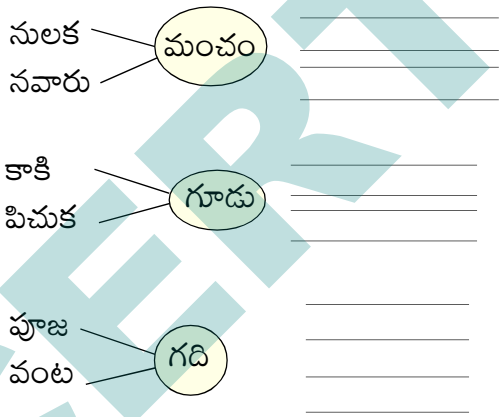
APSCERT

కృత్యం-1 : గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గుర్తిస్తూ పదాలు చదవండి.

కుండ - కూజా	తులం - తూకం	మునగ - మూర	సురభి - సూది
చురక - చూపు	నురుగు - నూలు	రుచి - రూపాయి	గుణము - గూఢచారి
గని - గాజులు	పురుగు - పూలు	పులుపు - పూజ	మండు - మండూకం

కృత్యం-2 : పదాలు కలిపి రాయండి, చదవండి.

కృత్యం-3 : గీత గీసిన అక్షరానికి ' ు ', ' ా ', ' ృ ' లలో సరైన గుణింతం చేర్చి పదం రాయండి.

బడగ	తనీగ
దది	తలుప
మగం	జాగతి
చిగరు	దరద
రపాయి	గలాబి
ఆకతి	మనగ

కృత్యం-4 : కింది అక్షరాలకు కొమ్ము (ు), కొమ్ము దీర్ఘం (ూ), ఋత్వం (ృ) చేర్చి పదాలు రాయండి.

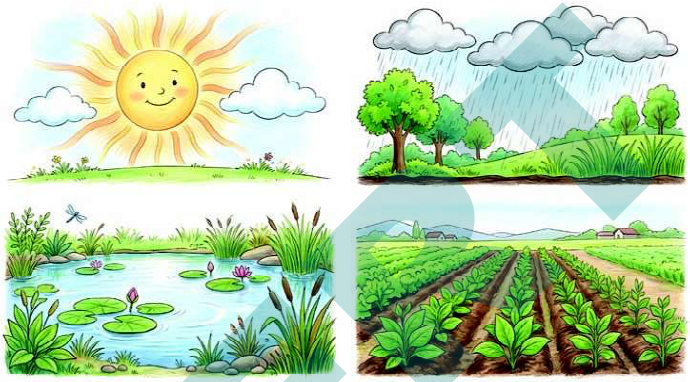
అకారం	య	వ	చ	ర	ల	బ	స	హ
కొమ్ము								
కొమ్ముదీర్ఘం								
ఋత్వం								

AP SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు : 1. 'ఎ' కారం, 'ఏ' కారాలను గుర్తించగలరు.
2. గుణింతాక్షరాలతో ఉన్న గేయాన్ని చదవగలరు.

కృత్యం-1 : కింది వాక్యాలు చదివించండి, విద్యార్థులతో మాట్లాడించండి.

ఎండ కాసింది
వాన కురిసింది
ఏరు పారింది
చెరువు నిండింది
పంట పండింది
కడుపు నిండింది

కృత్యం-2 : కింది పదాలను చదివించండి.

'ె'		'ే'	
సెగ	గెలుపు	లేఖ	తేనీరు
వెల	వెలుగు	మేత	తేయాకు
తెగ	వెదురు	తేలు	దేశం
మెడ	బెదురు	కేక	మేషం
గెడ	నెమలి	పేను	పేరంటం
జెండా	చెలిమి	గేదె	దేవత
కెంపు	తెలివి	బేరం	వేపుడు
చెంప	మెలిక	వేదం	సేతువు

కృత్యం-4 : ఉక్తలేఖనం

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

కృత్యం-3 వాక్యాలు చదివించండి.

రండి రండి రారండి
పూత రేకులు తిందాం రారండి!
రండి రండి రారండి
పేలాలు తిందాం రారండి!

రండి రండి రారండి
అరిసెలు తిందాం రారండి!
రండి రండి రారండి
జిలేబి తిందాం రారండి!

APSCERT

కృత్యం-1 : గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గుర్తిస్తూ పదాలు చదవండి.

క్రెరటం	– క్రేతనం	బ్రెండ	– బ్రేరం
జ్రెండా	– జ్రేజేలు	మ్రెడ	– మ్రేక
త్రెలుగు	– త్రేలు	ర్రెండు	– ర్రేగు
న్రెల	– న్రేల	వ్రెండి	– వ్రేడి
చ్రెరకు	– చ్రేను	స్రెగ	– స్రేలం
మ్రెలిక	– మ్రేజా	స్రెలవు	– స్రేతువు

కృత్యం-2 : పదాలు తయారు చేయండి. రాయండి.

రే
లే
శా — ఖ

మే
సం
మా — ఘుం

కృత్యం-3 : ఖాళీ గళ్ళలో సరైన అక్షరాలు రాయండి. చదవండి.

నే ☐ డు	తా ☐ లు	☐ దురు	గే ☐ పాలు
☐ లుపు	మా ☐ డు	☐ క	☐ పం
గా ☐ లు	జి ☐ బి	☐ మలి	☐ డకాయ

కృత్యం-4 : కింది అక్షరాలకు ఎత్వం (ె), ఏత్వం (े) చేర్చి రాయండి.

అకారం	క	గ	చ	ట	త	క	మ	య	స	ష
ఎత్వం										
ఏత్వం										

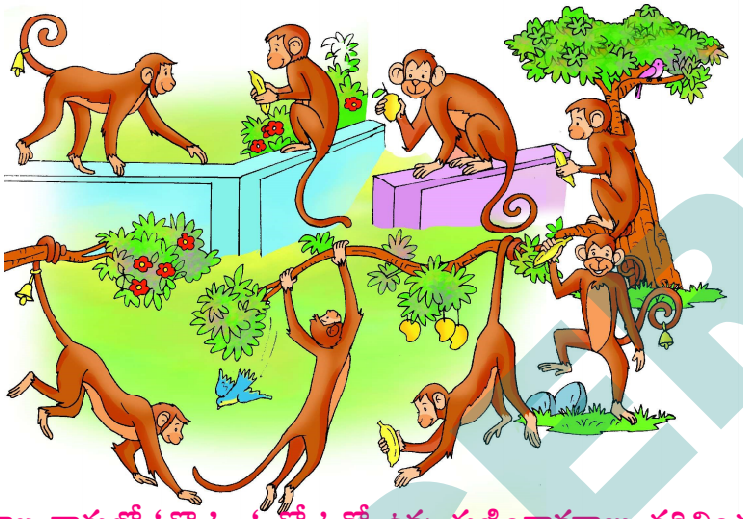
కృత్యం-5 : కింది అక్షరాలకు గుడి (ి), గుడిదీర్ఘం (ీ) చేర్చి రాయండి.

అకారం	హ	మ	ర	ఘా	థ	ప	య	ళ	క్ష	ఝు
గుడి										
గుడిదీర్ఘం										

APSCERT

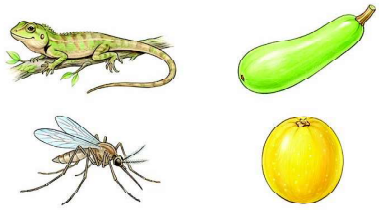
అభ్యసన ఫలితాలు : 1. 'ఒ' కారం, 'ఓ' కారాలను గుర్తించి పదాలను రాయగలరు.
2. గేయం పాడి అర్థాన్ని సొంత మాటల్లో చెప్పగలరు.

కృత్యం-1 : చిత్రం గురించి మాట్లాడించండి.

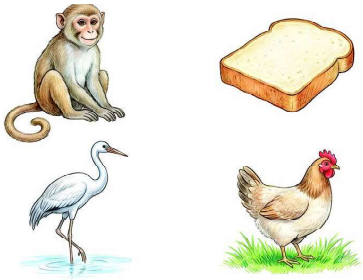
కృత్యం-2 : గుణింతాల చార్టులో 'ా', 'ో' తో ఉన్న గుణింతాక్షరాలు చదివించండి.

'ా' పదాలు		'ో' పదాలు	
తొండ	గొడుగు	తోట	దోసకాయ
పొగ	పొడుగు	లోటు	జోలపాట
దార	సొరకాయ	పోటు	తోడేలు
కొంగ	మోత	దోమ	కోడికూత
నొసలు	బొంగరం	గోరింక	బోధన

కృత్యం-4 : కింది వాక్యాలు చదివించండి.

తోటలోన తొండ ఉంది	కొంగ, కోడి కలిశాయి
కొండమీద కోతి ఉంది	కోతీ మేకను పిలిచాయి
చెరువులోన కొంగ ఉంది	ఊరి చివరకు చేరాయి
మడుగులోన మొసలి ఉంది	బొంగరాలాట ఆడాయి

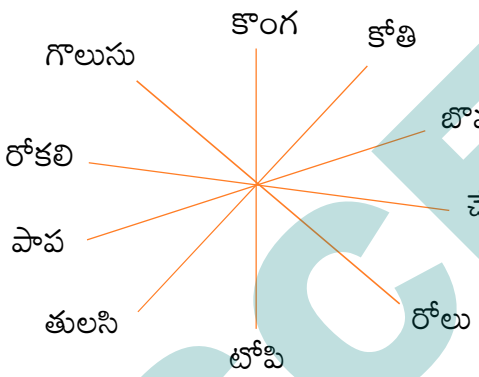
కృత్యం-5 : గేయాన్ని గురించి మాట్లాడించండి.

కోతిబావ నీకు కాస్త కోపమెక్కువ	రొట్టెముక్క చూస్తేనేమొ లొట్టలెక్కువ
కొంటెపనులు అంటే నీకు కోరికెక్కువ	దుకాణాలు చూస్తే నీకు దూకుడెక్కువ
పిందెలన్ని తుంచిపెట్ట ప్రీతి ఎక్కువ	గుణములన్ని ఎంచి చూడ కుదురు తక్కువ
కొబ్బరంటె చాలు నీకు ఇష్టమెక్కువ	గుడి గోపురమెక్కితే గంతు లెక్కువ

కృత్యం-1 : గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గుర్తిస్తూ పదాలు చదవండి.

గొడుగు	–	గోడ	మొసలి	–	మోకాలు
చొరవ	–	చోటు	రొంప	–	రోకలి
డొంక	–	డోలు	శొంఠి	–	శోకం
దొండ	–	దోమ	సొగసు	–	సోమవారం
పెసలు	–	పేను	హొయలు	–	హోరు

కృత్యం-2 : కింది పదాలను చదవండి. కింది ఖాళీలలో సరైన పదం ఉంచి చెప్పండి, రాయండి.

ఉదా :

1. కోతి తలమీద టోపి ఉంది.
2. _____ నోటిలో _____
3. _____ మెడలో _____
4. _____ చేతిలో _____
5. _____ మీద _____

కృత్యం-3 : కింది వాక్యాలు చదవండి. ఒత్వం (ొ) ఓత్వం (ో) ఉన్న పదాలు గుర్తించి రాయండి.

1. కోమలికి గొలుసు కావాలి.
2. తోటలో దోసకాయలు కాసాయి.
3. రాఘవ కొడుకు గోపాలు.
4. సోములు కూరగాయలు పండించాడు.
5. కుందేలు పొదలో దాగుంది.
6. కొండ మీద కోతి ఉంది.

ఒత్వం (ొ)	ఓత్వం (ో)

APSCERT

అభ్యసన ఫలితాలు :

1. 'ఐ' కారం, 'ఔ' కారాలను గుర్తించగలరు, మొత్తం గుణింతాక్షర పదాలను రాయగలరు.
2. కథలోని గుణింతాక్షరాలను గుర్తించగలరు, కథను విని తిరిగి తమ సొంతమాటల్లో చెప్పగలరు.

కృత్యం-1 : ప్రయాణ సాధనాలను గురించి మాట్లాడించండి.

రైలు

సైకిలు

నౌక

కృత్యం-2 : గుణింతాల చార్టులో 'ై', 'ౌ' తో ఉన్న గుణింతాక్షరాలు చదివించండి.

'ై' తో పదాలు		'ౌ' తో పదాలు	
కైక	నైలునది	చౌక	మౌనపఠనం
పైరు	దైవబలం	నౌక	గౌళీరాగం
మైలు	మైదానం	దౌడు	నౌకాయానం
పైకం	మైసూరు	తౌడు	చౌకబేరం
మైకం	కైకలూరు	గౌరవం	పౌరుషం

కృత్యం-3 : కింది పేరా చదివించి, ఖాళీలను రాయించండి.

అనగనగా ఒక రైతు. ఆ రైతుకు ఐదు ఎకరాల పొలం ఉంది. తన పొలంలో రైతు బాగా పనిచేసేవాడు. తన కష్టంతో పంటలు బాగా పండించేవాడు. అలా రైతు గౌరవంగా బతికే వాడు.

1. పొలంలో ..... పనిచేసేవాడు.
2. ..... బాగా పండించేవాడు.
3. రైతు ..... గా బతికేవాడు.

కృత్యం-4 : నిన్నటి వరకు నేర్చుకున్న పదాలపై ఉక్తలేఖనం నిర్వహించండి.

APSCERT

కృత్యం-1 : కింది పదాలు చదవండి.

గైడు	నైతికం	వైకుంఠం	దౌడు	మౌనం
జైనం	పైడి	గౌతమి	నౌకరు	సౌధం
తైలం	బైరాగి	జౌళి	పౌరుషం	కౌముది
దైవికం	మైనం	తౌడు	శౌరి	కైక

కృత్యం-2 : కింది బొమ్మలకు సరైన పదాలను చదివి ఖాళీలలో రాయండి.

రాధ పాప కోసం కొనింది.

రాధ పాప కోసం ..... కొనింది.

ఆ చూసి పాప మురిసిపోయింది.

ఆ ..... చూసి పాప మురిసిపోయింది.

పాప వేసుకుంది.

పాప ..... వేసుకుంది.

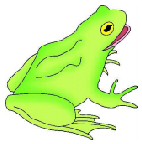
కృత్యం-3 : ఖాళీ గళ్ళలో సరైన అక్షరాలు రాయండి, చదవండి.

☐ దా పిండి	ఐదు ☐ సలు	☐ కాయానం
☐ వ బలం	పాప ☐ ను	☐ న పఠనం
☐ లు నది	☐ క టేరం	☐ రవులు

AP SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు : 1. ప, బ, జ, ళ ఒత్తులను అవగాహన చేసుకోగలరు.
2. ప, బ, జ, ళ ఒత్తులతో పదాలను చదవగలరు, రాయగలరు.

కృత్యం-1 : కింది చిత్రాల గురించి మాట్లాడించండి. (ప్ప, జ్జ, బ్బ, ళ్ళ)

కప్ప

బజ్జి

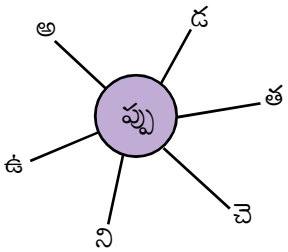

డబ్బా

సబ్బు బిళ్ళ

కృత్యం-2 : కింది పదాలు చదివించండి.

పప్పు	అప్పులు	తిప్పలు	సద్దు	నీళ్ళు	బజ్జీలు	ఒళ్ళురుద్దు
చంటిపిల్ల	దప్పళం	కాకిపిల్ల	బొబ్బ	బొప్పాయి	సబ్బుబిళ్ళ	శొంఠికొమ్ము

కృత్యం-3 : కింది పదాలలోని అక్షరాలను కలిపి చదివించండి.

1. అప్పు
2. తప్పు
3. చెప్పు
4. నిప్పు
5. ఉప్పు
6. డప్పు

ఈ పదాలు చదవండి

కృత్యం-5 : నిన్నటి వరకు నేర్చుకున్న పదాలపై ఉక్తలేఖనం నిర్వహించండి.

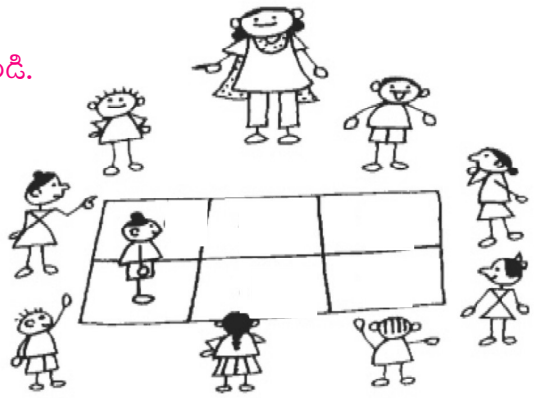
ఉక్తలేఖనం

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

కృత్యం-4 : భాషా క్రీడ :

' అక్షరాలపై గెంతడం' ద్విత్వాక్షరాలు రాసి ఆడించండి.

ప్ప	బ్బ	ళ్ళ	ప్ప
గ్గ	క్క	వ్వ	ర్ర
మ్మ	న్న	చ్చ	ల్ల

ఆడించే విధానం : నేలపై పట్టిక వేసి అందులో ద్విత్వాక్షరాలు రాయాలి. మీరు ఒక్కొక్క అక్షరం లేదా పదం చెప్పాలి. వృత్తాకారంలో నిల్చొన్న పిల్లలు ఒకరి తరువాత ఒకరు మీరు చెప్పే అక్షరంపై గెంతాలి.

కృత్యం-1 : కింది పదాలలో తేడాలు గుర్తించి, చదవండి.

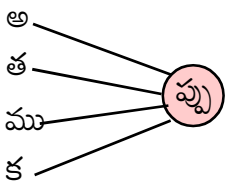
అపు – అప్పు	సజ – సజ్జ	డబు – డబ్బు	బిళ – బిళ్ళ

కృత్యం-2 : కింది పదాలు చదివి పట్టికలో వేరుచేసి రాయండి.

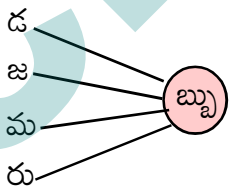
తప్పు, ముప్పు, డబ్బు, వెళ్ళారు, కప్పు, మజ్జిగ, మబ్బు, చెప్పు, గొళ్ళెం, సుబ్బారావు, కజ్జికాయ, బుజ్జిమేక, ముళ్ళతీగ

'ప్ప' ఒత్తు పదాలు	'జ్జ' ఒత్తు పదాలు	'బ్బ' ఒత్తు పదాలు	'ళ్ళ' ఒత్తు పదాలు

కృత్యం-3 : అక్షరాలు కలుపుతూ చదవండి. రాయండి.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

కృత్యం-4 :ఎ, బ, జ, ళ ఒత్తులను ఉపయోగించి కింది పదాలను రాయండి.

1. కప _____
2. కాపు _____
3. బొపాయి _____
4. డబు _____
5. బిళ _____
6. పూలసజ _____
7. బుజాయి _____
8. మబు _____
9. గొళెం _____
10. పెళి _____
11. ఒపు _____
12. సబు _____

కృత్యం-5 : ఈరోజు నేర్చుకున్న ఒత్తు అక్షరాలు / పదాలు వేరుచేసి రాయండి.

ఒత్తు అక్షరాలు	ఒత్తు పదాలు

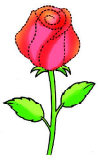
APSCERT

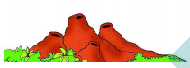
అభ్యసన ఫలితాలు :
1. చ, డ, గ, ట ఒత్తులను అవగాహన చేసుకొని గుర్తించగలరు.
2. పై అక్షరాల ఒత్తు పదాలను చదవగలరు, రాయగలరు.

కృత్యం-1 : కింది చిత్రాల గురించి మాట్లాడించండి. (చ్చ, డ్డ, గ్గ, ట్ట)

నిచ్చెన

గొడ్డలి

మొగ్గ

పుట్ట

చెట్టు

కృత్యం-2 : చదవండి పలికించండి.

గడ్డ	వడ్డీ	గడ్డపెరుగు	పెన్నానది
అత్త	ఒడ్డాణం	చిచ్చుబుడ్డి	నెమలి కన్ను
మొగ్గ	విడ్డూరం	పూలగుత్తి	పున్నమి వెన్నెల
అన్న	బత్తాయి	అద్దెఇల్లు	ఒప్పులకుప్ప
అక్క	మచ్చ	ముద్దబంతి	అట్టముక్క

కృత్యం-3 : వాక్యాలు చదివించండి. ద్విత్వాక్షరాలకు (◯)చుట్టించండి.

- అవని అట్టమీద బొమ్మ చూసి పిల్లిమొగ్గ వెయ్యబోయింది.
- అచ్చు అలాగే చెయ్యటం రాక సిగ్గుపడింది.
- అడ్డమైన అలవాట్లు మంచివి కావని అమ్మ చెప్పింది.
- అమ్మ మాట విని అవని బుద్ధి తెచ్చుకొని చక్కగా ఉంది.
- అత్త చెత్త ఎత్తి కుప్పగా పోసింది.
- అమ్మ కమ్మని పచ్చడి చేసింది.
- అవ్వ బువ్వ పెట్టింది.

కృత్యం-4 : భాషా క్రీడ :-

ఇచ్చిన పదంతో మరికొన్ని క్రియాపదాలు రాయించండి.

ఆడించే విధానం :

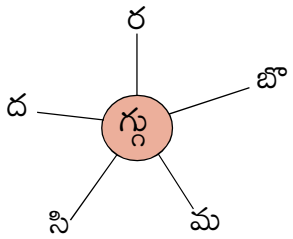
1. తినడం – తిన్నాను, తినలేదు, తింటావా, తినవచ్చా.....
2. చూడడం – చూసావా, చూడలేదా.....

కృత్యం-5 : నిన్నటి వరకు నేర్చుకున్న పదాలపై ఉక్తలేఖనం నిర్వహించాలి.

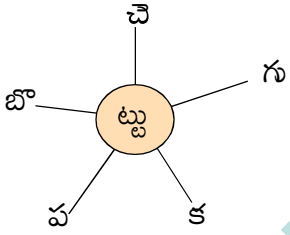
ఉక్తలేఖనం :

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....

కృత్యం-1 : గ్గు, ట్టు ద్విత్వాక్షరాలను కలుపుతూ పదాలు తయారు చేయండి.

1. రగ్గు
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. కట్టు
5. _____

కృత్యం-2 : కింది అక్షరాలకు గుణింతాలను ద్విత్వంతో చేర్చి రాయండి.

	ా	ి	ీ	ు	ూ	ృ	ె	ే	ై	ొ	ో	ౌ	ం
గ్గ	గ్గా												
ట్ట	ట్టా												

	ా	ి	ీ	ు	ూ	ృ	ె	ే	ై	ొ	ో	ౌ	ం
చ్చ	చ్చా												
డ్డ	డ్డా												

కృత్యం-3 : కింది పట్టికలో పదాలు చదవండి. వస్తువుల పేర్లు తెలిపే పదాలు గుర్తించి రాయండి.

రైలు	దీపం	నలక	పార
మెడ	పిడక	మనిషి	శృతి
చొక్కా	కోడి	అడవి	చేట
నౌక	మూట	గంప	కుర్చీ

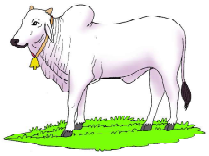
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

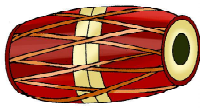
AP SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు :
1. ద, స, య, ర ఒత్తులను అవగాహన చేసుకొని గుర్తించగలరు.
2. పై అక్షరాల ఒత్తు పదాలను చదవగలరు, రాయగలరు.

ద్విత్వాక్షరాలు : ద్ద, స్స, య్య, ర్ర

కృత్యం-1 : కింది చిత్రాల గురించి మాట్లాడించండి.

ఎద్దు

మద్దెల

సరస్సు

ధనస్సు

గొర్రె

కృత్యం-2 : పదాలు చదివించండి.

గ్రద్ద	లెస్స	కొయ్య	బుర్ర
మద్దెల	కస్సు	పొయ్యి	మర్రిచెట్టు

కృత్యం-3 : చదవండి. పలికించండి.

దెబ్బ	అబ్బాయి	గబ్బిలం	జమ్మి
తుమ్మెద	నిమ్మకాయ	వెయ్యి	ఉయ్యూరు
అంపశయ్య	కుర్రాడు	చిర్రుబుర్రు	బొర్రాగుహలు

కృత్యం-4 : వాక్యాలు చదవండి. చదివించండి.

- మల్లేష్ పండుగకు కొత్త బట్టలు కుట్టించుకున్నాడు.
- దసరా పండుగకు జమ్మికోసం మల్లేష్ చెట్టు ఎక్కాడు.
- మల్లేష్ జమ్మితెచ్చి అందరికీ పంచి ఆనందించాడు.
- మల్లేష్ సంప్రదాయ బద్ధంగా దసరా జరుపుకున్నాడు.

కృత్యం-5 : నిన్నటి వరకు నేర్చుకున్న పదాలపై ఉక్తలేఖనం నిర్వహించండి.

....

....

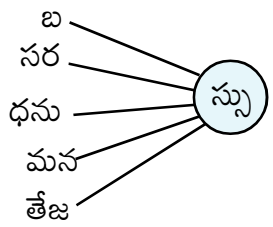
....

....

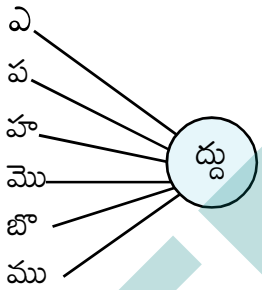
AP SCERT

కృత్యం-1 : మీరు నేర్చుకున్న ఒత్తు అక్షరాలు, నేర్చుకున్న ఒత్తు పదాలు రాయండి.

కృత్యం-2 : అక్షరాలు కలిపి చదవండి, రాయండి.

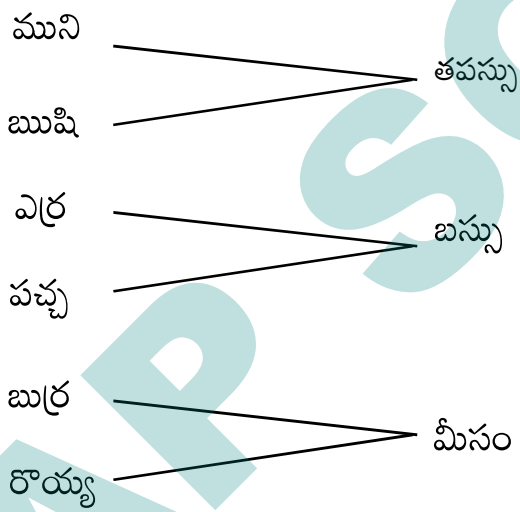

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

కృత్యం-3 : పదాలు కలిపి చదవండి, రాయండి.

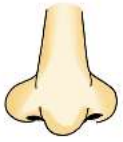
కృత్యం-4 : ఖాళీలలో రాయండి. (కోయాలి, పిండాలి, వేయాలి, కలపాలి, ఇవ్వాలి, తాగాలి).

నిమ్మకాయ	_____	నీళ్ళు	_____
రసం	_____	తాతకు	_____
పంచదార	_____	అందరం	_____

AP SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు : 1. క, న, మ, త ఒత్తులను అవగాహన చేసుకొని గుర్తించగలరు.
2. పై ఒత్తు పదాలున్న వాక్యాలను చదవగలరు, రాయగలరు.

కృత్యం-1 : కింది చిత్రాల గురించి మాట్లాడించండి. (క్క, న్న, మ్మ, త్త)

ముక్కు

కన్ను

9

తొమ్మిది

సుత్తి

కృత్యం-2 : కింది పదాలు చదివించండి.

వెన్న	అత్త	మొక్కజొన్న	చుక్కలగొను	ఫక్కుమని
జున్ను	దుత్త	పిచ్చుక	నవ్వింది	పిచ్చుకమ్మ

కృత్యం-3 : చదవండి. పలికించండి.

పళ్ళు	జల్లెడ	నల్లపిల్లి	నమస్సుమాంజలి
ఉల్లి	మువ్వలు	మంచినీళ్ళు	ఇనుపచువ్వ
గవ్వ	ఆయుస్సు	మువ్వలసవ్వడి	పల్లెబస్సు
అవ్వ	కళ్ళెం	గుర్రపుకళ్ళెం	అమ్మమనసు
లెస్స	నిశ్శేషం	నవ్వులపువ్వులు	మల్లెపువ్వు

కృత్యం-4 : అక్షరాలు జోడి అట. ద్విత్వాక్షరాల పదాలను చదివించండి.

ద్విత్వాక్షరాలతో కలిసేలాగా రెండు కార్డులు తయారు చేయండి. వాటిని కలిపి వరుస క్రమంలో పదాలను తయారుచేసి పలికించి, రాయించాలి.

ఉదా :

అ + మ్మ – అమ్మ
అ + క్క – అక్క
అ + త్త – అత్త
అ + య్య – అయ్య

అ + గ్గి – అగ్గి
అ + న్న – అన్న
అ + ద్దం – అద్దం
అ + వ్వ – అవ్వ

కృత్యం - 5 : నిన్నటి వరకు నేర్చుకున్న పదాలపై ఉక్తలేఖనం నిర్వహించాలి.

APSCERT

కృత్యం-1 : కింది గళ్ళలో అక్షరాలను చదవండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలు రాయండి.

మ	గ్గు	ఆ	ము
చ్చి	ద	బు	గ్గి
మొ	ల	మ	ప
ర	ని	చ్చె	చ్చ
గ్గు	సి	న	క

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

కృత్యం-2 : కింది క్రియా పదాలను చదవండి. సరియైన పదాన్ని ఖాళీలో పూరించండి.

కోసింది, పెట్టింది, వెళ్ళింది, తెచ్చింది, అల్లింది, ఇచ్చింది.

1. వనజ పూల తోటకు
2. మల్లె పూలను
3. మల్లె పూలను ఇంటికి
4. పూలను అమ్మకు
5. అమ్మ మల్లె పూలను

కృత్యం-3 : ఒత్తుల అక్షరాలకు సున్నా '○' చుట్టండి.

- అక్క చక్కని చుక్క
- తప్పు ఎప్పుడూ చెప్పకూడదు
- అత్త కొత్త కత్తెర కొన్నది
- సుబ్బు సబ్బు సిబ్బిరేకుపై పెట్టాడు

కృత్యం-4 : కింది పట్టికలో 'త్త' ఒత్తు, 'న్న' ఒత్తు, 'మ్మ' ఒత్తు, 'య్య' ఒత్తుతో ఉన్న పదాలు రాయండి.

'త్త' ఒత్తు పదాలు	'న్న' ఒత్తు పదాలు	'మ్మ' ఒత్తు పదాలు	'య్య' ఒత్తు పదాలు

కృత్యం-5 : కింది జాబు చదవండి. జవాబులు రాయండి.

గౌతమి పిన్నికి,

మేము వినాయకచవితి పండుగ బాగా జరుపుకున్నాము. రమణ తాతగారు పండుగకు రాలేదు. కైకలూరులోనే ఉన్నారట. హైమ ఎలా చదువుతోంది. మీరంతా దీపావళి పండుగకు తప్పక హైదరాబాదుకు రాగలరు. సరదాగా అందరం కలిసి పండుగ చేసుకుందాం. ఇంతే సంగతులు.

మీ కూతురు,
వైజయంతి.

1. జాబు ఎవరు రాశారు?
   జ.
2. ఎవరికి రాశారు?
   జ.
3. వైజయంతి ఏ పండుగ జరుపుకుంది?
   జ.
4. రమణ తాత ఏ ఊరులో ఉంటారు?
   జ.

APSCERT

అభ్యసన ఫలితాలు : 1. ల, వ, ఒత్తులను అవగాహన చేసుకొని గుర్తించగలరు, రాయగలరు.
2. ద్విత్వాక్షర పదాలను చదవగలరు, రాయగలరు.

కృత్యం-1 : కింది చిత్రాల గురించి మాట్లాడించండి. (ల్ల, వ్వ)

దువ్వెన

అవ్వ

ఉల్లి

బల్లి

కృత్యం-2 : కింది పదాలు చదివించండి.

పిల్లి	పువ్వు	జల్లెడ	నవ్వులు	ఇనుపచువ్వ
మల్లెపూలు	బల్లి	గువ్వ	బువ్వ	గువ్వలజంట
ఉల్లిపాయ	కుక్కపిల్ల	జల్లెడ	నల్లని	రవ్వ

కృత్యం-3 : వాక్యాలు చదివించండి.

- మల్లి ఎన్ని సార్లు చెప్పినా అల్లరి పనులు మానదు.
- అల్లరి మల్లిని ఇకనైనా బుద్ధిగా ఉండమని అమ్మ అంది.
- అవ్వ కూడా మల్లిని ఇకనైనా బుద్ధిగా ఉండమని చెప్పింది.
- బుద్ధిగా ఉన్న మల్లి నవ్వుల పువ్వులు కురిపించింది.

కృత్యం - 4 : కింది పదాలు చదవండి. ద్విత్వాక్షరాలకు ◯ ' చుట్టించండి.

ముచ్చట	రొయ్యలు	వెన్నముద్ద	పంచ వన్నెలు
సజ్జలు	మువ్వలు	వరి కుప్పలు	చెల్లా చెదరు
బుట్టలు	హైలెస్సా	కొబ్బరి బొండాం	చిక్కులెక్క
ఉత్తరం	టక్కరి నక్క	చేతి కర్ర	రొక్కం
మన్నన	రచ్చబండ	చల్లకుండ	బుద్ధుడు
రబ్బరు	గుజ్జెనగూడు	మువ్వల సవ్వడి	స్వేచ్ఛ
రెమ్మలు	చిట్టచివర	ముక్కుకు ముక్కెర	జల్లెడ

కృత్యం - 5 : నిన్నటి వరకు నేర్చుకున్న పదాలపై ఉక్తలేఖనం నిర్వహించండి.

APSCERT

కృత్యం-1 కింది పదాలు చదవండి. (ద్ద), (స్స)
ఒత్తు అక్షరాల కింద గీత గీయండి.

బద్దకం	లెస్స
అద్దాలు	లస్సీ
చద్ది	ఉషస్సు
అద్దె	యశస్సు
సుద్దులు	శివధనుస్సు
సరిహద్దు	చతుస్సాగరం

కృత్యం-2 : కింది పదాలు చదవండి. (ర్ర), (య్య)
ఒత్తు అక్షరాలకు '◯' చుట్టండి.

మర్రి	గొయ్యి
గుర్రు	పెయ్యదూడ
గొర్రె	రొయ్యమీసం
కొర్రబియ్యం	సగ్గుబియ్యం
బుర్రుపిట్ట	వియ్యాలవారు
జీలకర్ర	ఆవునెయ్యి

కృత్యం-3 : సరైన పదాలతో ఖాళీలను నింపండి.

(కొబ్బరి చెట్టు, చిప్ప, చీపురు కట్టలు, కొబ్బరి కాయలు, నీళ్ళు, చెట్టు, కొబ్బరి ఉండలు)

వనజ వాళ్ళ దొడ్డిలో _____ ఉంది. ఈ _____ కు కాసే కాయలలోని _____ తాగితే ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. వనజవాళ్ళు కొబ్బరితో _____ చేసుకుంటారు. కొబ్బరి _____ లో ముగ్గు ఉంచుతారు. కొబ్బరి పుల్లలతో _____ చేసుకుంటారు.

కృత్యం-4 : ఈ కింది వాక్యాలను చదవండి చూసి రాయండి.

1. అహము పెరిగినవాడు తనకు తానే చెడిపోతాడు. _____
2. అప్పు మెడలో తగిలించుకున్న బండరాయివంటిది. _____
3. మంచి చెబితే మూర్ఖుడు వినడు. _____
4. మంచి అన్నది పెంచుమన్న. _____

కృత్యం-5 : గళ్ళలోని అక్షరాలతో కొత్త పదాలు రాయండి.

సు	త్తి	అ	కొ
త	న	గ్గి	ము
డ్డి	గు	డ్డు	గ్గు
మ	అ	ల	సి
ర్ర	క	చే	తి
ల్ల	న	య్య	న
ళ్ళ	బి	బ్బు	స

ఉదా : కత్తి

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

APSCERT

అభ్యసన ఫలితాలు :
1. పొల్లు, హల్లు అక్షరాలు గుర్తిస్తూ గేయాన్ని పాడగలరు.
2. సంయుక్త అక్షరాల పట్ల అవగాహన పెంచుకుంటారు.

కృత్యం-1 : కింది గేయాన్ని చదివి వినిపించి ద్విత్వ, పొల్లు, హల్లు అక్షరాల గురించి మాట్లాడించండి.

పిల్లీ! పిల్లీ! ఏమంటావ్?
మ్యావ్! మ్యావ్! మ్యావ్!
కాకీ! కాకీ! ఏమంటావ్?
కావ్! కావ్! కావ్!
కుక్కా! కుక్కా! ఏమంటావ్?
భౌ! భౌ! భౌ!
ఆవూ! ఆవూ! ఏమంటావ్?
అంబా! అంబా! అంబా!
కోడిపుంజూ! ఏమంటావ్?
కొక్కొరొకో! కొక్కొరొకో!

కోకిలమ్మా! ఏమంటావ్?
కుహూ! కుహూ! కుహూ!
మేకా! మేకా! ఏమంటావ్?
మే! మే! మే!
గొర్రే! గొర్రే! ఏమంటావ్?
బే! బే! బే!
బాతూ! బాతూ! ఏమంటావ్?
క్వాక్! క్వాక్! క్వాక్! క్వాక్
కప్పా! కప్పా! ఏమంటావ్?
బెక బెక బెక బెక్!

పామూ! పామూ! ఏమంటావ్?
బుస్! బుస్! బుస్! బుస్!

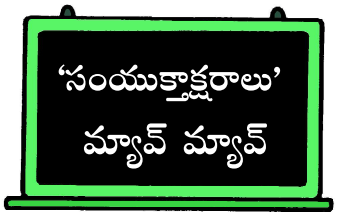
కృత్యం-2 : సంయుక్తాక్షర పదాల పరిచయం, వాక్య నిర్మాణం.

- సంయుక్తాక్షర పదాలు పరిచయం చేసే విధానం.
- చిత్రాల ద్వారా పదాలు చెప్పించాలి.
- పదాలను నల్లబల్లపై రాయాలి.
- పదాలలో ఒత్తు అక్షరాలను గుర్తించాలి.
- ముందుగా హల్లులు అన్నింటికీ పొల్లు ఉంచి చదివించాలి. (ఉదా : క్, గ్, చ్, జ్.....స్)
- ఉదాహరణకి కుర్చీ అనే పదాన్ని కుర్ చీ (ర్చీ) ఇలా కొన్ని పదాలు పిల్లలకు అర్థమయ్యేలా నేర్పాలి.

కృత్యం-3 : ఈ హల్లుల కలయిక నేర్పండి. పదాలు చదివించండి.

1. చ + క్ + రం = చక్రం
2. ప + ద్ + మ = పద్మ
3. సూ+ ర్ + యుడు = సూర్యుడు
4. ఇ + డ్ + లీ = ఇడ్లీ
5. ప + ట్ + నం = పట్నం
6. చం + ద్ + రుడు = చంద్రుడు

(వీటిలో ఒక హల్లుకు మరొక హల్లు ఒత్తుగా వచ్చింది కదా! ఇట్లాంటి అక్షరాలను సంయుక్తాక్షరాలు అంటారు)

కృత్యం-4 : కింది పదాలు చదివించండి.

రామ్	చరణ్	గిరిధర్	సతీష్	నితీష్	గౌతమ్
రహీమ్	గౌరవ్	సుమన్	ఉత్తమ్	రజనీకాంత్	హేమంత్
సలీమ్	క్యార్	డేవిడ్	నవీన్	ధనుష్	జయంత్

APSCERT

కృత్యం-1 :

సంయుక్త రూపాలలో రాసిన వాటిని గమనించండి.

ఇష్టం	ఇష్టం	పూర్ణం	
నష్టం		చూర్ణం	
కష్టం		తీర్థం	తీర్థం
భార్గవి		ఆస్తి	
మార్గం		బస్తి	

కృత్యం-2 :

పదాలు చదివి సరియైన పదాలతో కలపండి.

పుస్తకం	సూర్యుడు
కుర్చీ	పద్మ
సూర్యుడు	పుస్తకం
చక్రం	కుర్చీ
పద్మ	చక్రం

కృత్యం-3 :పదాలు చదవండి ఏ అక్షరం ఒత్తుగా మారిందో రాయండి.

విడదీసిన పదం	కలిపిన పదం		అక్షరం	ఒత్తు
ఉప్మా	ఉప్మా	మ	మ్	
పెన్సిల్				
చాక్లెట్				
దర్జీ				
రాత్రి				

కృత్యం-4 : కింది పేరా చదవండి. సంయుక్తాక్షర ద్విత్వాక్షరపదాలను గుర్తించి రాయండి.

రమ్య సంధ్య అక్కాచెల్లెళ్ళు. రమ్యకు ఇడ్లీలు అంటే చాలా ఇష్టం. సంధ్యకు ఉప్మా అంటే ఇష్టం. చట్నీ లేకపోయిన తినేస్తారు. వాళ్ళ తమ్ముడు ఇంద్ర. వాడు చాక్లేట్లు ఇష్టంగా తింటాడు. డాక్టర్ గారు వాడి పళ్ళు పుచ్చిపోయాయని చెప్పారు.

సంయుక్తాక్షర పదాలు		ద్విత్వాక్షర పదాలు	

కృత్యం-5 : ఇలా రాయండి.

నోటిలో	– నోట్లో	పాపిటిలో	–	ఇంటిలో	–
దుప్పటిలో	–	వాకిటిలో	–	కుంపటిలో	–
గూటిలో	–	అప్పటిలో	–	కంటిలో	–
ఇప్పటిలో	–				

AP SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు : 1. గుణింత అక్షరాలు, ద్విత్వాక్షరాలు, సంయుక్త అక్షరాలతో కూడిన వాక్యాలను గుర్తించి చదవగలరు. రాయగలరు.

కృత్యం-1 : కింది పదాలను చదివించండి. సరైన పదాన్ని ఖాళీలలో రాయించండి.

(సన్నని, ఎర్రని, తెల్లని, అందమైన, పొడవైన, తీయని, పసుపు పచ్చని)

రామయ్యకు ..... పూలతోట ఉంది. పిల్లలు ఆనందంగా తోటలోకి వెళ్ళారు. తోటలోని .....గులాబీలు, ... చేమంతులు .....మల్లెలు కోశారు. ..... దారం తెచ్చారు. ముచ్చటైన మాలలు కట్టారు. అందమైన పందిరి వేశారు. పూల మాలలతో ..... పందిరిని అలంకరించారు. చిట్టిపొట్టి బొమ్మలు తెచ్చారు. ఘనంగా బొమ్మల పెళ్ళి చేశారు. .....మిఠాయిలు పంచారు.

కృత్యం-2 : కింది వాక్యాలను చదివించండి. కింది సరైన విశేషణ పదాలు చేర్చిరాయించండి.

(గంభీరంగా, వేగంగా, అందంగా, చక్కగా)

ఉదా : అనన్య పాట పాడింది. అనన్య పాట చక్కగా పాడింది.

1. ఈశ్వర్ పరుగెత్తాడు. _____
2. అభిజ్ఞ నాట్యం చేసింది. _____
3. వహీదా బొమ్మలు గీసింది. _____
4. సింహం గర్జించింది. _____

కృత్యం-3 : కింది వాక్యాలకు తగినట్లుగా వారిని ఏమంటారో ఖాళీలలో రాయించండి.

ఉదా: 1. ప్రతిభకలిగిన వాణ్ణి ప్రతిభావంతుడు అంటారు.

2. బుద్ధికలిగిన వాణ్ణి _____ అంటారు.
3. సమర్థంగా పనిచేసేవాణ్ణి _____ అంటారు.
4. మేధాశక్తి ఎక్కువగా ఉంటే _____ అంటారు.
5. తెలివిలేనివాణ్ణి _____ అంటారు.
7. అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిస్తే _____ అంటారు.

కృత్యం-4 : కింది విశేషణ పదాలను ఉపయోగించి వాక్యాలు రాయించండి.

తెలివైన, వేగంగా, చిక్కని, చక్కని, పొడవైన

_____

_____

_____

_____

ABSCERT

కృత్యం-1 : కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాల వచనాలను మార్చి రాయండి.

1. రహీం తాత కథ చెప్పాడు.
2. రామ చిలుక పండు తిన్నది.
3. నేను మొక్కను పెంచాను.
4. పక్షుల కోసం మా ఇంటి ముందు నీళ్ళు, గింజలు పెడతాం.
5. విత్తనాలు నాటితే మొక్కలు వస్తాయి.

ఏకవచనం	బహువచనం
కథ	కథలు

కృత్యం-2 : కింది వాక్యాలను గీత గీసిన పదానికి అదే అర్థం వచ్చే పదంతో వాక్యాన్ని తిరిగి రాయండి.

1. ఆమె కళ్ళు ఆనందంతో మెరిశాయి. =

   _____

2. సునీతకు ఆ దృశ్యం ఎంతో మనోహరంగా కనిపించింది. =

   _____

3. ఉపాధ్యాయుడి ప్రశ్నకు సరళ జవాబు చెప్పింది. =

   _____

4. ముఖ్యమంత్రి జనాన్ని ఉద్దేశించి మాట్లాడుతున్నారు. =

   _____

5. సునీత తానే స్వయంగా వెళ్ళి పచ్చడి సీసా తెచ్చుకుంది. =

   _____

కృత్యం-3 : ఆలోచించండి. రాయండి - చదవండి.

1. కారంగా తినేవి బజ్జీలు
2. చేనులో పండేవి .....
3. చీమలు పెట్టేవి .....
4. గాలిలో ఎగిరేవి .....
5. కాలికి అందం .....
6. నుదిటిపై పెట్టుకునేది .....

కృత్యం-4 : మీ స్నేహితుల అమ్మానాన్నలు జీవనాధారం కోసం ఏమేమి చేస్తారో రాయండి.

స్నేహితుల తల్లిదండ్రుల పేర్లు	జీవనాధారం కోసం చేసే పనులు

AP SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు :
1. పదాల ఆధారంగా వాక్యాలు రాయగలరు.
2. సొంతంగా వాక్యాలను చెబుతూ కథను తయారుచేయగలరు.

కృత్యం-1 : బహువచన పదాలకు ఏకవచనం చెప్పండి. వాటితో సొంత వాక్యాలు చెప్పండి. రాయించండి.

ఉదా : సూదులు : నేను నాలుగు సూదులు కొన్నాను.

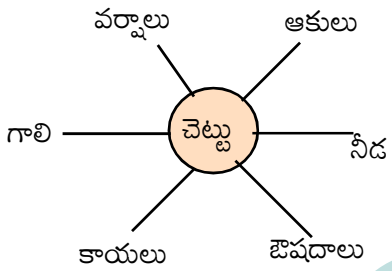
సూది : బట్టలు కుట్టడానికి సూది అవసరం.

పుస్తకాలు : .....

భవనాలు : .....

కుర్చీలు : .....

కృత్యం-2 : కింది పదాల ఆధారంగా వాక్యాలు రాయించండి.

ఉదా : చెట్టు గాలినిస్తుంది.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

కృత్యం-3 : కింది పదాలు సరిచేసి వాక్యాలు రాయించండి.

1. కావాలి పూజితకు పూతరేకులు .....
2. గెలిచింది పందెం తాబేలు .....
3. ఉంటుంది జిలేబి తీయగా .....
4. చేదుగా ఉంటుంది వేపకాయ .....
5. నీటిలోను తాబేలు ఉంటుంది. నేలమీద .....

కృత్యం-4 : భాషా క్రీడ : కథ చెప్పించండి.

ఒక విద్యార్థి కథలో మొదటి వాక్యం చెప్పాలి. రెండో విద్యార్థి దానికి కొనసాగింపు వాక్యం చెప్పాలి. విద్యార్థులు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క వాక్యం చెప్పాలి. అలా కథను తయారుచేయాలి.

AP SCERT

కృత్యం-1 : సుమ అన్నం వండాలనుకుంది. కాని తయారు చేసే విధానం తారుమారుగా ఉంది. తారుమారైన వాక్యాలను సరిచేసి రాయండి.

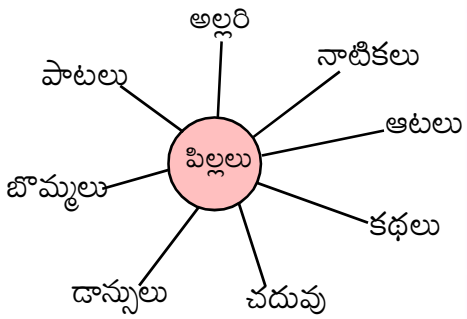
వేడివేడి అన్నం తయారు.	1. .....
పొయ్యి అంటించండి.	2. .....
గిన్నెలో బియ్యం వేయండి.	3. .....
పొయ్యిపై గిన్నె పెట్టండి.	4. .....
గంజిని గిన్నెలో వార్చండి.	5. .....
గిన్నెలో నీళ్ళు పోసి మరగనివ్వండి.	6. .....

కృత్యం-2 : కింది వాక్యాన్ని చదివి, వచనం మార్చి రాయండి.

ఉదా : నా దగ్గర బంతి ఉంది.	1. నా దగ్గర బంతులు ఉన్నాయి.
అడవిలో సింహం ఉంది.	2. .....
గులాబీ చెట్లకు పూలు పూశాయి	3. .....
హెలెన్‌కు కుక్క అంటే ఇష్టం.	4. .....
వనంలో కోతులున్నాయి.	5. .....

కృత్యం-3 : పక్కన చూసిన పదాలతో వాక్యాలు రాయండి.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....

కృత్యం-4 : ఈ కింది పద్యం చదవండి. పద్యాన్ని చూసి రాయండి.

వినదగు నెవ్వరు చెప్పిన	.....
వినినంతనే వేగపడక వివరింపదగున్	.....
గనికల్ల నిజము తెలసిన మనుజుడె పో	.....
నీతిపరుడు మహిలో సుమతీ!	.....

AP SCERT

అభ్యసన ఫలితాలు :
1. వాక్యాలు సొంతంగా చదవగలరు.
2. కథను చదివి అర్థం చేసుకుని సొంత మాటల్లో చెప్పగలరు.

కృత్యం-1 : కింది పదాలను చదివి, ఖాళీలలో సరైన పొడుపు కథల పదాన్ని రాయండి.

(కాకరకాయ, పొట్లకాయ, దోసకాయ, నిమ్మకాయ, మిరపకాయ, వంకాయ, దొండకాయ)

1. నా ఒళ్ళంతా గరుకు, గరుకు. నా రుచి చేదు చేదు ఎవరిని? నేనెవరిని? .....
2. పాములా ఉంటాను. పచ్చగా ఉంటాను. ఎవరిని? నేనెవరిని? .....
3. నేనేమో నాజూకు. కొరికారో కారం కారం. ఎవరిని? నేనెవరిని? .....
4. పసుపుగా ఉంటాను రసంతో నిండి ఉంటాను. ఎవరిని? నేనెవరిని? .....
5. కూరల్లో రారాజును. తలపై టోపీతో ఉంటాను. ఎవరిని? నేనెవరిని? .....

కృత్యం-2 : కథ చదివించి, చెప్పించండి. 5 ప్రశ్నలు తయారుచేయించండి.

అనగనగా ఒక ఎలుక దానికి నాలుగు తోకలు ఉండేవి. అందరు దానిని గేలిచేసేవారు. నాలుగు తోకల ఎలుక నాలుగు తోకల ఎలుక అనేవారు. ఎలుక కంసాలిని కలిసింది. ఒక తోక కోసేయమనింది. ఎలుకకు మూడు తోకలే మిగిలాయి. జనం ఊరుకోలేదు. మూడు తోకల ఎలుక మూడు తోకల ఎలుకా అనసాగారు. ఎలుక మరల కంసాలిని కలిసింది. ఇంకొక తోక కోసేయమనింది. కంసాలి అలాగే చేసాడు. దానికి రెండు తోకలే మిగిలాయి. జనం ఊరుకోలేదు. రెండు తోకల ఎలుక రెండు తోకల ఎలుక అనసాగారు. ఎలుక కంసాలిని కలిసింది. కంసాలి రెండో తోకను కోసేసాడు. దానికి ఒక తోక మిగిలింది. అయినా జనం ఊరుకోలేదు. ఒంటి తోక ఎలుకా ఒంటి తోక ఎలుకా అనసాగారు. ఎలుక మరలా కంసాలిని కలిసింది. – ఏమి జరిగిందో చెప్పండి.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

కృత్యం-3 : నిన్నటి వరకు నేర్చుకున్న పదాలపై ఉక్తలేఖనం నిర్వహించాలి.

AP SCERT

కృత్యం-1 :పట్టిక చదవండి. పదాలు ఆధారంగా వీలైనన్ని వాక్యాలు రాయండి.

నేను		ఊరికి	
హరి	ఆదివారం	సినిమాకు	వెళ్ళింది
మాధవి	సోమవారం	సర్కస్‌కు	వెళ్ళాడు.
అలీ	శుక్రవారం	జాతరకు	వెళ్ళాను.
జాన్సన్			

ఉదా : నేను ఆదివారం సినిమాకు వెళ్ళాను.

.....

.....

.....

కృత్యం-2 : కింది గీత గీసిన పదాలకు అర్థాలు తెలుసుకొని సొంతవాక్యాలు రాయండి.

1. నేను చిన్న శునకాన్ని పెంచుకుంటున్నాను.
2. స్త్రీలకు పుష్పాలు అంటే ఇష్టం.
3. మా ఇంటికి బంధువులు వచ్చారు.
4. మా చెల్లెలికి పసిడి గాజులు కొన్నాము.

కృత్యం-3 : కింది పదాలను చదవండి. ఖాళీలలో సరైన పదంతో పూరించండి.

(పాడారు, వెళ్ళారు, పొందారు, వెళ్ళింది, చేశారు, చేసింది)

పావని, పద్మ బడికి ..... . వాళ్ళ బడిలో పాటలు..... . బహుమతులు.....పావని నాట్యం..... . సాయంత్రం ఇంటికి..... . రాత్రి భోజనం..... హాయిగా నిద్రపోయింది.

కృత్యం-4 : కింది కథ చదవండి.

పాండవులు ఐదుగురు. కౌరవులు నూరుగురు. వాళ్ళు అన్నదమ్ముల బిడ్డలు. పాండవులలో పెద్దవాడు ధర్మరాజు. రెండోవాడు భీముడు. మహాబలవంతుడు. మూడోవాడు అర్జునుడు. అర్జునుడు విలువిద్యలో ఆరితేరినవాడు. మిగిలినవాళ్ళు నకులుడు, సహదేవుడు. పాండవుల భార్య ద్రౌపది.

కౌరవులలో పెద్దవాడు దుర్యోధనుడు. కౌరవులు ద్రౌపదిని అవమానించారు. పాందవులను అడవులకు పంపించారు. కృష్ణుడు కౌరవుల దగ్గరకు వెళ్ళాడు. నచ్చచెప్పి చూశాడు.

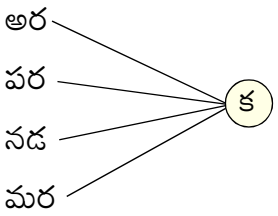

కాని దుర్యోధనుడు ఒప్పుకోలేదు. ఫలితంగా కౌరవులకు పాండవులకు యుద్ధం జరిగింది. కౌరవులు ఓడిపోయారు. పాండవులు గెలిచారు. దీన్నే మహాభారతం అంటారు.

సంసిద్ధత కార్యక్రమం

ప్రశ్నాపత్రం

1. కింది అక్షరాలను కలిపి పదాలు తయారు చేయండి.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

2. ఖాళీల గడులలో సరైన అక్షరాలను రాయండి.

1. నే ☐ డు
2. ☐ డకాయ
3. గ్రం ☐ లయం
4. తరగ ☐

3. కింది గడులలోని అక్షరాలతో పదాలు తయారు చేయండి.

ఆ	మ	ని	న
కా	డ	డి	చ్చె
శం	ము	గ్గు	ని

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....

4. కింది పేరా చదివి జవాబులు రాయండి.

సూర్యుడు ప్రతి దినం తూర్పున ఉదయిస్తాడు. పడమర అస్తమిస్తాడు. సూర్యుని వేడికి సముద్రాలలో నీరు ఆవిరై మేఘాలుగా ఏర్పడతాయి. మేఘాలు చల్లబడి వర్షం కురుస్తుంది. చెరువులు నిండితే రైతులు పంటలు పండిస్తారు. పంటలు పండితే ప్రజలకు తిండి దొరుకుతుంది.

అ) సూర్యుడు ఏ దిక్కున ఉదయిస్తాడు? జ. .....

ఆ) మేఘాలు ఎలా ఏర్పడతాయి? జ. .....

ఇ) ప్రజలకు తిండి దొరకాలంటే ఏమి చేయాలి? జ. .....

ఈ) ఎవరు పంటలు పండిస్తారు? జ. .....

5. కింది పదాలను జతపరచి రాయండి.

అ) చక్ రం	విద్య	.....
ఆ) పద్ మ	వర్ణము	.....
ఇ) విద్ య	చక్రం	.....
ఈ) వర్ ణము	పద్మ	.....

APSCERT

మా ఇల్లు

- చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారు? ఏంచేస్తున్నారో చెప్పండి.
- చిత్రంలో ఉన్నవి మీ ఇంట్లో ఏమున్నాయి? ఏవి లేవు?
- మీ ఇంట్లో ఎవరెవరుంటారు? వాళ్లు ఏమేమి చేస్తారు?

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారిచే ఉచిత పంపిణీ

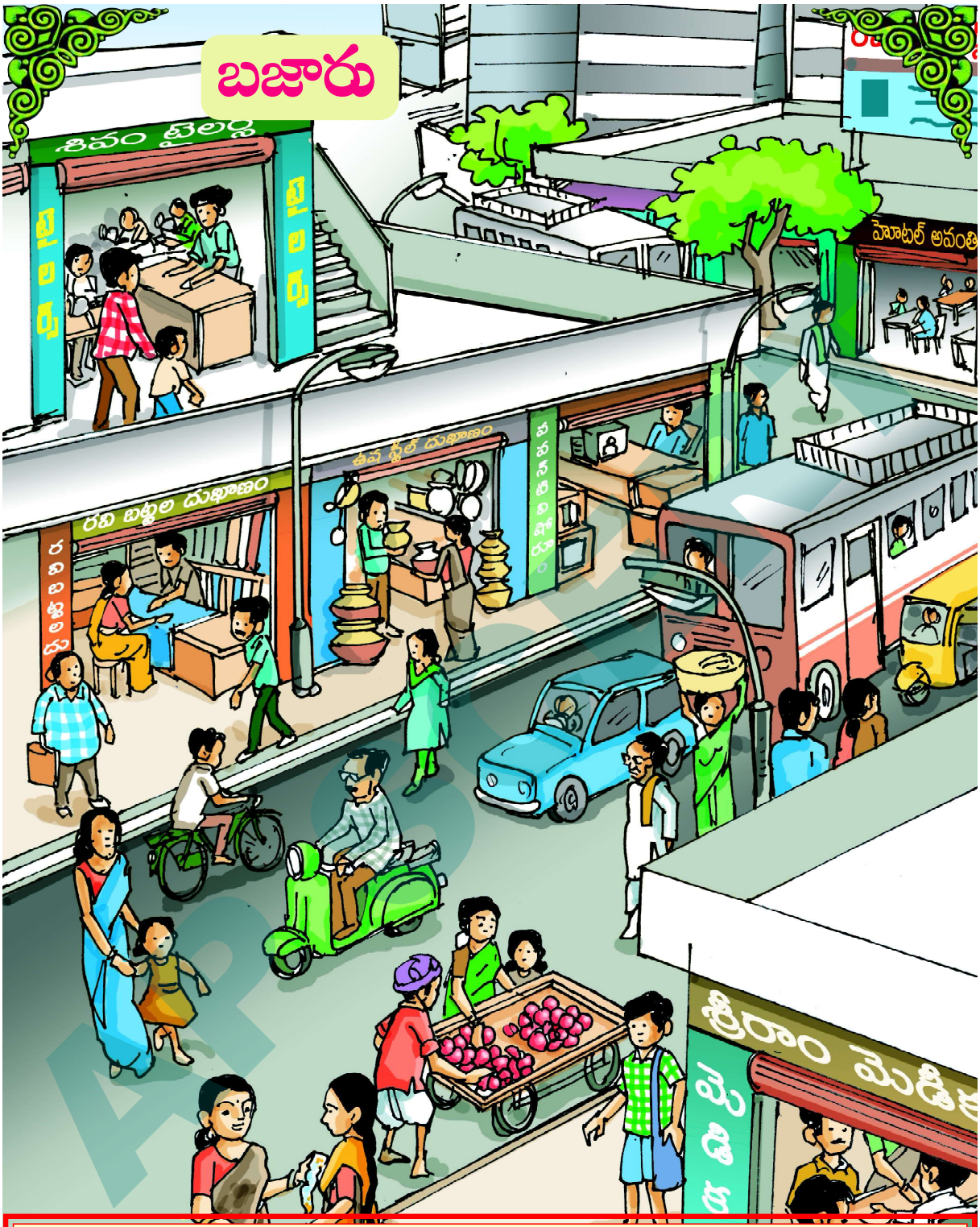
పల్లె

- చిత్రం చూడండి. చిత్రం గురించి మాట్లాడండి.
- చిత్రంలో ఉన్నవి మీ ప్రాంతాలలో ఏమేమి ఉన్నాయి?
- చిత్రం చూడగానే మీకు ఏమి గుర్తుకు వస్తుంది? మీరు ఇటువంటి ప్రదేశాలు చూశారా?

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారిచే ఉచిత పంపిణీ

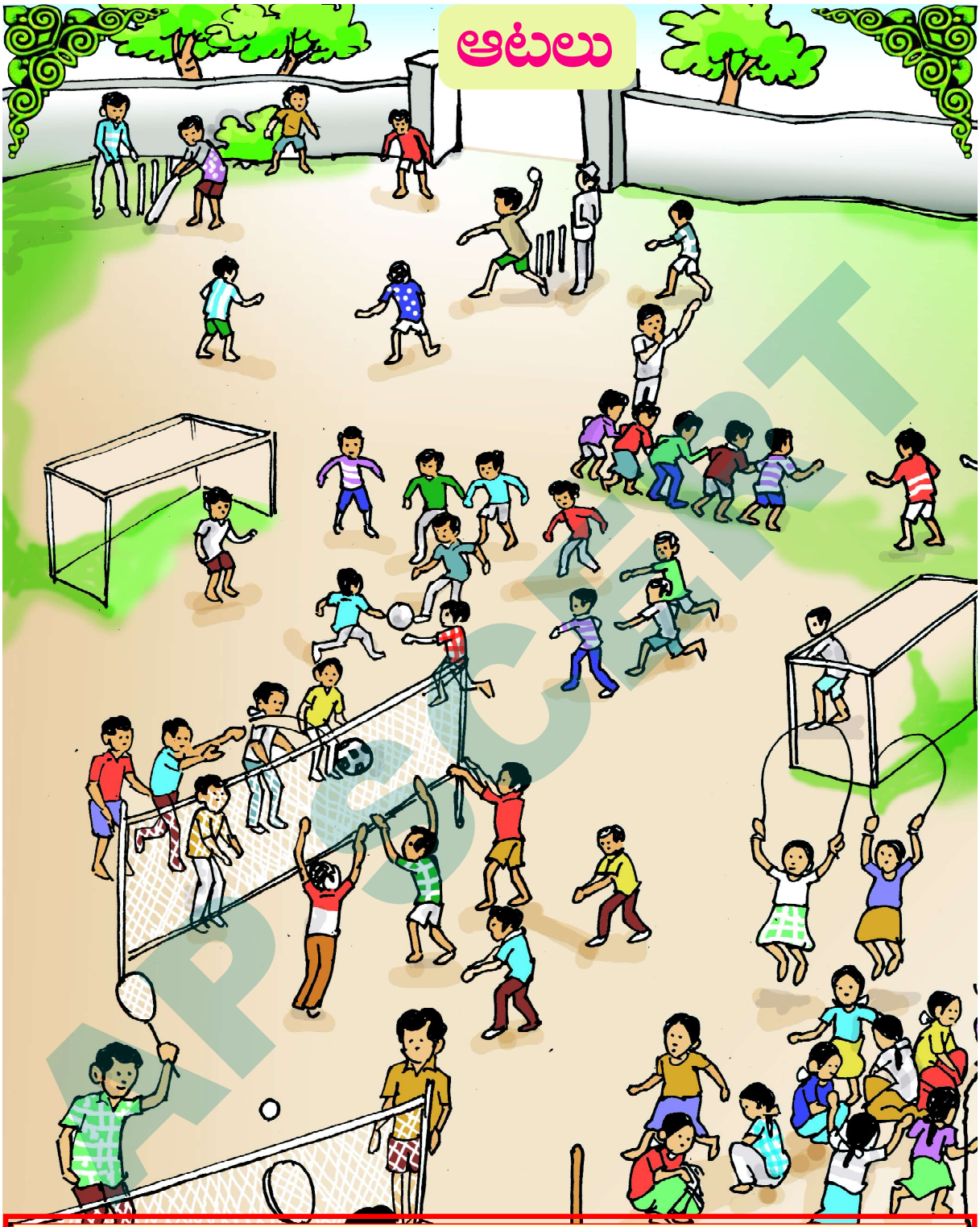
బజారు

- చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారు? ఏం చేస్తున్నారు?
- చిత్రంలో ఏ ఏ దుకాణాలు ఉన్నాయి? వాటిలో ఏమి అమ్ముతారు?
- చిత్రంలోవి మీ ఊరిలో ఏమేమి ఉన్నాయి?
- చిత్రంలో లేనివి మీ ఊరిలో ఏమి ఉన్నాయి?

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారిచే ఉచిత పంపిణీ

ఆటలు

- చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారు? ఏయే ఆటలు ఆడుతున్నారు?
- వాటిలో మీరు ఆడే ఆటలు ఏవి?
- నీకు ఏ ఆట ఆడడమంటే ఇష్టం? ఎందుకు? దాన్ని ఎలా ఆడతారో చెప్పు?

APSCERT

యూనిట్ 1 — 1. బడి

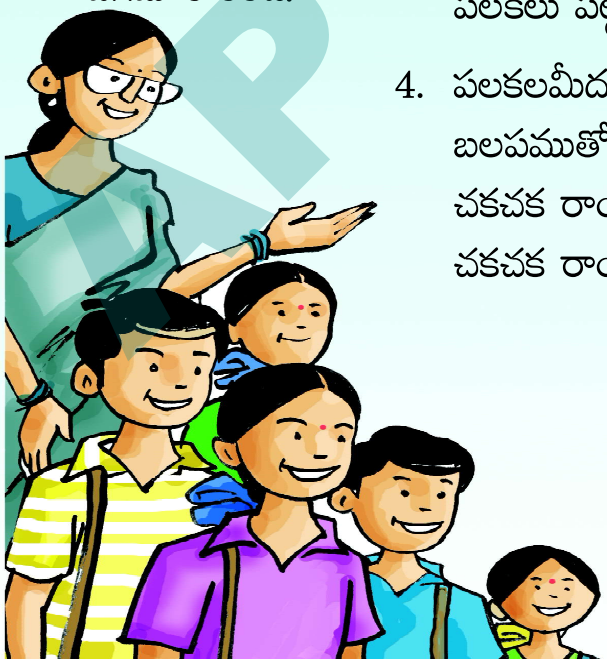
అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయం రాగయుక్తంగా పాడగలరు. అభినయం చేయగలరు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- బడిని గురించి తెలుసుకుంటారు. మాట్లాడతారు. (పా.ప్ర.ల. –2)
- అక్షరాలతో పదాలను తయారు చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. –3)
- బడికి సంబంధించిన చిత్రాలు సేకరిస్తారు. ప్రదర్శిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. –4)
- పలక, గంట బొమ్మలు గీస్తారు. (పా.ప్ర.ల. –5)

Q8K4L1

1. గణగణ గణగణ
   గణగణ మనుచును
   పిలిచెను బడిగంటా, ఆహా,
   పిలిచెను బడిగంట!
2. వడివడి వడివడి
   అడుగులువేయుచు
   వేగమె రారండి, మీరు
   వేగమె రారండి!
3. బడిలో అడుగిడి
   అలజడి చేయక
   పలకలు పట్టండి, మీరు
   పలకలు పట్టండి!
4. పలకలమీదను
   బలపముతోను
   చకచక రాయండి, మీరు
   చకచక రాయండి!
5. గణగణ గణగణ
   గణగణ మనుచును
   మోగెను బడిగంట, తిరిగి
   మోగెను బడిగంట!
6. వడివడి వడివడి
   అడుగులు వేయుచు
   వేగమె పోపొండి, ఇండ్లకు
   వేగమె పోపొండి.

రచన : న్యాయపతి రాఘవరావు

మూలం : బడిగంటలు, బాలగేయాలు

SCERT AP

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడండి. అభినయం చేయండి.

(ఆ) బడిలో మీరేమి చేస్తారు? ఏ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు?

(ఇ) మీ బడిలో మీకు నచ్చినవి ఏమిటి?

II చదవండి

(అ) కింది పదాలను గేయంలో గుర్తించండి.

గణగణ	వడివడి	చకచక	పలకలు
అలజడి	బడిగంట	అడుగులు	బలపం

(ఆ) కింది బొమ్మలను గురించి మాట్లాడండి. పదాలను చదవండి. అక్షరాలు చెప్పండి.

				
పలక	గంట	బలపం	ఆట	ఈల
ప ల క	గం ట	బ ల పం	ఆ ట	ఈ ల

(ఇ) పై అక్షరాలను కింది వర్ణమాలలో గుర్తించండి. "◯" చుట్టండి.

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ
ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ అం అః
క ఖ గ ఘ ఙ
చ ఛ ఝ ఞ ఱ ఌ
ట ఠ డ ఢ ణ
త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ
య ర ఱ ల ళ ఴ వ శ ష స హ

APSCERT

(ఈ) కింది పదాలను చదవండి. వాటితో ఏర్పడే వాక్యాలు చెప్పండి.

ఈక	కలప	బంక	పటం	కలకల
ఈల	పలక	లంక	బలం	గబగబ
ఈగ	కలక	గంప	బలపం	టపటప
ఆట	గంట	గంగ	పంపకం	పకపక

ఉదా : గంగ, పలకమీద బలపంతో రాసింది.

III రాయండి

(అ) బొమ్మను చూసి సరైన పదాలను ఖాళీలలో రాయండి.

1. గంగ చేతిలో ఉంది.

   గంగ చేతిలో _____ ఉంది.

2. గంగ చేతిమీద వాలింది.

   గంగ చేతిమీద _____ వాలింది.

3. కమలకు నెమలి దొరికింది.

   కమలకు నెమలి _____ దొరికింది.

(ఆ) కింది అక్షరాలను చదవండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను గీతలలో అందంగా రాయండి.

ప	బ	గ	ఆ	క	ఈ	ట	ం	ల

ఉదా: ~~ఈక~~ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____

AP SCERT

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) పలక, గంట బొమ్మలను గీయండి. వాటి పేర్లు రాయండి.

(ఆ) కింది గేయాన్ని పాడిగించి చెప్పండి.

ఇదే ఇదే మా బడి.
ఇదే మా చదువుల గుడి
ఆటలు పాటలు నేర్చేస్తాం
చక్కగ చదువులు . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

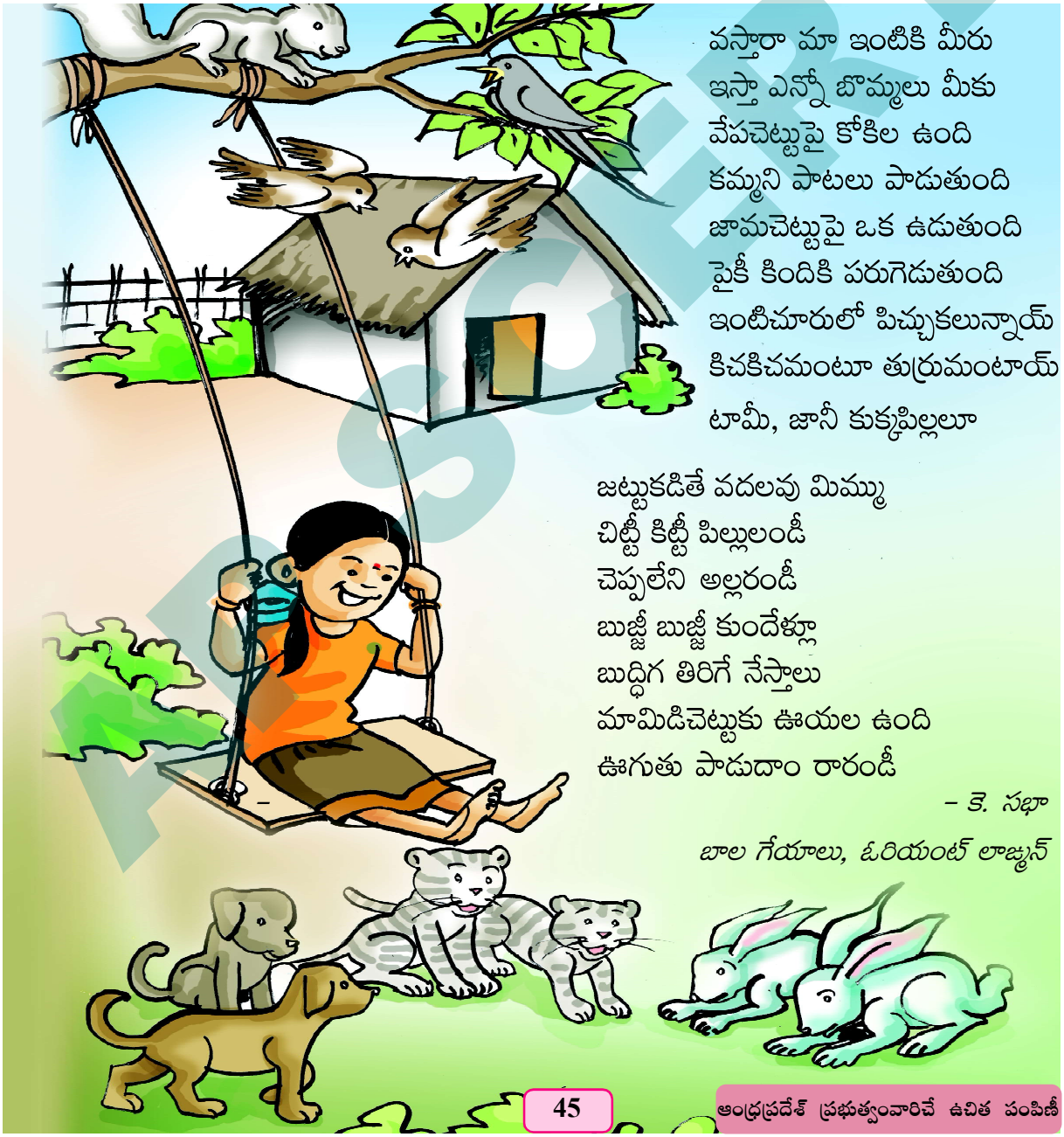
(అ) బడికి సంబంధించిన పదాలను చెప్పండి. వీటిని తెలుగులో, ఇంగ్లీషులో, హిందీలో, ఇతరభాషలలో ఏమంటారో చెప్పండి. వాటికి సంబంధించిన చిత్రాలను సేకరించి చార్టులోఅతికించండి. ప్రదర్శించండి.

AP SCERT

యూనిట్ 1 2. మా ఇల్లు

అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడతారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- చిత్రాలను చూసి మాట్లాడతారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- అక్షరాలతో పద నిర్మాణం చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- ఇంటికి సంబంధించిన బొమ్మలు సేకరిస్తారు. ప్రదర్శిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- ఇల్లు బొమ్మ గీస్తారు. రంగులు వేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

వస్తారా మా ఇంటికి మీరు
ఇస్తా ఎన్నో బొమ్మలు మీకు
వేపచెట్టుపై కోకిల ఉంది
కమ్మని పాటలు పాడుతుంది
జామచెట్టుపై ఒక ఉడుతుంది
పైకీ కిందికి పరుగెడుతుంది
ఇంటిచూరులో పిచ్చుకలున్నాయ్
కిచకిచమంటూ తుర్రుమంటాయ్
టామీ, జానీ కుక్కపిల్లలూ

జట్టుకడితే వదలవు మిమ్ము
చిట్టీ కిట్టీ పిల్లులండీ
చెప్పలేని అల్లరండీ
బుజ్జీ బుజ్జీ కుందేళ్లూ
బుద్ధిగ తిరిగే నేస్తాలు
మామిడిచెట్టుకు ఊయల ఉంది
ఊగుతు పాడుదాం రారండీ

– కె. సభా

బాల గేయాలు, ఓరియంట్ లాజ్మన్

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారిచే ఉచిత పంపిణీ

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడండి.

(ఆ) పాఠం చిత్రాన్ని చూడండి. చిత్రంలో ఏమేమి ఉన్నాయి? చిత్రంలో ఎవరెవరు ఏమేమి చేస్తున్నారు?

(ఇ) మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉన్నారు? ఏమేమి చేస్తారు?

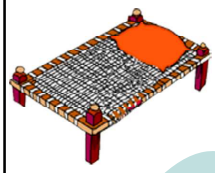
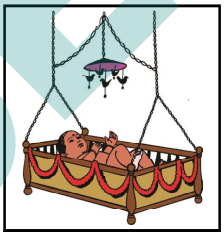
II చదవండి

(అ) కింది పదాలను గేయంలో గుర్తించండి.

బొమ్మలు	పాటలు	పిచ్చుక	కిచకిచ
చిట్టీ కిట్టీ	బుజ్జీ బుజ్జీ	ఊయల	కుక్కపిల్ల

(ఆ) కింది బొమ్మలను గురించి మాట్లాడండి. పదాలను చదవండి. లోపించిన అక్షరాలు రాయండి.

				
జడ	మంచం	దండ	ఊయల	ఓడ
జ			చం	దం		ఊ		ల		డ

(ఇ) పై అక్షరాలను, ముందు పాఠంలో మీరు నేర్చుకున్న అక్షరాలను కింది వర్ణమాలలో గుర్తించండి. "◯" చుట్టండి.

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ
ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ అం అః
క ఖ గ ఘ ఙ
చ ఛ ఝ ఞ ఱ ఇ
ట ఠ డ ఢ ణ
త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ
య ర ఱ ల ళ వ శ ష స హ

APSCERT

(ఈ) కింది పదాలను ధారాళంగా చదవండి. వాటితో ఏర్పడే వాక్యాలు చెప్పండి.

జడ	జయం	ఊయల	గడగడ	దండ	యమ	లంక
గద	జపం	గడప	పటపట	కండ	దయ	బండ
ఊడ	గజం	జలగ	ఊరవతల	పంట	గంప	మంట
ఓడ	మంచం	పగడం	ఊగడం	ఊక	జలజ	గంట
గద	కంచం	వలయం	ఊపడం	ఊచ	దడ	కంటకం

ఉదా: సీత పూలజడ వేసుకొంది.

III రాయండి

(అ) కింది అక్షరాలను చదవండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి. గీతల్లో అందంగా రాయండి.

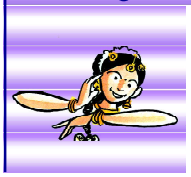
ఆ	మ	డ	ఓ	చ	ద	జ	ప	ం	క	య	ఊ	ట	ల	ర

రమ

ఊయల

AP SCERT

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) ఇల్లు, ఇంటి ముందు పూలమొక్కలు, చెట్లు ఉన్నట్లు చిత్రం గీయండి. రంగులు వేయండి. బొమ్మను గురించి చెప్పండి.

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

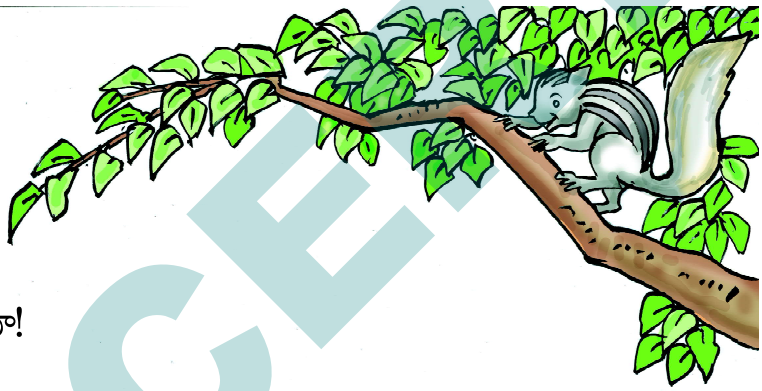
(అ) ఇంటికి సంబంధించిన పదాలను చెప్పండి. వీటిని తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఇతర భాషల్లో ఏమంటారో చెప్పండి. రకరకాల ఇళ్ళ బొమ్మలు సేకరించండి. చార్టులో అతికించండి. పేర్లు రాయండి. ప్రదర్శించండి.

AP SCERT

యూనిట్ 1 — 3. ఉడత

అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడుతూ అభినయిస్తారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- ఉడత సాయం గురించి మాట్లాడగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- బొమ్మలను చూసి, పేర్లు రాయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- చిన్న జంతువుల బొమ్మలను సేకరిస్తారు. ప్రదర్శిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- సంభాషణను సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

ఉడతా! ఉడతా! ఓ ఉడతా!
దిగి వస్తావా? మిఠాయి పెడతా!

చెట్టు ఎక్కడం ఎట్లాగో
గుట్టు విప్పి మరి చెబుతావా!
కొమ్మలు తిరగడమెట్లాగో
నెమ్మదిగా వివరిస్తావా?

చిటారు కొమ్మన ఉంటావు
హఠాత్తుగా దిగి వస్తావు
చప్పుడు కొంచెం వినబడితే
చప్పున తప్పుకుంటావు!

చిట్కాలేవో చెబుతావా?
చిటారు కొమ్మకు చేరెదను!
మెళుకువలన్నీ చెబుతావా?
హుటాహుటిన దిగివచ్చెదను!

వారధికట్టే సమయాన
సాయపడితివట రామునికి
ఉడతాభక్తికి నీపేరే
తలచుకొందురు ఎప్పటికీ!

రచన : ***పులిపాటి***
మూలం : *మల్లెల మందారాలు,*
బాలల అకాడమి, హైదరాబాద్

AP SCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) గేయాన్ని లయబద్ధంగా పాడండి. అభినయించండి.

(ఆ) పాఠం చిత్రంలోని పాప ఉడతకు ఏమి చెప్తున్నదో ఊహించి చెప్పండి.

(ఇ) గేయంలో ఉడత గురించి ఏముంది?

(ఈ) ఉడత ఏమేం చేయగలదు? మీరేమేమి చేయగలరు?

II చదవండి

(అ) కింది పదాలను గేయంలో గుర్తించండి.

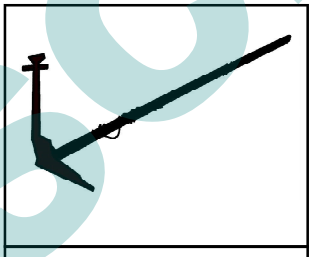
ఉడత	చెట్టు	గుట్టు	చప్పుడు
వివరిస్తావా	మిఠాయి	ఉడతాభక్తి	కొమ్మలు

(ఆ) కింది బొమ్మలను గురించి మాట్లాడండి. పదాలను చదవండి. అక్షరాలు చెప్పండి.

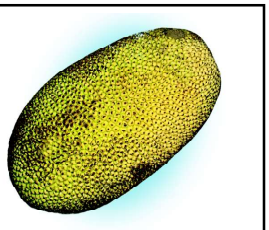
ఉడత

ఉ	డ	త

అరక

అ	ర	క

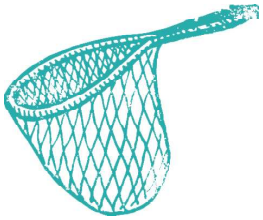
పనస

ప	న	స

శనగ

శ	న	గ

వల

వ	ల

హంస

హ	ం	స

AP SCERT

(ఇ) పాఠంలోని అక్షరాలను ముందు పాఠంలో మీరు నేర్చుకున్న అక్షరాలను కింది వర్ణమాలలో గుర్తించండి. "◯" చుట్టండి.

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ
ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ అం అః
క ఖ గ ఘ ఙ
చ ఛ ఫ జ ఝ ఞ
ట ఠ డ ఢ ణ
త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ
య ర ఱ ల ళ వ శ ష స హ

(ఈ) కింది పదాలను ధారాళంగా చదవండి. వాటితో ఏర్పడే వాక్యాలు చెప్పండి.

అరక శనగ బలపం ఉమ వడ వంట అలమర ఉంగరం

నటన తబల కడవ పడవ ఉడత పడవ ఉలవ ఉరమడం

దంతం రంపం నగరం కంపం వల పడగ శరం వలస

నకనక సలసల తకతక వలవల పనస కలశం ఉరకడం నడక

తల తలగడ నస సగం రమ రగడ కరకర జనం

వరస వల వనజ శంక హలం

ఉదా: ఉమ వడ తింటున్నది.

III రాయండి

(అ) బొమ్మనుచూసి సరైన పదాలను ఖాళీలలో రాయండి.

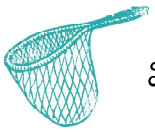
1. జామకాయ తింటుంది.

_____ జామకాయ తింటుంది.

AP SCERT

2. రవి కావాలని అడిగాడు.

రవి _____ కావాలని అడిగాడు.

3. జాలరి విసిరాడు.

జాలరి _____ విసిరాడు.

4. అమల, బాలలకు లు పంచింది.

అమల, బాలలకు _____ లు పంచింది.

(ఆ) కింది అక్షరాలను చదవండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి. గీతల్లో అందంగా రాయండి.

అ	ర	ఉ	త	న	స	శ	వ	ప	ం	క
గ	జ	డ	ద	చ	మ	ల	ట	ఆ	బ	హ

ఉదా:

శంకరం దయ మంచం

AP SCERT

(ఇ) మీరు నేర్చుకున్న పదాలను మీ నోటు పుస్తకాలలో రాయండి.

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) కింది బొమ్మను చూడండి. ఉడత, పాప ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో చెప్పండి.

పాప : _____

ఉడత : _____

పాప : _____

ఉడత : _____

పాప : _____

ఉడత : _____

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) ఉడత చిన్న జంతువు కదా! ఇలా చిన్నగాఉండే జంతువులపేర్లు చెప్పండి. వాటిని ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఇతర భాషల్లో ఏమంటారో చెప్పండి. చిన్న జంతువుల బొమ్మలు గీయండి. పేర్లు రాయండి. ఆల్బం తయారుచేయండి.

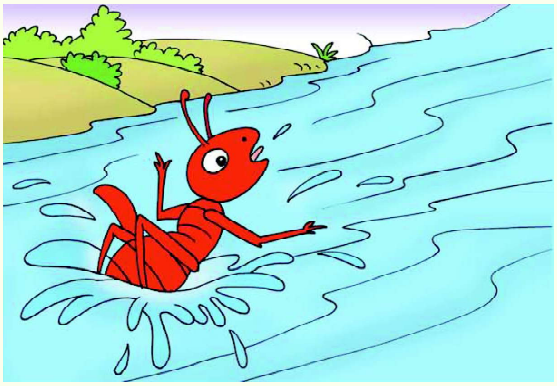
నేనివి చేయగలనా?

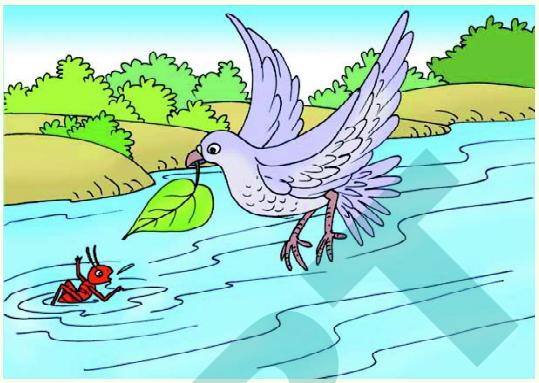
1.	సన్నివేశ చిత్రాలు, బడిగురించి మాట్లాడగలను.	ఔను / కాదు
2.	బడి, ఇల్లు, ఉడత పాఠాలలోని పదాలను చదవగలను.	ఔను / కాదు
3.	ఇప్పటివరకు నేర్చుకున్న అక్షరాలతో కొత్తపదాలను తయారుచేయగలను; రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	పాఠాలలో నేర్చుకున్న పదాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	గేయాన్ని పొడిగించగలను. సంభాషణను ఊహించిచెప్పగలను.	ఔను / కాదు

AP SCERT

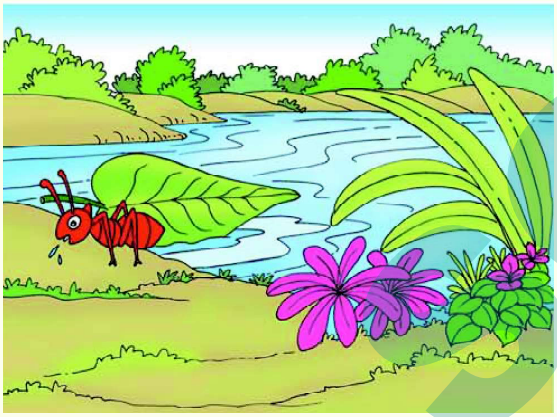
చీమ - పావురం

నీటిలో చీమ పడింది.

పావురం దానికి సాయంగా ఒక ఆకును వేసింది.

చీమ ఆకుపైకి చేరి ఒడ్డుకు చేరింది.

ఒకరోజు పావురానికి వేటగాడు గురిపెట్టాడు.

ఇది గమనించిన చీమ వేటగాణ్ణి కుట్టింది.

బాణం గురితప్పింది. పావురం ఎగిరిపోయింది.

APSCERT

యూనిట్ 2

4. వాన

అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయాన్ని అభినయిస్తూ ఆలపిస్తారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- వాన ఉపయోగాలు తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- చిన్న చిన్న పదాల ఉచ్చారణ సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- పడవ బొమ్మ గీస్తారు. మాట్లాడుతారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- ఇతర భాషలో వాన పాటను నేర్చుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

A8D1W6

చిటపట చిటపట చినుకులు కురియా
బొటబొట బొటబొట ధారలు కారా
చూరుల వెంబడి ధారలు కారా
బాలురకెంతో ఆనందం ॥ వెళ్ళిందీ ॥

జలజల పారే నీటికాలువలో
పడవలగట్టి వదలంగా
చరచర చరచర పడవలు నడువా
అరయుట కెంతో ఆనందం. ॥ వెళ్ళిందీ ॥

– న్యాయపతి రాఘవరావు.

© SCERT

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారిచే ఉచిత పంపిణీ

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

అ) గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడండి.

(ఆ) పాఠం చిత్రం చూడండి. చిత్రంలో ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారో చెప్పండి?

(ఇ) వాన అంటే మీకు ఇష్టమా? ఎందుకు? వానవస్తే మీరేం చేస్తారు?

(ఈ) వానలు కురవకపోతే ఏం జరుగుతుంది?

II చదవండి

(అ) పాఠంలో కింది పదాలు ఎక్కడున్నాయో గుర్తించి వాటి చుట్టూ "◯" చుట్టండి.

వానాకాలం ఎండాకాలం చిటపట జలజల చరచర

పడవ ధారలు కారా మండేకాలం చినుకులు ఆనందం

(ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. పదాలు చెప్పండి. వాటి గురించి మాట్లాడండి. చిత్రంలో వాటిని గుర్తించండి.

			
వాన	జామ	తాత	కాకర

			
టపాకాయ	కాగడా	తామర	టమాట

APSCERT

(ఇ) కింది అక్షరాలమధ్య తేడాను గుర్తిస్తూ చదవండి. వీటితో ఏర్పడే పదాలు చెప్పండి. ఆ పదాలతో వాక్యాలు చెప్పండి.

◌	◌ా
క	కా
గ	గా
చ	చా
జ	జా
ట	టా
డ	డా
త	తా
ద	దా
న	నా
ప	పా

◌	◌ా
బ	బా
మ	మా
య	యా
ర	రా
ల	లా
వ	వా
శ	శా
ష	షా
స	సా
హ	హా

ఉదా: కాయ కాకరకాయ చేదుగా ఉంటుంది.

(ఈ) కింది పదాలు చదవండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్యగల తేడాను గుర్తిస్తూ చదవండి.

క్‌లం – కా్‌లం ర్‌మ – రా్‌మ

గ్‌ద – గా్‌లం వ్‌రం – వా్‌రం

జ్‌డ – జా్‌మ స్‌వరం – సా్‌గరం

న్‌డక – నా్‌వ హ్‌లం – హా్‌రం

త్‌ల – తా్‌త ప్‌దం – పా్‌దం

క	–	◌ా	–	కా

'క' కు దీర్ఘం (◌ా) ఇస్తే 'కా' అని దీర్ఘంగా పలకాలి.

APSCERT

(ఉ) కింది పదాలను, వాక్యాలను ధారాళంగా చదవండి.

పాప	దారం	వాన	చామ	రాజా
తాత	మామ	తామర	నావ	లాలస
గాలం	కాయ	జాతర	పాయసం	వాత
బాల	జామ	పాతర	మానస	శారద
పాట	వారం	కాకర	యాతన	సాగరం

పాట పాట ఏం పాట
పాట పాట వాన పాట
పాపా పాపా మా పాప
అందాల గారాల పాప

(ఊ) కింద ఇచ్చిన పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాలను సరిచేసి చదవండి. రాయండి.

ఉదా: జమకాయ – జామకాయ

1. టపకాయ. . . . . .
2. తతతల . . . . . .
3. వనకలం. . . . . .
4. సగరం . . . . . .
5. ఎండకలం. . . . . .

III రాయండి

(అ) కింది పట్టికలోని అక్షరాలకు "ా" చేర్చి రాయండి.

్	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ
ా	కా																				

(ఆ) ఖాళీలను సరైన అక్షరాలతో పూరించండి.

___ ___ ర

___ త

కాగ ___

ట ___ కాయ

AP SCERT

			
___ మర	ట ___ ట	___ మ	___ న

(ఇ) "ా", "ి" అక్షరాలతో ఏర్పడే మనుషుల పేర్లు, ఊర్ల పేర్లు రాయండి.

ఉదా: శారద

ఉదా: బాసర

(ఈ) కింది వాక్యాలను గీతలలో అందంగా రాయండి.

మనం వాన పాట పాడగలం

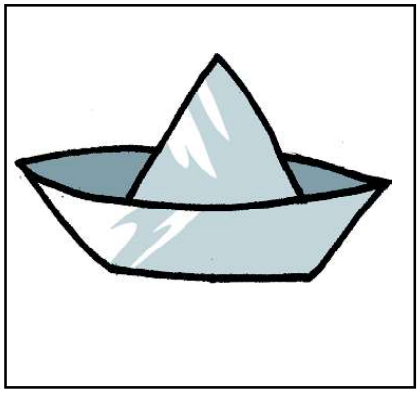
జామ కావాలా? కాకరకాయ కావాలా?

AP SCERT

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) మీరూ బొమ్మను గీయండి. బొమ్మగురించి రాయండి.

1. .....

2. .....

(ఆ) కాగితంతో పడవ చేయండి. ఎలా తయారుచేయాలో చెప్పండి.

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) ఇతర భాషల్లోని వానపాటలను సేకరించండి. మీ మిత్రులతో కలిసి పాడండి.

నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠం చిత్రం గురించి మాట్లాడగలను. గేయాన్ని రాగంతో పాడగలను.	ఔను / కాదు
2.	గేయాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. గేయంలోని పదాలను, దీర్ఘాలను, అక్షరాలను గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	దీర్ఘం ఉన్న అక్షరాలతో పదాలను తయారుచేయగలను. వాటిని చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	దీర్ఘం ఉన్న పదాలను, చిన్న చిన్న వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	బొమ్మను గీసి, దాన్ని గురించి రాయగలను.	ఔను / కాదు

AP SCERT

యూనిట్ 2

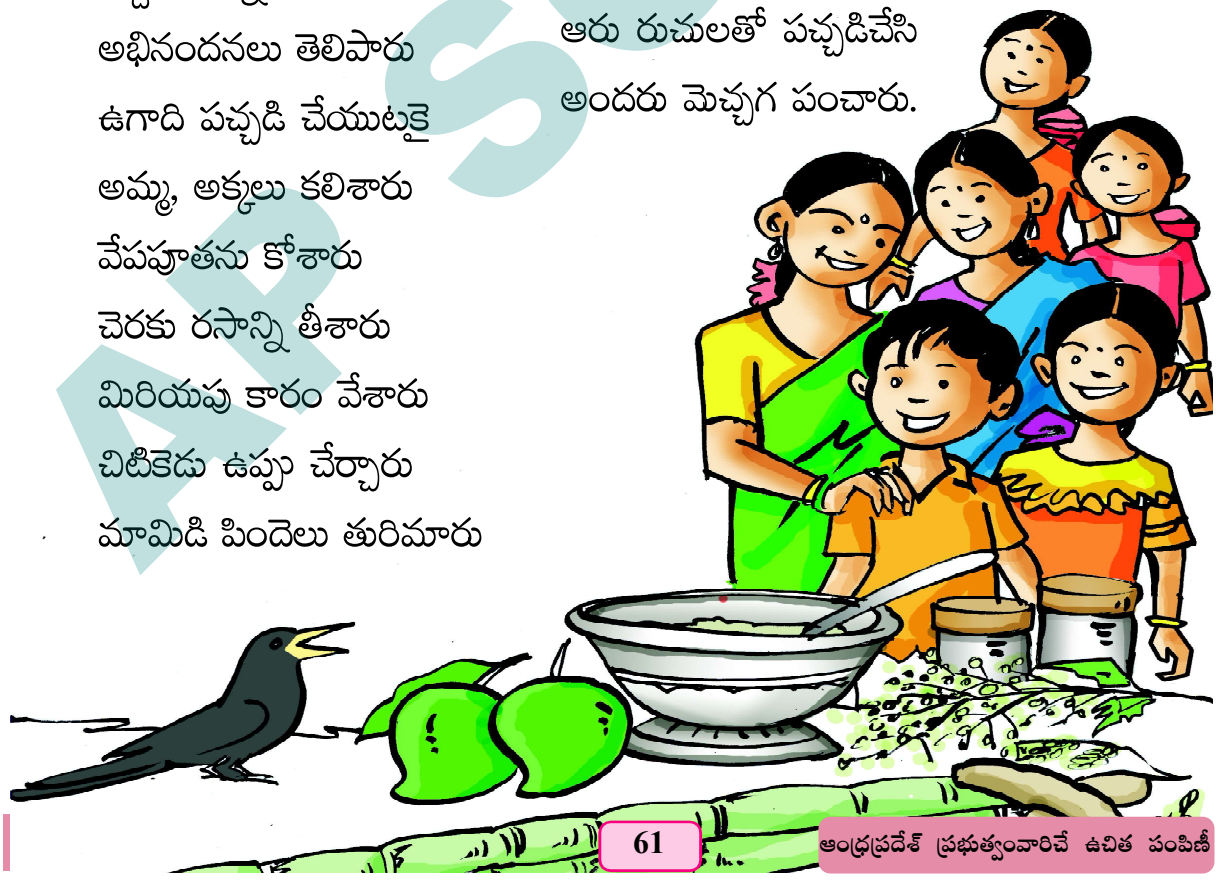
5. ఉగాది

అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడుతారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- పండుగల గొప్పతనం గురించి తెలుసుకుంటారు.మాట్లాడుతారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- అందమైన చేతిరాతను సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- అక్షరాలతో పదాలు తయారు చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- మామిడికాయ బొమ్మ గీస్తారు. ఉపయోగాలు తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

S6X6M4

వసంత కాలపు ఉగాదికి
కోకిల పలికెను ఆహ్వానం
వేప, మామిడి పూతలతో
తరువులు ఇచ్చెను బహుమానం
పెద్దలు పిన్నలు సందడితో
అభినందనలు తెలిపారు
ఉగాది పచ్చడి చేయుటకై
అమ్మ, అక్కలు కలిశారు
వేపపూతను కోశారు
చెరకు రసాన్ని తీశారు
మిరియపు కారం వేశారు
చిటికెడు ఉప్పు చేర్చారు
మామిడి పిందెలు తురిమారు
చింతపులుసులో కలిపారు
తీపి, కారం, పులుపు, చేదు
ఉప్పు, వగరు రుచులే రుచులు
ఆరు రుచులతో పచ్చడిచేసి
అందరు మెచ్చగ పంచారు.

AP SCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడండి.

(ఆ) పాఠం చిత్రం చూడండి. చిత్రంలో ఎవరెవరు ఉన్నారు? ఏం చేస్తున్నారు?

(ఇ) గేయంలో ఏయే రుచులను గురించి చెప్పారు? ఆ రుచులనిచ్చే పదార్థాలను మరికొన్నిటిని చెప్పండి?

(ఈ) మీరు ఏయే పండుగలు చేసుకుంటారు? ఆ రోజున ఏం చేస్తారు?

(ఉ) మీ మిత్రుని ఇంట్లో ఉగాది పండుగను ఎలా జరుపుకొంటారు?

II చదవండి

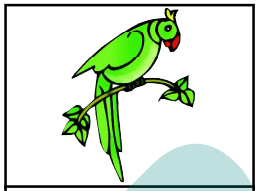

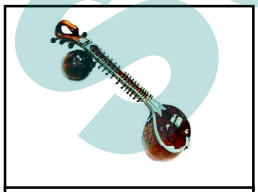
(అ) పాఠంలో కింది పదాలు ఎక్కడున్నాయో గుర్తించి "◯" చుట్టండి.

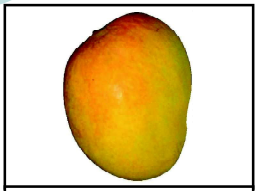
ఉగాది	సందడి	మామిడి	పిన్నలు	కలిసి
మిరియం	చింత	తీపి	కారం	పచ్చడి

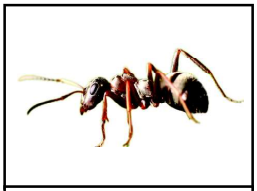
(ఆ) గేయంలో చివర 'రు' వచ్చిన పదాల కింద గీత గీయండి.

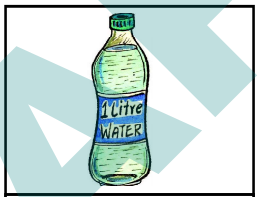
(ఇ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటిగురించి మాట్లాడండి. పాఠం చిత్రంలో వాటిని గుర్తించండి.

చిలక

వీణ

మామిడి

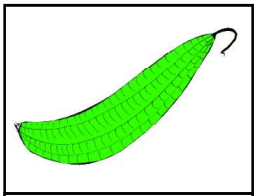

చీమ

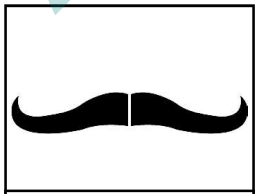

సీసా

కిటికీ

కిరీటం

బీరకాయ

మీసం

దీపం

బండి

విమానం

AP SCERT

(ఈ) కింది పదాలను చదవండి గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనించండి.

విమల గీత చిలక చీమ

'ఇ' అనే ధ్వని ఉన్న అక్షరం ఏది?

'ఈ' అనే ధ్వని ఉన్న అక్షరం ఏది?

' ి ' ఉంటే 'ఇ' చేర్చి చదవాలి.

' ీ ' ఉంటే 'ఈ' చేర్చి చదవాలి.

(ఉ) కింది అక్షరాలమధ్య తేడాను గమనిస్తూ చదవండి. వీటితో ఏర్పడే పదాలు చెప్పండి. వాటిని ఉపయోగించి వాక్యాలు చెప్పండి.

అ	ఇ	ఈ
్	ి	ీ
క	కి	కీ
గ	గి	గీ
చ	చి	చీ
జ	జి	జీ
ట	టి	టీ
డ	డి	డీ
త	తి	తీ
ద	ది	దీ
న	ని	నీ
ప	పి	పీ

్	ి	ీ
బ	బి	బీ
మ	మి	మీ
య	యి	యీ
ర	రి	రీ
ల	లి	లీ
వ	వి	వీ
శ	శి	శీ
ష	షి	షీ
స	సి	సీ
హ	హి	హీ
ళ	ళి	ళీ

ఉదా: చీమ – చీమ చాలా చిన్నది.

సీత గీతను కలిసింది.

APSCERT

(ఊ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనిస్తూ చదవండి.

గిలక	గీత	గాలి	లీల	చిలక	చీమ	విమల	వీణ
పిలక	పీట	దారి	లారీ	కిటికీ	కీటకం	నింగి	నీడ
గిరిజ	రీటా	సినిమా	సీసా	మిరప	మీగడ	పిడి	పీక
దివిటీ	దీపం	కాకి	క్షీరదోస				

(ఎ) కింది పదాలను, వాక్యాలను ధారాళంగా చదవండి.

బడి	బీర	తిల	తీగ	విమల	వీణపాట
గడి	సీత	మనీష	బీరతీగ	కిటికీ	విలవిల
తడి	పీత	వినీల	వీరవనిత	గిలక	బిరబిర
జాడీ	నీతి	గిరీశం	దీపావళి	చిలక	చిటపట
బావి	దీవి	సమీపం	గాలిపటం	నీరజ	కిలకిల
రాగి	పీక	సంగీతం	జీడిమామిడి	పాలసీసా	మిలమిల
కాకి	టీకా	జీవితం	ఖాళీజాగా		

గిలకబావిమీద రామచిలక ఉంది.

లలిత సినిమా పాట బాగా పాడింది.

సుజాత వీణ మీటింది.

నాగబాబు పంటికింద రాయి పడింది.

(ఏ) సరైన పదాలను కలిపి చదవండి – రాయండి.

సీసా	చిరిగింది.	ఉదా: సీసా పగిలింది.
రాణి	ఎగిరింది	_____
పాట	పగిలింది	_____
కాగితం	అరిచింది	_____
గాలిపటం	పాడింది	_____

APSCERT

III రాయండి

(అ) కింది పట్టికలోని అక్షరాలకు ' ి ', ' ీ ' చేర్చి రాయండి.

◌	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ
ి	కి																				
ీ	కీ																				

(ఆ) కింది వాక్యాలను గీతలలో అందంగా రాయండి.

బీరతీగ మీద కాకి వాలింది

సంగీత బడికి బిరబిర నడిచింది

(ఇ) కింది గళ్లలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

చీ	కి	మ	ష	నీ
త	టి	డి	డ	ట
నం	శి	రీ	ది	జీ
దీ	పం	ష	పీ	క
గ	మి	ణ	వి	మ

తడి _____ _____

పీత _____ _____

_____ _____ _____

_____ _____ _____

_____ _____ _____

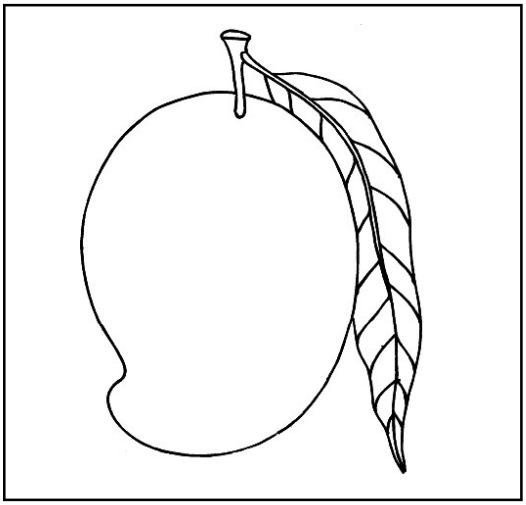
AP SCERT

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరు గీయండి. రంగు వేయండి. పేరు రాయండి.

ఈ కాయతో ఏమేమి చేస్తారో చెప్పండి.

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) మీ తరగతిలోని పిల్లలు ఎవరెవరూ ఏయే పండుగలు జరుపుకొంటారు? చార్ట్‌పై రాసి ప్రదర్శించండి. ఏదైనా ఒకపండుగను వారు ఎలా జరుపుకొంటారు? మీరుకూడా అలాగే జరుపుకొంటారా? తెలుసుకొని చెప్పండి.

నేనివి చేయగలనా?

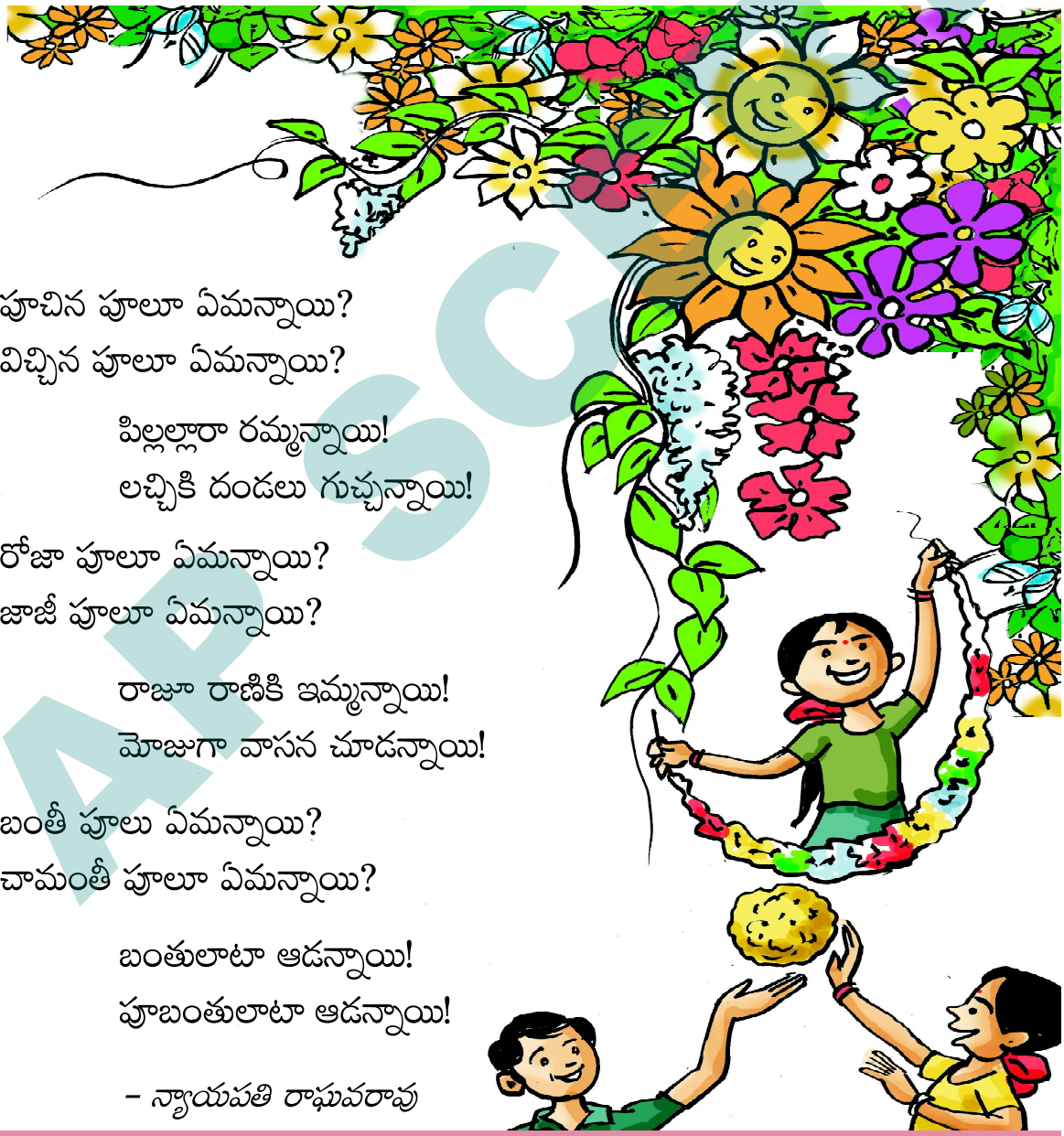
1. పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని గురించి మాట్లాడగలను. గేయాన్ని రాగంతో పాడగలను.	ఔను / కాదు
2. గేయాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. గేయంలోని ి, ీ ఉన్న పదాలను గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3. ి, ీ ఉన్న అక్షరాలతో పదాలను తయారుచేయగలను. వాటిని చదవగలను. రాయగలను.	ఔను / కాదు
4. గుడి, గుడి దీర్ఘం ఉన్న పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5. బొమ్మను గీసి దాన్ని గురించి చెప్తాను. దాంతో ఏమేమి చేస్తారో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు

APSCERT

యూనిట్ 2 6. పూచిన పూలు

అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడగలరు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- పువ్వుల యొక్క ఉపయోగాలు తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- పదాలతో వాక్య నిర్మాణం చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- వివిధ రకాలు పువ్వుల బొమ్మలు సేకరిస్తారు. ప్రదర్శిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- మల్లె పువ్వు బొమ్మను గీస్తారు (పా.ప్ర.ల. -5)

పూచిన పూలూ ఏమన్నాయి?
విచ్చిన పూలూ ఏమన్నాయి?

పిల్లల్లారా రమ్మన్నాయి!
లచ్చికి దండలు గుచ్చన్నాయి!

రోజా పూలూ ఏమన్నాయి?
జాజీ పూలూ ఏమన్నాయి?

రాజూ రాణికి ఇమ్మన్నాయి!
మోజుగా వాసన చూడన్నాయి!

బంతీ పూలు ఏమన్నాయి?
చామంతీ పూలూ ఏమన్నాయి?

బంతులాటా ఆడన్నాయి!
పూబంతులాటా ఆడన్నాయి!

– న్యాయపతి రాఘవరావు

APSCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడండి.

(ఆ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని చూడండి. చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారు? ఏమేం చేస్తున్నారు?

(ఇ) పూలను దేనికి ఉపయోగిస్తారు?

(ఈ) ఏ ఏ పూలను పూలదండలకు ఉపయోగిస్తారు?

(ఉ) మీ ఊరిలో ఏయే పూలు దొరుకుతాయి? బయటి ఊర్లనుంచి ఏ ఏ పూలు వస్తాయి?

II చదవండి

(అ) కింది పదాలను చదవండి. గేయంలో వాటిని గుర్తించి గీత గీయండి.

పూచిన పూలు	దండలు
మోజుగా వాసన	రోజా పూలు
బంతీ పూలు	చామంతీ పూలు
ఏమన్నాయి	బంతులాట.

ఆ) కింది బొమ్మలను గురించి మాట్లాడండి. పదాలను చదవండి. గీతగీసిన అక్షరాలు చెప్పండి.

			
ఆవు	పులి	ఆకు	పాము
	3		
గూడు	మూడు	తలుపు	పూలు

APSCERT

(ఇ) కింది పదాలను చూడండి. గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనించండి.

గుడి – గూడు

కుడి – కూడు

“ ు ” దీన్ని ‘కొమ్ము’ అంటాం. “ ూ ” దీన్ని ‘కొమ్ముదీర్ఘం’ అంటాం.

“ ు ” ఉంటే “ఉ” చేర్చి చదవాలి. “ ూ ” ఉంటే “ఊ” చేర్చి చదవాలి.

(ఈ) కింది అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తిస్తూ చదవండి. వీటితో ఏర్పడే పదాలు చెప్పండి. ఆ పదాలతో వాక్యాలు చెప్పండి.

అ	ఉ	ఊ
◌	◌ు	◌ూ
క	కు	కూ
గ	గు	గూ
చ	చు	చూ
జ	జు	జూ
ట	టి	టీ
ట	టు	టూ
డ	డు	డూ
త	తు	తూ
న	ను	నూ
ప	పు	పూ

◌	◌ు	◌ూ
బ	బు	బూ
మ	ము	మూ
య	యు	యూ
ర	రు	రూ
ల	లు	లూ
వ	వు	వూ
శ	శు	శూ
ష	షు	షూ
స	సు	సూ
హ	హు	హూ
ళ	ళు	ళూ

(ఉ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనిస్తూ చదవండి.

కుండ	కూజా	బురద	బూడిద	తుపాకి	తూనీగ
గుడి	గూడు	మునగ	మూలుగు	పులుపు	పూలు
రాజు	జూలు	నురుగు	నూరుగురు	దుంప	దూరం

APSCERT

(ఊ) కింది పదాలను, వాక్యాలను ధారాళంగా చదవండి.

ఆవు	కునుకు	కూర	గుంటూరు
గుడి	బుడుగు	దూడ	ఏలూరు
గాజు	పులుపు	గూడు	కందుకూరు
రుచి	ఎరుపు	బూర	టంగుటూరు
పాలు	పసుపు	మూర	రాహువు
కుండ	నాలుక	పూజ	చుండూరు
కుంకుమ	తవుడు	తూము	గూడూరు
చదువు	పావురం	రూపాయి	యూరియా
ఇటుక	తుల	జూలు	సూచన
చురుకు	దుడుకు	కూతురు	దూకుడు
నులక	మునగ	చూరు	నూరు రూపాయలు

రూపాయికి ఒక బూర.

దూడ పాలు తాగుతుంది.

ఆకుకూరలు ఒంటికి మంచివి.

చింతకాయ పులుపు.

(ఎ) కింది గేయం చదవండి.

కలువ పూవు తెలుపు

బంతి పూవు పసుపు

గులాబీలు ఎరుపు

పూలమాలగా కలుపు

(ఏ) పై గేయంలో "ఒ", "ా" ఉన్న అక్షరాలను గుర్తించండి. అక్షరం చుట్టూ "◯" చుట్టండి.

AP SCERT

III రాయండి

(అ) కింది పట్టికలోని అక్షరాలకు గుణింతాలు రాయండి.

◌	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ
◌ు	కు																				
◌ూ	కూ																				

పై అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

ఉదా: గూడు _____ _____

_____ _____

_____ _____

(ఆ) కింది గళ్ళలో ఉన్న పదాలు గుర్తించండి. రాయండి. వాటిని ఉపయోగించి వాక్యాలు చెప్పండి. రాయండి.

ఏ	పా	రా	ప	జు
కూ	గూ	సు	లూ	వు
డి	హు	లు	గు	రు
పు	తు	గా	రం	డు

ఉదా: గూడు : ఇది కాకి గూడు

_____

_____

_____

_____

_____

(ఇ) కింది వాక్యాలను గీతలలో అందంగా రాయండి.

చింతకాయ పులుసు రుచిగా ఉంటుంది

మునగ ఆకు ఒంటికి మంచిది

APSCERT

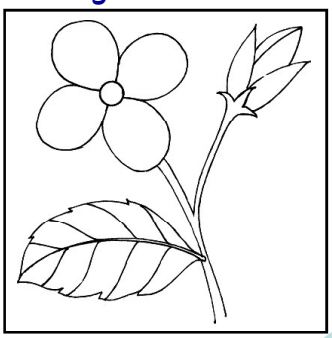
(ఈ) కింది పదాలు చదవండి. చూడకుండా రాయండి. మీకు తెలిసినవి కూడా రాయండి.

గుంటూరు	మణుగూరు	టంగుటూరు	చిలకలూరు
ఏలూరు	కందుకూరు	చుండూరు	తాండూరు

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరు గీయండి. పేరు రాయండి. దాన్ని గురించి వాక్యాలు రాయండి.

1. _____

2. _____

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) రకరకాల పూలు సేకరించండి. కింది పట్టిక పూరించండి.

పువ్వు బొమ్మ	రంగు	తెలుగులో ఏమంటారు?	హిందీలో ఏమంటారు?	ఇంగ్లీషులో ఏమంటారు?	ఇతర భాషల్లో ఏమంటారు?

నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని గురించి మాట్లాడగలను. గేయాన్ని రాగంతో పాడగలను.	ఔను / కాదు
2.	గేయాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. గేయంలోని ఁ, ఀ ఉన్న అక్షరాలు చేరిన పదాలను గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ఁ, ఀ ఉన్న అక్షరాలు చేరిన పదాలను, చిన్న చిన్న వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ఁ, ఀ ఉన్న అక్షరాలు గల పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	పువ్వుబొమ్మ గీసి దాన్ని గురించి రాయగలను.	ఔను / కాదు

APSCERT

వారాల పాట

అల్లి బిల్లి చెల్లి పుట్టె ఆదివారం
షోకు చేయ మొదలుపెట్టె సోమవారం
మల్లె పూలు తలలో పెట్టె మంగళవారం
బుగ్గ మీద చుక్క పెట్టె బుధవారం
ఘల్లు ఘల్లు గజ్జె కట్టె గురువారం
చుక్కల చుక్కల గౌను వేసె శుక్రవారం
చెంగు చెంగున బడికి వెళ్ళె శనివారం
మెచ్చి ఇచ్చె పంతులుగారు అక్షరహారం

తెలుగు నెలల పాట

నెలలండి నెలలు తెలుగు నెలలు
పన్నెండు నెలలండి తెలుగు నెలలు

చైత్రం – వైశాఖం
జ్యేష్ఠం – ఆషాఢం
శ్రావణం – భాద్రపదం ॥ నెలలండి ॥
ఆశ్వయుజం – కార్తికం
మార్గశిరం – పుష్యం
మాఘం – ఫాల్గుణం ॥ నెలలండి ॥

AP SCERT

యూనిట్ 2 7. ఎందుకని?

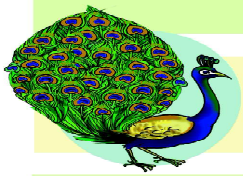
అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయమును రాయుక్తముగా నేర్చుకుంటారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- స్పష్టమైన ఉచ్చారణ సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- అందమైన చేతరాత సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- పక్షుల బొమ్మలు సేకరించి ఇతర భాషలో వాటి పేర్లు తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- నెమలి బొమ్మను గీసి, రంగులు వేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

కోయిల పాడేదెందుకని? పాటలు బాగా పాడమని

కోడి కూసేదెందుకని? వేకువ జామున లేవమని

నెమలి ఆడేదెందుకని? ఆనందంగా ఉండమని

ఉడుత గంతులు ఎందుకని? చింతలు లేక మెలగమని

పావురం చెప్పేదేమిటని? శాంతిని ఎపుడూ కోరమని

తాబేలు చెప్పేదేమిటని? తొందరపాటు తగదని

సాలీడు చెప్పేదేమిటని? పట్టుదలగ పైకెదగమని

కుందేలు చెప్పేదేమిటని? ఖుషీఖుషీగా ఉండమని

ఒంటెలు చెప్పేదేమిటని? ఒంటరితనం వీడమని

చేపలు చెప్పేదేమిటని? చురుకుగా ఎప్పుడు ఉండమని

APSCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) గేయాన్ని పాడండి. అభినయించండి.

(ఆ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్నిచూడండి. చిత్రంలో ఏమేమి ఉన్నాయో చెప్పండి.

(ఇ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రంలో జంతువులు కాకుండా మీకు తెలిసిన మరికొన్ని జంతువులను, పక్షులను చెప్పండి.

(ఈ) గేయం వల్ల మీరు ఏమి నేర్చుకున్నారు?

II చదవండి

(అ) కింది పదాలను చదవండి. గేయంలో వాటిని గుర్తించి గీత గీయండి.

కోయిల	నెమలి	ఒంటె	ఖుషీఖుషీగా	చెప్పేదేమిటని
ఉడత	పావురం	పాటలు	చురుకు	మెలగమని
తాబేలు	సాలీడు	కాకులు	లేవమని	పైకెదగమని

(ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. పదాలు చెప్పండి.

			
నెమలి	తేలు	జెండా	మేక
			
చేప	తేనెటీగ	గేదె	చెరకుగడ
		2	
బెండకాయ	అరటిగెల	రెండు	లేడి

APSCERT

(ఇ) కింది పదాలను చూడండి. గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనించండి.

గెల – గేదె

చెరకు – చేప

" ఎ" అనే ధ్వని ఉన్న అక్షరం ఏది?

"ఏ" అనే ధ్వని ఏ ఏ అక్షరాలకు ఉంది?

" ా" అని ఉంటే "ఎ" అని చదవాలి.

" ే" అని ఉంటే "ఏ" అని చదవాలి.

(ఈ) కింది అక్షరాలమధ్య తేడాను గమనిస్తూ చదవండి. వీటితో ఏర్పడే పదాలు చెప్పండి. ఆ పదాలను ఉపయోగించి వాక్యాలు చెప్పండి.

అ	ఎ	ఏ
◌	◌ా	◌ే
క	కె	కే
గ	గె	గే
చ	చె	చే
జ	జె	జే
ట	టె	టే
డ	డె	డే
త	తె	తే
ద	దె	దే
న	నె	నే
ప	పె	పే

◌	◌ా	◌ే
బ	బె	బే
మ	మె	మే
య	యె	యే
ర	రె	రే
ల	లె	లే
వ	వె	వే
శ	శె	శే
ష	షె	షే
స	సె	సే
హ	హె	హే
ళ	ళె	ళే

ఉదా: నెల వెల నేల చేను

జనవరి ఒక నెల

APSCERT

(ఉ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనిస్తూ చదవండి.

గె	ల	–	గే	దె	రె	ండు	–	రే	పు
నె	ల	–	నే	ల	మె	రక	–	మే	త
మె	డ	–	మే	డ	పె	సర	–	పే	ను
చె	రకు	–	చే	ను	మె	రుపు	–	మే	ను

(ఊ) కింది పదాలను, వాక్యాలను ధారాళంగా చదవండి.

తెలుగు	తేట	చేను	బెండకాయ
వెలుగు	వేరు	టేకు	భారతదేశం
నెమలి	వేడి	సేవ	పంటచేలు
సెలవు	లేడి	వేరు	అరటిగెల
తెలుపు	తేనె	పేరు	తేనెపట్టు
మెరుపు	మేక	పేడ	తేటతెలుగు
తెలుసు	తేరు	నేరేడు	దేవుడిరథం

నా పేరు అనిల కుమార్.
మా ఊరు విజయవాడ.
నా పేరు రాజాబాబు.
మా ఊరు జంగారెడ్డిగూడెం.

III రాయండి

(అ) కింది అక్షరాలకు ' ా ', ' ే ' చేర్చి రాయండి.

్	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ
ా	కా																				
ే	కే																				

(అ) కింది పదాలను చదవండి. వీటిలో తినేవి ఏవి? కిరాణా సామానులు ఏవి? రాయండి.

అరిసెలు	దోసెలు	మెంతులు	పూరీ
పెసలు	బూరెలు	గారెలు	కందులు
మిరియాలు	కాజాలు	జిలేబి	నూనె
మినుములు	గసగసాలు	ఉలవలు	ధనియాలు

AP SCERT

తినుబండారాలు	కిరాణాసామానులు

(ఇ) కింది వాక్యాలను గీతలలో అందంగా రాయండి.

గారెలు బూరెలు తిందామా?

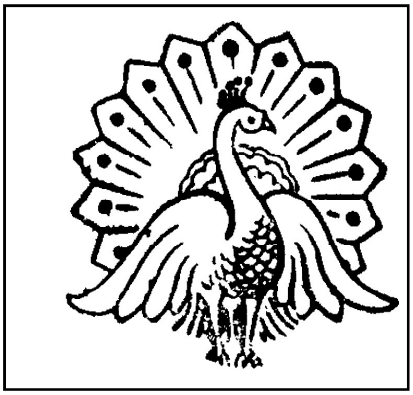
చేసిన మేలు మరవకు

AP SCERT

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరు గీయండి. రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

(ఆ) కింది గేయాన్ని పొడిగించి చెప్పండి.

ఆవులు చెప్పేదేమిటని?
రోజూ పాలు తాగమని
కుక్కలు చెప్పేదేమిటని?
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) పక్షులబొమ్మలు సేకరించండి. చార్టుమీద అతికించండి. ఏయే భాషల్లో ఏమంటారో రాయండి.

నేనివి చేయగలనా?

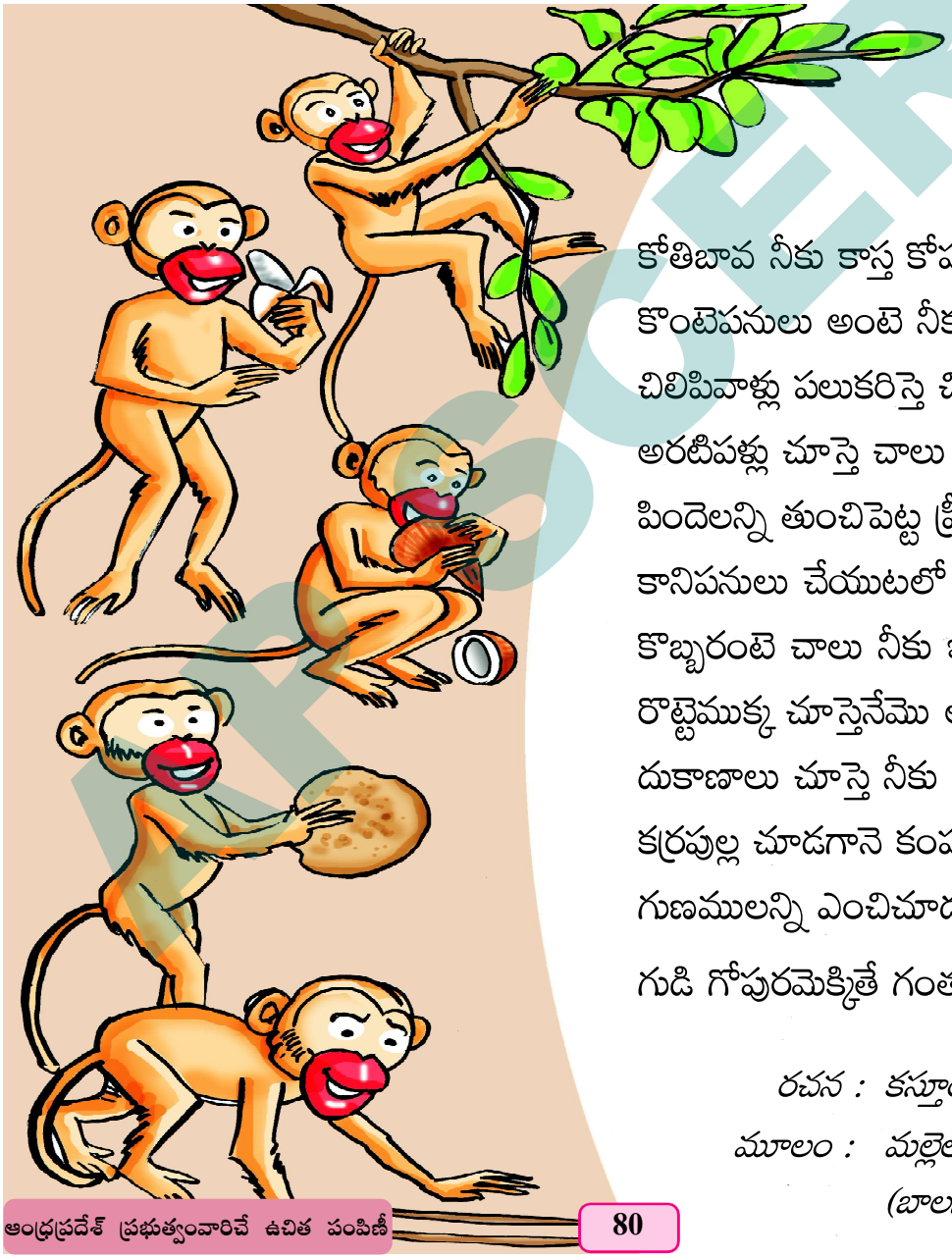
1.	పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని గురించి మాట్లాడగలను. గేయాన్ని రాగంతో పాడగలను.	ఔను / కాదు
2.	గేయాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. ా, ే పదాలను గేయంలో గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ా, ే ఉన్న అక్షరాలు చేరిన పదాలను, చిన్న చిన్న వాక్యాలను చదవగలను. రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ా, ే ఉన్న అక్షరాలు చేరిన పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	గేయాన్ని పొడిగించి చెప్పగలను.	ఔను / కాదు

APSCERT

యూనిట్ 2 8. కొంటె కోతి

అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయం రాగయుక్తంగా పాడతారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- పదాలకు, అక్షరాలకు మధ్య తేడాను గుర్తించగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల.-2)
- పట్టికను ఆధారంగా చేసుకుని చిన్న చిన్న పదాలు రాస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- అక్షరాలను అందంగా, గుండ్రంగా రాయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- ప్రకృతి బొమ్మ గీసి, రంగులు వేయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

కోతిబావ నీకు కాస్త కోపమెక్కువ
కొంటెపనులు అంటె నీకు కోరికెక్కువ
చిలిపివాళ్లు పలుకరిస్తె చిందులెక్కువ
అరటిపళ్లు చూస్తె చాలు ఆశలెక్కువ
పిందెలన్ని తుంచిపెట్ట ప్రీతి ఎక్కువ
కానిపనులు చేయుటలో గర్వమెక్కువ
కొబ్బరంటె చాలు నీకు ఇష్టమెక్కువ
రొట్టెముక్క చూస్తెనేమొ లొట్టలెక్కువ
దుకాణాలు చూస్తె నీకు దూకుడెక్కువ
కర్రపుల్ల చూడగానె కంపమెక్కువ
గుణములన్ని ఎంచిచూడ కుదురు తక్కువ
గుడి గోపురమెక్కితే గంతులెక్కువ

రచన : కస్తూరి నరసింహమూర్తి
మూలం : మల్లెలు మందారాలు (బాలగేయాలు)

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడండి. అభినయంచేయండి.

(ఆ) పాఠం చిత్రంచూడండి. చిత్రంగురించి మాట్లాడండి.

(ఇ) కోతిచేసే పనులను ఎప్పుడైనా చూశారా? ఏం చేస్తుందో చెప్పండి?

(ఈ) పక్క చిత్రంలో కోతి ఏం చేస్తూ ఉంది? ఎందుకు?

II చదవండి

(అ) కింది పదాలను చదవండి. గేయంలో వాటిని గుర్తించి గీత గీయండి.

కోతిబావ	చిలిపి	చూడగానె	దూకుడెక్కువ	గోపురమెక్కితే
ఆశ	గుణము	ఎంచిచూడ	కంపమెక్కువ	కోరికెక్కువ
ప్రీతి	పిందెలు	కొబ్బరంటె	చిందులెక్కువ	పలుకరిస్తె

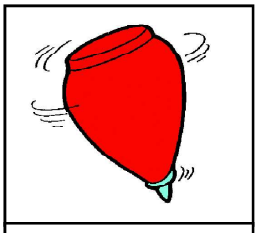
(ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. పదాలుచెప్పండి. వాటి గురించి మాట్లాడండి.

గొడుగు

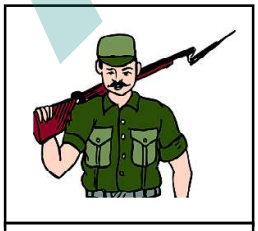
కొంగ

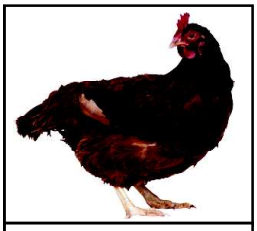
బొంగరం

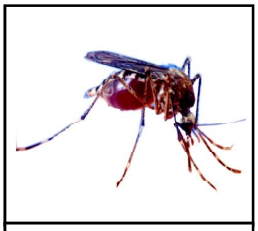
తొండ

పోలీసు

కోడి

దోమ

టోపీ

APSCERT

(ఇ) కింది పదాలను చదవండి గీతగీసిన అక్షరాల తేడాను గమనించండి.

కొంటె – కోతి గొడుగు – గోడ

"ఒ" అనే ధ్వని ఉన్న అక్షరం ఏది?

"ఓ" అనే ధ్వని ఉన్న అక్షరం ఏది?

"ొ" ఉంటే "ఒ" అని చదవాలి.

"ో" ఉంటే "ఓ" అని చదవాలి.

(ఈ) కింది అక్షరాల మధ్య తేడా గమనిస్తూ చదవండి. వీటితో ఏర్పడే పదాలు చెప్పండి. వాటిని ఉపయోగించి వాక్యాలు చెప్పండి.

అ	ఒ	ఓ
్	ొ	ో
క	కొ	కో
గ	గొ	గో
చ	చొ	చో
జ	జొ	జో
ట	టొ	టో
డ	డొ	డో
త	తొ	తో
ద	దొ	దో
న	నొ	నో
ప	పొ	పో

్	ొ	ో
బ	బొ	బో
మ	మొ	మో
య	యొ	యో
ర	రొ	రో
ల	లొ	లో
వ	వొ	వో
శ	శొ	శో
ష	షొ	షో
స	సొ	సో
హ	హొ	హో
ళ	ళొ	ళో

(ఉ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనిస్తూ చదవండి.

గెల – గేదె రెండు – రేపు

నెల – నేల మెరక – మేత

మెడ – మేడ పెసర – పేను

చెరకు – చేను మెరుపు – మేను

APSCERT

(ఊ) కింది పదాలను, వాక్యాలను ధారాళంగా చదవండి.

కొంగ	కొలను	పొలం	గొలుసు	మొసలి
రొద	చొరవ	దొండ	మొదలు	శొంఠి
తొండ	సొగసు	కొడుకు	బొంత	బొంగరం
కొండ	పొడవు	పొగ	చోటు	శోకం
కోడి	జోరు	డోలు	పోటీ	గోడ
నోరు	కోరమీసం	తోక	భోజనం	దోమ
బోరు	గోరు	మోకాలు	మోసం	యోగం

బొంగరం ఆట ఆడదాం.

కోతితోక ఎంత పొడవు?

వానాకాలంలో గొడుగు కావాలి.

ఎండాకాలంలో టోపీ కావాలి.

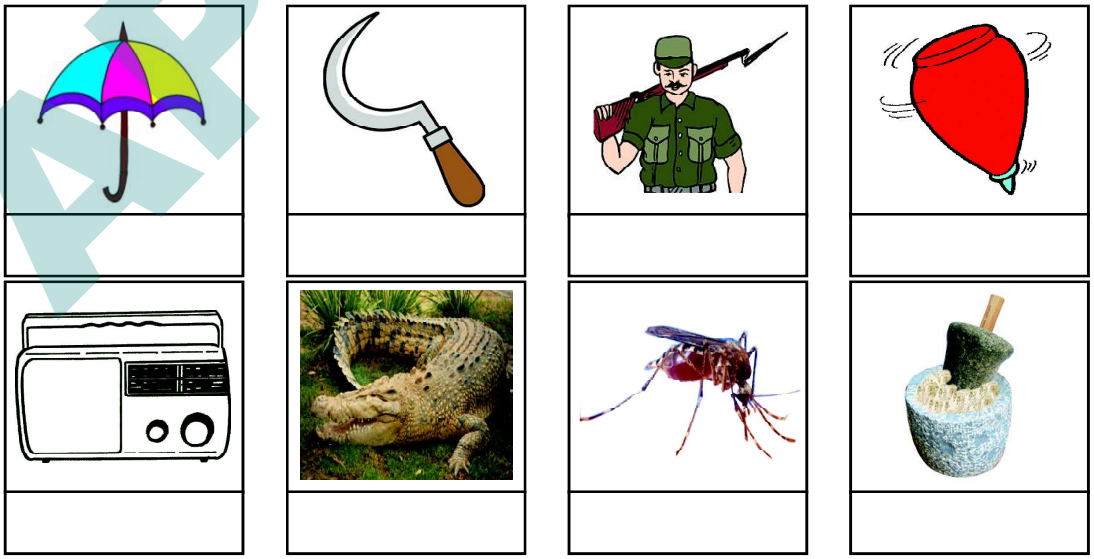
III రాయండి

(అ) కింది పట్టికలోని అక్షరాలకు 'ా', 'ో' చేర్చి రాయండి.

్	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ
ా	కా																				
ో	కో																				

(ఆ) బొమ్మకు తగిన పదాన్ని రాయండి.

APSCERT

(ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

మొ	స	లి	రో	లు
కొం	డ	వ	జు	టో
తొం	గో	డ	గో	పి
బో	తి	కొ	ల	ను
డి	కో	లా	టం	బో

ఉదా: మొసలి

(ఈ) కింది వాక్యాలను గీతలలో అందంగా రాయండి.

గోడ మీద కోడి ఉంది

కొండల నడుమ కోవెల ఉంది

కోతి తోక పొడవుగా ఉంది

AP SCERT

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) కింది సూచనలకు తగిన బొమ్మను గీయండి.

కొండలు, కొండల నడుమ కోవెల, కోవెల ముందు చెట్లు ఉన్నట్లు గీయండి. రంగులు వేయండి.

(ఆ) కింది గేయాన్ని పొడిగించండి.

ఉడత పిల్లకేమొ ఉరుకులెక్కువ
చెట్టుకొమ్మలెక్కడానికి చురుకు ఎక్కువ

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) పాఠంలో మీరు నేర్చుకున్న పదాలను హిందీ, ఇంగ్లీషు, ఇతర భాషల్లో రాయండి.

నేనివి చేయగలనా?

1.	గేయంలోని చిత్రాలగురించి మాట్లాడగలను. గేయాన్ని రాగంతోపాడగలను.	ఔను / కాదు
2.	గేయాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. గేయంలోని ా, ో గల పదాలను గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ా, ో ఉన్న అక్షరాలుగల పదాలను, చిన్న చిన్న వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ా, ో ఉన్న అక్షరాలుగల పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	సూచనలకు తగిన బొమ్మను గీసి రంగులు వేయగలను.	ఔను / కాదు

AP SCERT

యూనిట్ 2 9. రైలు ప్రయాణం

అభ్యసన ఫలితాలు :

- కథను వింటారు. అర్థం చేసుకుంటారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- సెలవులలో ప్రయాణాల గురించి మాట్లాడుతారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- అందమైన చేతిరాతను సాధన చేస్తారు.(పా.ప్ర.ల. -3)
- వివిధ రకాల ప్రయాణ సాధనాల బొమ్మలు సేకరిస్తారు. ప్రదర్శిస్తారు. (పా.ప్ర.ల.-4)
- సైకిల్ బొమ్మ గీస్తారు. ఉపయోగాలు తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

"రేపటి నుంచి మాకు వేసవి సెలవులు ఇచ్చారోచ్", అంటూ ఇంట్లోకి వచ్చింది సౌమ్య. "మాకు కూడా సెలవులే", అన్నాడు కౌశిక్. సెలవుల్లో మామయ్యవాళ్ల ఊరు 'వైరా' వెళదాం అంది సౌమ్య. "రైలు ప్రయాణం చాలా సరదాగా ఉంటుంది. రైలులో పోదామమ్మా", అన్నాడు కౌశిక్. ఇంతలో వాళ్ళ నాన్న రాజమౌళి వచ్చాడు. "రైలు ప్రయాణం సరదాగా ఉండడమే కాదు, సౌకర్యంగా కూడా ఉంటుంది. బస్సు ప్రయాణంకంటే కూడా చౌకగా ఉంటుంది", అన్నాడు. అందరూ రైలులోనే వైరా వెళదామనుకొన్నారు.

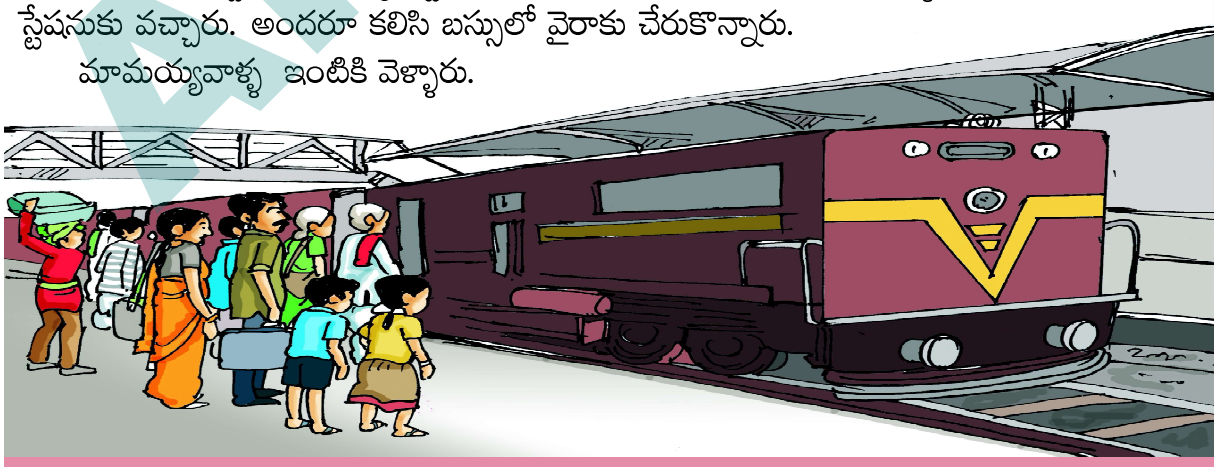
మర్నాటి సాయంత్రం అందరూ రైల్వే స్టేషనుకు వచ్చారు. రాజమౌళి రైలు టిక్కెట్లు తెచ్చాడు. వైరా పోవడానికి ఖమ్మం వెళ్ళే రైలు వస్తోందని మైకులో చెప్పారు. అందరూ సామాన్లు సర్దుకొన్నారు. కూ... అంటూ కూతవేస్తూ రైలు వచ్చి ఆగింది. సౌమ్య, కౌశిక్ సంబరపడుతూ రైలు ఎక్కారు. ఇద్దరూ కిటికీ పక్కన చేరారు. రైలు కదిలింది. సౌమ్య, కౌశిక్ కిటికీలోనుంచి బయటికి చూస్తున్నారు. చెట్లు, కొండలు, ఇండ్లు, పైర్లు తమతోనే వస్తున్నట్లుగా అనిపించింది. వాళ్ళకు ఇది చాలా వింతగా అనిపించింది. రైలు ఆగిన ప్రతి చోటా రైలు వస్తుందన్న విషయం మైకులో చెబుతున్నారు.

వీళ్ళపక్క సీటులో ఒక బైరాగి కూర్చున్నాడు. ఆ బైరాగి తంబురమీద "మౌనము వీడరా రామా!' అంటూ పాటపాడాడు. "పాట చాలా బాగుంది తాతా!" అంది సౌమ్య.

కొంతమంది, వాళ్ళు తెచ్చుకున్న భోజనాలు తింటున్నారు. సౌమ్య, కౌశిక్ కూడా అమ్మ పెట్టిన టిఫిన్ తిన్నారు. కాసేపు కబుర్లు చెప్పుకొని నిద్రపోయారు.

మర్నాడు పొద్దున రైలు ఖమ్మం స్టేషన్‌లో ఆగింది. అందరూ రైలుదిగారు. వాళ్ళ తాతయ్య గౌరీపతిగారు స్టేషనుకు వచ్చారు. అందరూ కలిసి బస్సులో వైరాకు చేరుకొన్నారు.

మామయ్యవాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళారు.

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారు? ఏమేమి చేస్తున్నారో చెప్పండి?

(ఆ) వేసవిసెలవులు ఇస్తే మీరేం చేస్తారు?

(ఇ) సెలవుల్లో మీరు వెళ్ళిన ప్రాంతం గురించి చెప్పండి.

(ఈ) మీరెప్పుడైనా రైలు ప్రయాణం చేస్తే, దారిలో ఏమేమి చూశారో చెప్పండి.

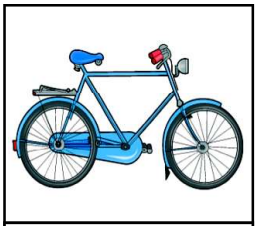
II చదవండి

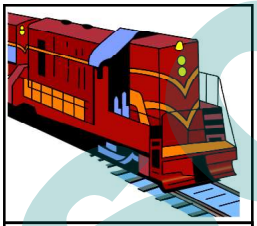
(అ) కింది పదాలను చదవండి. పాఠంలో వాటిని గుర్తించి గీత గీయండి.

వైరా	రైలు	పైర్లు	సెలవులు	మైకు	మౌనం
బైరాగి	కొండలు	చెట్లు	వింత	నిద్ర	కిటికీ

(ఆ) కింది బొమ్మలు గురించి మాట్లాడండి. పదాలను చదవండి. అక్షరాలు చెప్పండి.

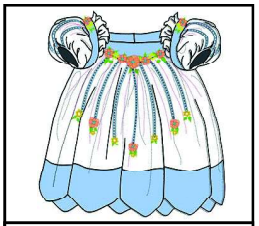
సైకిలు

రైలు

నౌక

గౌను

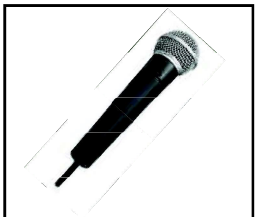
టైరు

బొటు

పౌడరు

మైకు

(ఇ) కింది పదాలను చదవండి గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనించండి.

సైకిలు – పౌడరు రైలు – గౌను

"ఐ" అనే ధ్వని ఉన్న అక్షరం ఏది?

"ఔ" అనే ధ్వని ఉన్న అక్షరం ఏది?

"ై" ఉంటే "ఐ" అని చదవాలి.

"ౌ" ఉంటే "ఔ" అని చదవాలి.

APSCERT

(ఈ) కింది అక్షరాలమధ్య తేడా, గుర్తిస్తూ చదవండి. వీటితో ఏర్పడే పదాలు చెప్పండి. ఆ పదాలతో వాక్యాలు చెప్పండి.

అ	ఐ	ఔ
ఁ	ా	ౌ
క	కై	కౌ
గ	గై	గౌ
చ	చై	చౌ
జ	జై	జౌ
ట	టై	టౌ
డ	డై	డౌ
త	తై	తౌ
ద	దై	దౌ
న	నై	నౌ
ప	పై	పౌ

ఁ	ా	ౌ
బ	బై	బౌ
మ	మై	మౌ
య	యై	యౌ
ర	రై	రౌ
ల	లై	లౌ
వ	వై	వౌ
శ	శై	శౌ
ష	షై	షౌ
స	సై	సౌ
హ	హై	హౌ
ళ	ళై	ళౌ

ఉదా: చౌక

సంతలో టమాటాలు చాలా చౌకగా దొరుకుతాయి.

ఊ) కింది పదాలను, వాక్యాలను ధారాళంగా చదవండి.

సైకిలు	ఇరవై	తౌడు	గౌను	యాభై	ఔటు	పైరు
జైలు	గౌను	లైటు	పైసలు	గౌరి	చైను	శైలజ
తౌడు	వైరు	డైరీ	గౌరవం	మైనా	సైరను	బౌలరు
రైలు	జొన్న	పౌడరు	బైకు	చౌక	నౌకరు	మైకు
నౌక	పౌరుషం	రైతు	గోడౌను	ఔషధం		

APSCERT

నా పేరు గౌరి.

మా తాత పేరు రాజమౌళి.

మా ఊరు కైకలూరు.

మా తాతగారి ఊరు సైదాబాదు.

నేను మా మామగారి ఊరికి పోయాను.

పొలంలో పైరును చూశాను.

(ఊ) కింది వాక్యాలను చదవండి. గీత గీసిన అక్షరాలను సరిచేసి రాయండి.

1. పాప గను వేసుకుంది.
   పాప _____ వేసుకుంది.
2. గదిలో లట్టు వెలుగుతోంది.
   గదిలో _____ వెలుగుతోంది.
3. రలు కూత కూసింది.
   _____ కూత కూసింది.
4. గౌరి డరీ రాసింది.
   గౌరి _____ రాసింది.
5. రాజు మకులో పాటలు పాడాడు.
   రాజు _____ పాటలు పాడాడు.

III రాయండి

(అ) కింది పట్టికలోని అక్షరాలకు గుణింతాలు రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ
ి	కి																				
ా	కా																				

పై అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

ఉదా: ~~కైక~~ ~~గౌను~~ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____ _____

APSCERT

(ఆ) కింది వాక్యాలను గీతలలో అందంగా రాయండి.

సైకిలు టైరులో గాలి లేదు

గౌరి పాడరు రాసుకుంది

రైలులో హైదరాబాదుకు పోయాను

(ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

కు	మై	గౌ	కై	ల
నౌ	ర	క	లం	తై
రై	దై	వం	తౌ	డు
రి	గౌ	ను	కౌ	లు
లై	టౌ	టు	రు	టై

ఉదా: మైకు _____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

AP SCERT

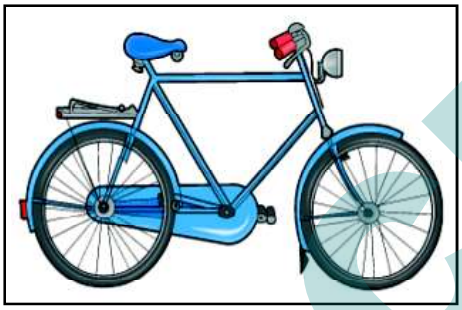
(ఈ) ా ి ీ ు ూ ె ే ై ొ ో ౌ గుణింతాలతో మరొకొన్ని పదాలు రాయండి.

ా	ి	ీ	ు	ూ	ె	ే	ై	ొ	ో	ౌ	ం
పాప	కాకి	చీమ	ఆకు	కూర	నూనె	గేదె	మైకు	కొండ	కోతి	చౌక	గంప

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) కింది బొమ్మను చూడండి. గీయండి. పేరు రాయండి. దాన్ని గురించి రాయండి.

1. .....

2. .....

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) రైలు, సైకిలు, విమానం ఇలా ప్రయాణ సాధనాల బొమ్మలను సేకరించండి. వాటిని ఇతర భాషల్లో ఏమంటారో రాయండి.

నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని గురించి మాట్లాడగలను. కథను సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2.	పాఠాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. ై, ౌ ఉన్న అక్షరాలు గల పదాలను పాఠంలో గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ై, ౌ ఉన్న అక్షరాలు గల పదాలను, వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ై, ౌ ఉన్న అక్షరాలు గల పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	బొమ్మను గురించి వాక్యాలు రాయగలను. పేరు సూచించగలను.	ఔను / కాదు

APSCERT

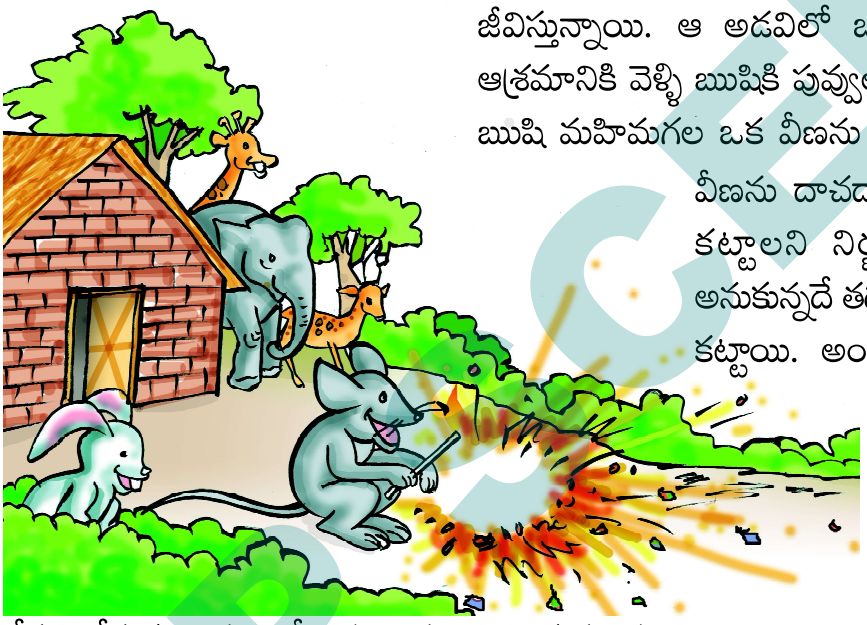
ఒక చెరువులో తాబేలు ఉండేది. ఆ చెరువుకు దగ్గరలో ఉండే ఒక నక్కతో దానికి స్నేహం ఏర్పడింది. ఒకరోజున వాళ్ళిద్దరూ పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకుంటూఉండగా అక్కడికి చిరుతపులి వచ్చింది. అది గమనించిన నక్క, తాబేలు ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని తమ నివాసస్థానాలవైపు పరుగెత్తాయి. నక్క మాత్రం వేగంగా పరుగెత్తి తన బొరియలోకి దూరింది. తాబేలు మెల్లగా నడుస్తుంది కాబట్టి తన చెరువును చేరుకోలేకపోయింది. చిరుతపులి ఒక్క గంతులో దాన్ని చేరుకొంది. తాబేలుకు ఎక్కడా దాక్కోడానికి అవకాశం చిక్కలేదు. చిరుతపులి తాబేటిని నోట కరచుకొని, దాన్ని తినడానికి ఒక చెట్టు కిందకి తీసుకువెళ్ళింది. కాని, తన పళ్ళతోను, గోళ్ళ బలంతోను ఎంత ప్రయత్నించినా తాబేలు పైనున్న పెంకును కొరకలేక పోయింది. నక్క తన బొరియనుంచి ఇదంతా చూస్తూ ఉంది. దానికి తన స్నేహితుడైన తాబేలును కాపాడే ఒక ఉపాయం తోచింది. బొరియనుంచి తొంగి చూస్తూ నక్క అమాయికంగా ఇలా అంది: "చిరుతపులిగారూ! తాబేలు శరీరంపైనున్న పెంకును సులభంగా కొరికే మార్గం చెబుతాను. దాన్ని నీటిలోకి విసరండి. కొద్దిసేపట్లోనే అది నానుతుంది. దానిమీదున్న పెంకు మెత్తనవుతుంది. కావలిస్తే పరీక్షించి చూసుకోండి," అంది.

చిరుతపులి, "సరే! ఇప్పుడే పరీక్షిస్తాను" అని తాబేటిని నీటిలోకి విసిరేసింది. ఇంకేమి! తాబేలు చెరువునీటిలో హాయిగా ఈదుకుంటూ నీటి అడుగుకు చేరింది. తాబేలు రాకకోసం ఎదురుచూస్తూ గట్టునే ఉండిపోయింది చిరుతపులి.

యూనిట్ 2 10. ఎలుక తెలివి

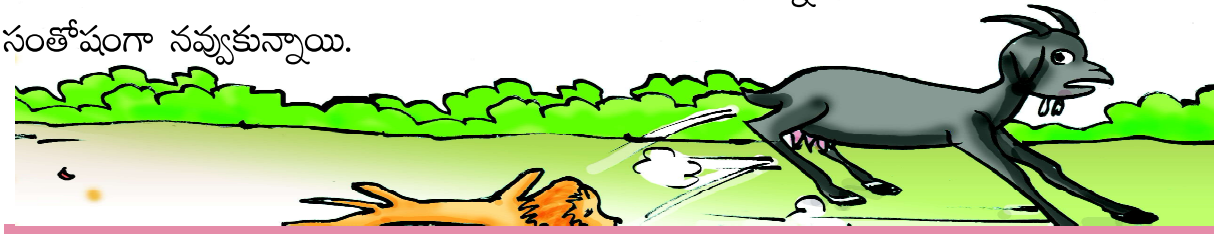
అభ్యసన ఫలితాలు :

- హాస్య కథను వింటారు. ఆనందిస్తారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- టపాసులు కాల్చేటప్పుడు జాగ్రత్తలు తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- పదాలను వాక్యాలను ధారళంగా చదువుతారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- వివిధ రకాల సంగీత వాయిద్యాల బొమ్మలు సేకరిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- ఏనుగు బొమ్మను గీస్తారు. ఏనుగు గురించి తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

ఒక అడవిలో ఎలుక, ఏనుగు, ఒంటె స్నేహంగా జీవిస్తున్నాయి. ఆ అడవిలో ఒక ఆశ్రమంఉంది. ఇవన్నీ ఆశ్రమానికి వెళ్ళి ఋషికి పువ్వులు ఇచ్చేవి. వీటి భక్తికి మెచ్చి ఋషి మహిమగల ఒక వీణను బహుమతిగా ఇచ్చాడు. ఈ వీణను దాచడానికి ఇటుకలతో ఒక ఇల్లు కట్టాలని నిర్ణయించుకున్నాయి అవి. అనుకున్నదే తడవుగా ఐదు రోజుల్లో ఇంటిని కట్టాయి. అందులో వీణను దాచి తాళం వేశాయి. దీన్ని ఒక మేక గమనించింది. సింహంలా వేషం వేసుకుని వచ్చి వీణను ఇమ్మని జంతువులను బెదిరించింది. జంతువులన్నీ ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాయి. ఎలుకకు ఒక ఉపాయం తట్టింది. అలాగే వీణను ఇస్తానని సింహంతో చెప్పి, ఎలుక వీణ ఉన్న ఇంట్లోకి వెళ్ళింది. వీణకు దండం పెట్టింది.

"నీ మహిమతో ఒక ఔటును ప్రసాదించు", అని అడిగింది ఎలుక. వీణ ఔటును ఇచ్చింది. ఎలుక ఔటును వెలిగించింది. 'ఢాం' అంటూ ఔటు పేలింది. మేక భయంతో పరుగులు తీసింది. వేషం బయటపడింది. మేక నిజరూపం తెలుసుకుని జంతువులన్నీ సంతోషంగా నవ్వుకున్నాయి.

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రం చూడండి. ఏవేవి ఉన్నాయి? అవి ఏమేమి చేస్తున్నాయో చెప్పండి.

(ఆ) టపాసులు కాల్చేటప్పుడు ఏ యే జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు?

(ఇ) డోలు, సన్నాయి ఏ ఏ సందర్భాల్లో వాయిస్తారో చెప్పండి.

(ఈ) ఈ కథను మీ సొంతమాటల్లో చెప్పండి.

II చదవండి

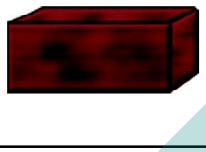
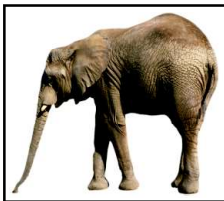
(అ) పై కథలో ఇ, ఎ, ఏ, ఓ, హ అక్షరాలతో ఉన్న పదాలను గుర్తించండి.

(ఆ) పాఠం చదవండి “ ె, ా, ీ, ు” గుణింతాలు ఉన్న అక్షరాలు గల పదాలను గుర్తించి రాయండి.

_____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____

(ఇ) కింది పదాలను చదవండి. లోపించిన అక్షరాలు రాయండి.

				5
ఇటుక	ఋషి	ఎలుక	ఏనుగు	ఐదు
ఇ ‌ క	‌ ‌ ష	‌ లు క	ఏ ను ‌	‌ దు

		1		
ఒంటె	ఔటు	ఒకటి	మేషం	వీణ
ఒ ం ‌	‌ ‌ టు	ఒ ‌ టి	‌ ష ం	వీ ‌

APSCERT

(ఇ) పాఠంలోని అక్షరాలను కింది వర్ణమాలలో గుర్తించండి. "◯" చుట్టండి.

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ
ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ అం అః
క ఖ గ ఘ ఙ
చ ఛ జ ఝ ఞ
ట ఠ డ ఢ ణ
త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ
య ర ఱ ల ళ ఴ వ శ ష స హ

(ఈ) కింది పదాలను చదవండి. వాటితో ఏర్పడే వాక్యాలు చెప్పండి.

ఈక	కలప	బంక	పటం	కలకల	హనుమంతుడు
ఇల	హంస	బాణం	ఏనుగు	హాలు	ఇంత
సరళ	ఔటు	ఏడో	హిందీ	ఊహ	గళం
ఇవతల	ఐదు	ఏతం	హుషారు	ఒర	గరళం
ఎడమ	తాళం	ఏకం	కుహూ కుహూ	ఉష	కరణం
ఒకటి	సహనం	ఏడాది	హెలెన్	లవణం	ఒంటె
ఏతం	ఋషి	ఏరువాక	పదిహేను	ఋణం	ఓడ
కలిదిండి		లోడిదలంక	విజయవాడ	గుడివాడ	కొవ్వూరు

ఉదా: మేము ఒక ఔటు పేల్చాం.

III రాయండి

(అ) కింది వాక్యాలలో చిత్రానికి తగిన పదాన్ని ఖాళీలలో రాయండి.

1. కోతి పేల్చింది.

   కోతి _____ పేల్చింది.

2. రమ, మంగ ను చూశారు.

   రమ, మంగ _____ ను చూశారు.

3. కమల ఎక్కింది.

   కమల _____ ఎక్కింది.

4. వనజ వాయించింది.

   వనజ _____ వాయించింది.

5. అడవికి రాజు.

   _____ అడవికి రాజు.

APSCERT

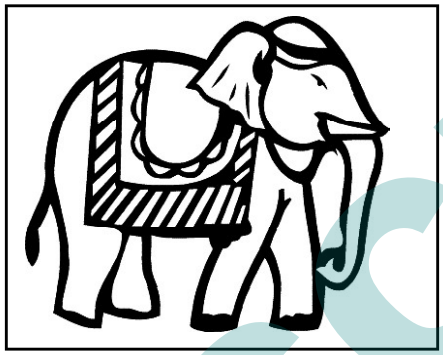
(ఆ) మీరు నేర్చుకున్న పదాలను గీతల్లో అందంగా రాయండి.

_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) కింది బొమ్మనుచూడండి. మీరు గీసి రంగులు వేయండి. దాన్ని గురించి రాయండి.

1. .....

2. .....

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) "వీణ" ఒక సంగీత వాద్యం కదా! ఇలా మీకు తెలిసిన ఇతర సంగీత వాద్యాల బొమ్మలను సేకరించండి లేదా గీయండి. వాటిపేర్లు రాయండి. వాటిని ఇతర భాషల్లో ఏమంటారో చెప్పండి. రాయండి.

నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠంలోని చిత్రంగురించి మాట్లాడగలను. కథను సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2.	పాఠంలోని కథను ధారాళంగా చదవగలను. వర్ణమాలలోని అక్షరాలను పదాలను కథలో గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	నేర్చుకున్న అక్షరాలతో తయారైన పదాలను, వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	నేర్చుకున్న పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	ఏనుగుబొమ్మ గీసి ఏనుగు గురించి రాయగలను.	ఔను / కాదు

AP SCERT

యూనిట్ 3 11. తేనెల తేటల మాటలు

అభ్యసన ఫలితాలు :

- గేయాన్ని లయబద్ధంగా పాడగలరు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- బొమ్మలను చూసి, వాటి పేర్లు చదవగలరు, రాయగలరు. (పా.ప్ర.ల.-2)
- మహా ప్రాణాక్షరాలను గుర్తిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- దేశభక్తి గేయాలను సేకరించి, పాడగలరు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- భరతమాత బొమ్మకు రంగులు వేయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

తేనెల తేటల మాటలతో
మన దేశమాతనే కొలిచెదమా
భావం, భాగ్యం కూర్చుకుని
నవజీవన యానం చేయుదమా ॥తేనెల॥

సాగరమేఖల చుట్టుకొని
సురగంగ చీరగా మలచుకొని
స్వేచ్ఛాగానం పాడుకొని
మన దేవికి ఇవ్వాలి హారతులు ॥తేనెల॥

గాంగ జటాధర భావనతో
హిమశైల రూపమే నిలబడగా
గలగల పారే నదులన్నీ
ఒక బృందగానమే చేస్తుంటే ॥తేనెల॥

ఎందరో వీరుల త్యాగఫలం
మన నేటి స్వేచ్ఛకే మూలబలం
వారందరినీ తలచుకొని
మన మానసవీథిని నిలుపుకొని ॥తేనెల॥

ఇంద్రగంటి శ్రీకాంతశర్మ

© SCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని చూసి చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారో చెప్పండి.

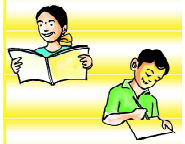
(ఆ) గేయాన్ని లయబద్ధంగా పాడండి, అభినయించండి.

(ఇ) దేశమాత గురించి మీకు తెలిసిన విషయాలను చెప్పండి.

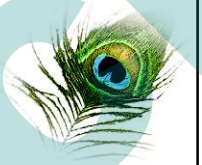
(ఈ) మీకు తెలిసిన స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల పేర్లు చెప్పండి.

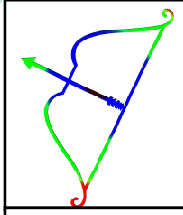
(ఉ) మీకు తెలిసిన నదుల గురించి చెప్పండి.

II చదవండి

(అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. అక్షరాలను చదవండి. పదాలను చదవండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాల, గుణింతాల చార్టులో గుర్తించండి.

				
మేఘం	ఝషం	పింఛం	శంఖం	రథం

				
కంఠం	ఢంకా	ధనువు	సీతాఫలం	భవనం

(ఆ) కింది మహాప్రాణ అక్షరాలను చదవండి. పదాలలో వాటిని గుర్తించండి.

ఖ	ఛ	ఘ	ఝ	ఠ	ఢ	ఫ	భ	ఠ	ఢ

ఘటం	సంఘం	ఘనత	భవనం	ఖగం	పాఠం	ఢంకా
ఝషం	ఝరి	రథం	భజన	ఫణి	పాఠశాల	కంఠం
పఠం	ధనం	ఫలం	కథ	భయం	శంఖం	మేఘం

APSCERT

(ఇ) కింది పట్టికలోని గుణింతాలను చదవండి.

◌	◌ా	◌ి	◌ీ	◌ు	◌ూ	◌ె	◌ే	◌ై	◌ొ	◌ో	◌ౌ	◌ం
క	కా	కి	కీ	కు	కూ	కె	కే	కై	కొ	కో	కౌ	కం
ఖ	ఖా	ఖి	ఖీ	ఖు	ఖూ	ఖె	ఖే	ఖై	ఖొ	ఖో	ఖౌ	ఖం
గ	గా	గి	గీ	గు	గూ	గె	గే	గై	గొ	గో	గౌ	గం
ఘ	ఘా	ఘి	ఘీ	ఘు	ఘూ	ఘె	ఘే	ఘై	ఘొ	ఘో	ఘౌ	ఘం
చ	చా	చి	చీ	చు	చూ	చె	చే	చై	చొ	చో	చౌ	చం
ఛ	ఛా	ఛి	ఛీ	ఛు	ఛూ	ఛె	ఛే	ఛై	ఛొ	ఛో	ఛౌ	ఛం
జ	జా	జి	జీ	జు	జూ	జె	జే	జై	జొ	జో	జౌ	జం
ఝ	ఝా	ఝి	ఝీ	ఝు	ఝూ	ఝె	ఝే	ఝై	ఝొ	ఝో	ఝౌ	ఝం
ట	టా	టి	టీ	టు	టూ	టె	టే	టై	టొ	టో	టౌ	టం
ఠ	ఠా	ఠి	ఠీ	ఠు	ఠూ	ఠె	ఠే	ఠై	ఠొ	ఠో	ఠౌ	ఠం
డ	డా	డి	డీ	డు	డూ	డె	డే	డై	డొ	డో	డౌ	డం
ఢ	ఢా	ఢి	ఢీ	ఢు	ఢూ	ఢె	ఢే	ఢై	ఢొ	ఢో	ఢౌ	ఢం
త	తా	తి	తీ	తు	తూ	తె	తే	తై	తొ	తో	తౌ	తం
థ	థా	థి	థీ	థు	థూ	థె	థే	థై	థొ	థో	థౌ	థం
ద	దా	ది	దీ	దు	దూ	దె	దే	దై	దొ	దో	దౌ	దం
ధ	ధా	ధి	ధీ	ధు	ధూ	ధె	ధే	ధై	ధొ	ధో	ధౌ	ధం
ప	పా	పి	పీ	పు	పూ	పె	పే	పై	పొ	పో	పౌ	పం
ఫ	ఫా	ఫి	ఫీ	ఫు	ఫూ	ఫె	ఫే	ఫై	ఫొ	ఫో	ఫౌ	ఫం
బ	బా	బి	బీ	బు	బూ	బె	బే	బై	బొ	బో	బౌ	బం
భ	భా	భి	భీ	భు	భూ	భె	భే	భై	భొ	భో	భౌ	భం

APSCERT

(ఈ) కింది పదాలను చదవండి. ముందు పేజీలోఉన్న గుణింతాల పట్టికలో ఈ పదాలున్న అక్షరాలకు పట్టికలో "◯" చుట్టండి.

రాముడు	ఖరం	కాశీ	భోజనం
గోదావరి	సీతాఫలం	కోతితోక	సైకిల్మరైరు
మామిడిపండు	గౌరిగౌను	కాకితెలివి	భైరవుడు
ఖరీదు	ఖాదీ	రాఖీ	ఖురాను
ఘీంకారం	ఘోరం	మేఘుం	ఛాయ
పించం	ఝరి	మిఠాయి	పాఠశాల
కఠోరం	ఢాకా	కథానిక	మిథునం
రథం	అధికం	ధీరుడు	వధువు
ధూపం	తుఫాను	అభినందన	భౌతికం

(ఉ) కింది పదాలను చదవండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తిస్తూ చదవండి.

1.	క<u>ర</u>ం	–	ఖ<u>ర</u>ం	6.	డ<u>మ</u>రు	–	ఢ<u>ం</u>కా
2.	గ<u>ం</u>ట	–	ఘ<u>ట</u>ం	7.	క<u>త</u>	–	క<u>థ</u>
3.	మం<u>చ</u>ం	–	పిం<u>చ</u>ం	8.	<u>ద</u>య	–	<u>ధ</u>ర
4.	<u>జ</u>లం	–	<u>ఝ</u>రి	9.	<u>ప</u>లక	–	<u>ఫ</u>లం
5.	కం<u>ట</u>కం	–	కం<u>ఠ</u>ం	10.	<u>బ</u>స	–	స<u>భ</u>

(ఊ) కింది పేర్లను చదవండి. అందులో మీ స్నేహితుల పేర్లు ఉన్నాయేమో చదివి చూడండి. గుర్తించండి.

1. భీమారావు	2. రఘు	3. భారతి
4. భూషణరావు	5. ఫణీంద్ర	6. భరణి
7. సింధుజ	8. ధరణి	9. మాధురి
10. భవాని	11. రఫీ	12. సుభాని
13. భూమిక	14. నీలకంఠం	15. సుధారాణి
16. ఖాసిం	17. లూథరు	18. నఫీసా

AP SCERT

(ఎ) కింది వాక్యాలు చదవండి. ఖ, ఛ, ఠ, ఘ, భ లతో ఉన్న పదాలకు "◯" చుట్టండి.

1. శంకరుడు శంఖం ఊదాడు.
2. నెమలి పింఛం అందంగా ఉంటుంది.
3. కమఠం అంటే తాబేలు.
4. ఆకాశంలో మేఘం ఉంది.
5. సుశీల భైరవుడి కథ చదివింది.

(ఏ) కింది పేరా చదవండి. మహాప్రాణ అక్షరాలు ఉన్న పదాలకు "◯" చుట్టండి.

భారతదేశం విశాలమైనది. ఇది ఆసియా ఖండంలో ఉంది. భరతుడు అనే రాజు ఈ దేశాన్ని పాలించాడు. అందువల్ల మన దేశానికి, భారతదేశం అని పేరు వచ్చింది. మన భూమి వేదభూమి. భిన్న మతాలవారు కుల, మత భేదాలు లేకుండా కలిసిమెలిసి ఉంటారు.

(ఐ) కింది అక్షరాలను కలిపి పదాలు రాయండి.

భా	ష	ఉదా: భాష
	మ	_____
	గం	_____
	రతం	_____
	రవి	_____

భూ	మి	ఉదా: భూమి
	తం	_____
	దేవి	_____
	గోళం	_____
	షణం	_____

AP SCERT

III రాయండి

(అ) కింది అక్షరాలకు గుణింతాలు రాయండి.

్	ా	ి	ీ	ు	ూ	ృ	ె	ే	ై	ొ	ో	ౌ	ం
క													
ఖ													
గ													
ఘ													
చ													
ఛ													
జ													
ఝ													
ట													
ఠ													
డ													
ఢ													
త													
థ													
ద													
ధ													
ప													
ఫ													
బ													
భ													

AP SCERT

(ఆ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

రా	ను	భు	ఘు	బా
ఋ	భ	జ	న	య
ఫ	ల	ము	త	ఖై
పా	భో	జ	నం	ర
ఠ	శా	వ	ధ	ఏ

ఉదా: భజన

_____

_____

_____

_____

_____

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

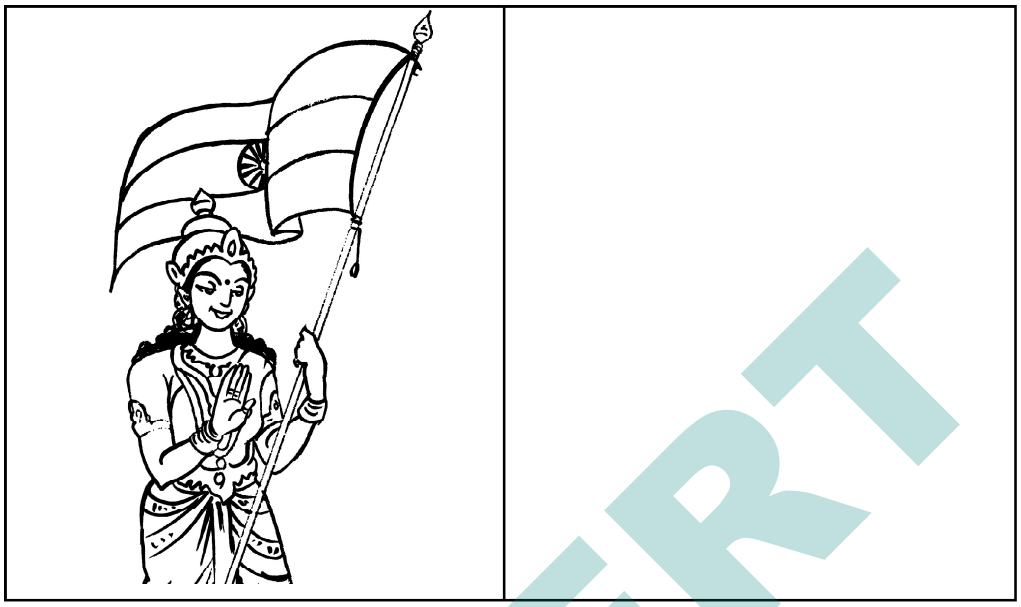

(అ) కింది సూచనలకు తగిన బొమ్మను గీయండి.

ఆకాశంలో మేఘాలు, వాన కురుస్తున్నట్లు, గొడుగు పట్టుకొని, వెళుతున్న పిల్లలు, చెరువులో ఎగురుతున్న చేపలు.

AP SCERT

(అ) చిత్రానికి రంగులు వేయండి దీన్ని గురించి రాయండి.

1. .....

2. .....

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) ఇతర భాషలలోని దేశభక్తి గీతాలను సేకరించి పాడండి. బృందగానం చేయండి.

నేనివి చేయగలనా?

1.	గేయంలోని చిత్రాల గురించి మాట్లాడగలను. గేయాన్ని రాగంతో పాడగలను.	ఔను / కాదు
2.	గేయాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. మహాప్రాణ అక్షరాలున్న పదాలను గేయంలో గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	మహాప్రాణ అక్షరాలుగల పదాలను, చిన్న చిన్న వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	నేర్చుకున్న మహాప్రాణ అక్షరాలుగల పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	సూచనలకు తగిన బొమ్మను గీయగలను.	ఔను / కాదు

AP SCERT

శ్రీరాముడు

అయోధ్యా నగరానికి రాజు దశరథుడు. అతనికి నలుగురుకుమారులు. రామ, లక్ష్మణ, భరత, శత్రుఘ్నులు. వీళ్ళలో పెద్దవాడు రాముడు. రాముడి తల్లి కౌసల్య. లక్ష్మణ, శత్రుఘ్నుల తల్లి సుమిత్ర, భరతుడి తల్లి కైకేయి. నలుగురు అన్నదమ్ములూ ఎంతో ప్రేమతో కలిసిమెలిసి ఉండేవాళ్ళు. రాముడు తమ్ముళ్ళపట్ల అమితమైన ప్రేమాభిమానాలు కనబరచేవాడు. వీళ్ళు వశిష్ఠుని దగ్గర విద్యాభ్యాసం ముగించుకొని రాజ్యానికి తిరిగివచ్చారు. విశ్వామిత్రుడి కోరిక మేరకు రాముడు లక్ష్మణుడితో కలసి యాగరక్షణ చేశాడు. విశ్వామిత్రుడి దగ్గర వివిధ అస్త్ర, శస్త్ర విద్యలతో పాటు బల, అతిబల అనే ప్రత్యేక యుద్ధవిద్యలను రామలక్ష్మణులు నేర్చారు. జనక మహారాజు ఆస్థానంలో రాముడు శివధనుస్సును ఎక్కుపెట్టి సీతను వివాహమాడాడు.

దశరథుడు తన అనంతరం పెద్దకుమారుడైన రామున్ణి రాజుగా చెయ్యాలనుకున్నాడు. కానీ కైకేయి కోరిక ప్రకారంఇ తండ్రి మాటను నిలబెట్టడానికి రాముడు రాజ్యాన్ని వదులుకొని సీతాలక్ష్మణులతో కలసి 14 సంవత్సరాలు వనవాసం చేశాడు.

వనవాస సమయంలో రాముడు ధర్మరక్షణకోసం అనేక మంది రాక్షసులను వధించాడు. రాక్షస రాజైన రావణుడు సీతాదేవిని అపహరించుకొని పోయాడు. హనుమ, సుగ్రీవ, వానరసేనల సహాయంతో రాముడు రావణున్ణి సంహరించాడు. బంగారుమయమైన లంకను చూసి లక్ష్మణుడు ఇక్కడే ఉండి రాజ్యపాలన చేద్దామని రాముడితో అన్నాడు. అప్పుడు రాముడు కన్నతల్లి, జన్మభూమి స్వర్గంకంటే గొప్పవని, మన అయోధ్యకే తిరిగిపోదామని అన్నాడు. ఈ విధంగా రాముడు తన మాతృదేశభక్తిని చాటాడు. లంకారాజ్యానికి విభీషణుణ్ణి రాజుగా చేసి అయోధ్యకు తిరిగి వచ్చాడు.

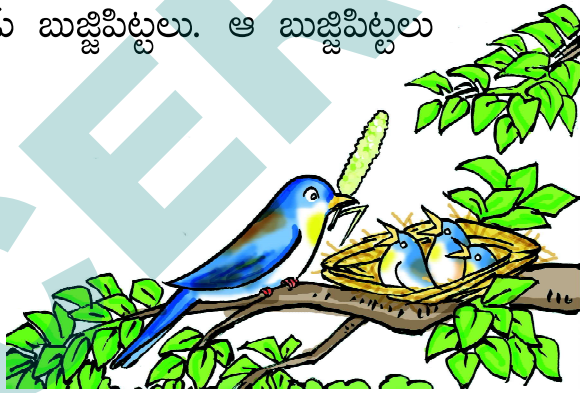
రాముడు అయోధ్యకు రాజుగా పట్టాభిషిక్తుడయ్యాడు. తన కర్తవ్యపాలనకోసం ఎన్ని త్యాగాలు చేయవలసి వచ్చినా, ఎంతటి దుఃఖాన్ని అనుభవించవలసివచ్చినా అతను చలించలేదు. తన జీవనవిధానంద్వారా ఉన్నతంగా ఎలా జీవించాలో ఆచరించి చూపాడు. ప్రజారంజకంగా పరిపాలించి తన రాజ్యానికి 'రామరాజ్యం' అన్న పేరు వచ్చేటట్లు చేశాడు.

AP SCERT

యూనిట్ 3 12. పాలపిట్ట - సజ్జకంకి

అభ్యసన ఫలితాలు :

- కథను వింటారు సొంత మాటలలో చెబుతారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- పదాలను వాక్యాలను స్పష్టంగా ధారాళంగా చదువుతారు. (పా.ప్ర.ల.-2)
- గుణింతాలు సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- పాఠంలోని బొమ్మలను ఇతర భాషలో ఏమంటారో తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- చెట్టు బొమ్మ గీస్తారు. రంగులు వేస్తారు (పా.ప్ర.ల. -5)

మా ఊరి చెరువుగట్టుమీద ఒక చెట్టు ఉంది. ఆ చెట్టుమీద ఒక పాలపిట్ట గూడు కట్టుకొని ఉంది. దాని పిల్లలు మూడు బుజ్జిపిట్టలు. ఆ బుజ్జిపిట్టలు చూడముచ్చటగా ఉంటాయి. వాటి అచ్చటా ముచ్చటా చూసుకొంటూ పాలపిట్ట సంతోషంగా ఉండేది. ఆ చెట్టు పక్కనే ఒక సజ్జచేను ఉంది. ఒకనాడు ఒక సజ్జకంకిని తెచ్చింది పాలపిట్ట. తన బుజ్జిపిట్టలకు పెట్టింది. కానీ ఆ సజ్జగింజలు చాలా గట్టిగా ఉన్నాయి. బుజ్జిపిట్టలు తినలేకపోయాయి. ఒకరోజు అనుకోకుండా సజ్జకంకి జారి చెట్టుకింద ఉన్న మంటలో పడింది. మంట ఆరిపోయాక పాలపిట్ట సజ్జకంకిని తీసి గింజలను బుజ్జిపిట్టలకు పెట్టింది. అవి కరకరలాడుతూ రుచిగా ఉండేసరికి బుజ్జిపిట్టలు లొట్టలువేసుకొంటూ ఆరగించాయి. అప్పుడు పాలపిట్ట ఇంతకాలం పచ్చిగింజలు తిన్నా ఇంత రుచిగా లేవు. కాల్చితింటేనే రుచిగా ఉంటాయని అనుకుంది. ఓహో! అందుకేనేమో ఈ మనుషులు వేరుసెనగ గింజలు వేయించుకొని తింటారని అనుకుంది.

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

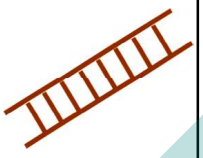

(అ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రం చూసి దానిలో ఏమేమి ఉన్నాయో చెప్పండి.

(ఆ) మీకు సజ్జకంకులు ఇష్టమేనా? ఇంకా ఏమేమి ఇష్టం?

(ఇ) పక్షులలో మీకు ఏ పక్షులు ఇష్టం? ఎందుకు?

(ఈ) కింది చిత్రాలు చూడండి. చిత్రాల గురించి మాట్లాడండి.

				
చెట్టు	పుట్ట	పిట్ట	పెట్టె	బుట్ట
				
సజ్జకంకి	గజ్జెలు	బజ్జీలు	బుజ్జిపాప	దర్జీ
				
నిచ్చెన	కుచ్చులజడ	రచ్చబండ	పిచ్చుక	పుచ్చకాయ

II చదవండి

(అ) జ, ఙ, ఞ ఒత్తులున్న అక్షరాలు చేరిన పదాలను పాఠంలో గుర్తించండి. "◯" చుట్టండి.

(ఆ) కింది పదాలు చదవండి.

అట్ట	గట్టి	చెట్టు	సజ్జ	బుజ్జాయి	మచ్చ	పుచ్చకాయ
కట్ట	మట్టి	కట్టెలు	మజ్జిగ	బజ్జీలు	పచ్చిక	పిచ్చి
తట్ట	ఉట్టి	పట్టాలు	గుజ్జు	గజ్జెలు	కుచ్చులు	పిచ్చుక
బట్ట	పుట్టి	పొట్టేలు	బుజ్జి	కజ్జికాయ	నిచ్చెన	చిచ్చు

APSCERT

(ఇ) కింది వాక్యాలు చదవండి.

1. బుజ్జిపాప కాలికి గజ్జెలు కట్టింది.
2. పిచ్చుక చెట్టుపైన గూడు కట్టింది.
3. పచ్చని పంటచేలో బుజ్జిమేక ఉంది.
4. ఆదిత్యకు మిరపకాయ బజ్జీలంటే ఇష్టం.
5. వేపచెట్టుమీద తేనెతుట్టె ఉంది.

III రాయండి

(అ) కింది ఒత్తు అక్షరాలను చదవండి. వాటి గుణింతాలు రాయండి.

	◌్	◌ా	◌ి	◌ీ	◌ు	◌ూ	◌ె	◌ే	◌ై	◌ొ	◌ో	◌ౌ	◌ం
చ	చ	చా	చి	చీ	చు	చూ	చె	చే	చై	చొ	చో	చౌ	చం
చ	చ్చ	చ్చా											
జ	జ	జా	జి	జీ	జు	జూ	జె	జే	జై	జొ	జో	జౌ	జం
జ	జ్జ	జ్జా											
ట	ట	టా	టి	టీ	టు	టూ	టె	టే	టై	టొ	టో	టౌ	టం
ట	ట్ట	ట్టా											

(ఆ) ' ట, జ, చ ' ఒత్తులను సరైన చోట చేర్చి చదవండి. రాయండి.

ఉదా: చీపురు కట – చీపురు కట్ట

పాలపిట	–	చెటాపటాలు	–
వేపచెటు	–	తేనెపటు	–
కాలిగజె	–	గచకాయ	–
బుజిపాప	–	రచబండ	–
సజచేను	–	బచలికూర	–
మామిడి గుజు	–	పచనిపైరు	–

(ఇ) కింది పదాలను చదవండి. తేడాను గమనించండి.

ఇషం – ఇష్టం ఖరు – ఖర్చు దరీ – దర్జీ

APSCERT

(ఈ) కింది పదాలకు గీతగీసిన అక్షరానికి 'ట' ఒత్తు చేర్చి చదవండి. రాయండి.

ఉదా:	ఇష	–	ఇష్టం	పుషి	–
	కషం	–		పోస్టాఫీసు	–
	నషం	–		దుషుడు	–

(ఉ) కింది గీత గీసిన అక్షరాలకు 'చ' ఒత్తు చేర్చి చదవండి. రాయండి.

ఉదా:	ఖరు	–	ఖర్చు	మారి	–
	అరన	–		చరి	–
	కురీ	–		మిరి	–

(ఊ) కింది గీతగీసిన అక్షరాలకు 'జ' ఒత్తు చేర్చి చదవండి. రాయండి.

ఉదా:	దరీ	–	దర్జీ	దరా	–
	ఆరన	–		గరన	–

(ఎ) కింది వాక్యాలలో కొన్నిమాటలకు ఒత్తులు లోపించాయి. వాటిని చేర్చి చదవండి. రాయండి.

1. మంది పెరిగితే మజిగ పలచన.

_____

2. పదో తరగతి పరీక్షలు మారిలో జరుగుతాయి.

_____

3. రంగాపురంలో పోసాఫీసు ఉంది.

_____

4. తాత కురీ విరిగిపోయింది.

_____

5. పిచుక లంటేను, పాలపిట లంటేను నాకు ఇషం.

_____

AP SCERT

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) చెట్టుబొమ్మ గీయండి. చెట్టుకు పండ్లు వేయండి. చెట్టు కొమ్మలపైన చిలక బొమ్మ గీయండి. రంగులువేయండి. దాన్ని గురించి రాయండి.

1. .....

2. .....

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) పాఠంలోని బొమ్మలకు పదాలను ఇతర భాషలలో చెప్పండి. రాయండి.

నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని గురించి మాట్లాడగలను. కథను సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2.	పాఠాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. ఐ, ఙ, ఞ ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను పాఠంలో గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ఐ, ఙ, ఞ ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను, వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ఐ, ఙ, ఞ ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	సూచనలకు తగిన బొమ్మను గీయగలను.	ఔను / కాదు
6.	పాఠంలో నేర్చుకున్న పదాలను ఇతర భాషలలో చెప్పగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు

AP SCERT

యూనిట్ 3 13. సర్కస్‌కుక్క

అభ్యసన ఫలితాలు :

- వ్యాస రూప కథను అర్థం చేసుకుంటారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- పాఠంలో చిత్రాల గురించి మాట్లాడతారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- ద్విత్వాక్షర పదాలను తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- ప్రాస పదాల గురించి తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- పిల్లి బొమ్మ వేసి రంగులు వేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

G7G4E2

మా కుక్క పేరు టామీ. చాలా అల్లరి చేస్తుంది. ఒకరోజున దాన్ని నేను సర్కస్‌కు తీసుకువెళ్లాను. అది అక్కడ ఒక రింగులోంచి పిల్లి దూకడం చూసింది. తనలాంటి కుక్క ముందుకాళ్ళు పైకి పెట్టి వెనుక రెండు కాళ్ళతో నడవడం చూసింది. ఇంకో కుక్క, పిల్లిమొగ్గలువేయడం చూసింది. టామీకి సర్కస్ భలే నచ్చింది.

ఇద్దరమూ ఇంటికి వచ్చాం. టామీకి ఆ సర్కస్‌కుక్క చేసిన పిల్లిమొగ్గలు జ్ఞాపకం వచ్చాయనుకుంటా. అది కూడా పిల్లిమొగ్గలు వేయడం మొదలెట్టింది. ఒక పిల్లిమొగ్గ వేయగానే జారి, పక్కనే ఉన్న గాజుజగ్గుమీద పడింది. నీళ్ళజగ్గు భళ్ళున కింద పడి పగిలి ముక్కలైంది. టామీకి చాలా భయమేసింది. అరే, ఇలా ఇంట్లో కాకుండా బయటైతే బాగుంటుందని అనుకుంది. వెంటనే బయటికి వెళ్ళింది. నేనూ తనతో బయటికి వెళ్లా. బయటికి వెళ్ళిన వెంటనే టామీ మళ్ళీ పిల్లిమొగ్గలువేసింది. ఈసారి ఫరవాలేదు కొంచెం వేయగలిగింది. టామీకి ఎక్కడలేని ఆనందం కలిగింది. అలా పల్టీలు కొడుతూ ఉల్లాసంగా ఎగురుతూ ఆనందంగా తోక ఊపింది. నేను ఆనందంతో చప్పట్లు కొట్టాను.

APSCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

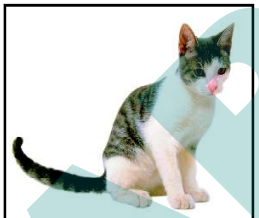
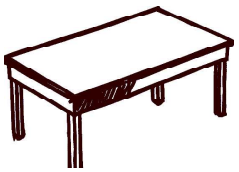
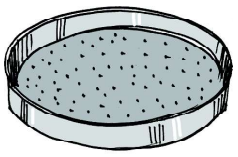

(అ) చిత్రాన్ని చూడండి. ఏం జరుగుతుందో చెప్పండి.

(ఆ) నీకు కుక్కపిల్ల దొరికితే ఏం చేస్తావు?

(ఇ) మీరు చూసిన సర్కస్‌ను గురించి చెప్పండి.

(ఈ) కింది చిత్రాలు చూడండి. చిత్రాల గురించి మాట్లాడండి.

 కుక్క	 మొక్క	 చిక్కుడు	 చెరుకు ముక్క
 మొగ్గలు	 జగ్గు	 మగ్గు	 అగ్గిపెట్టె
 పిల్లి	 బల్లి	 బల్ల	 జల్లెడ
 కళ్ళు	 కాళ్ళు	 గొళ్ళెం	 పళ్ళెం

APSCERT

II చదవండి

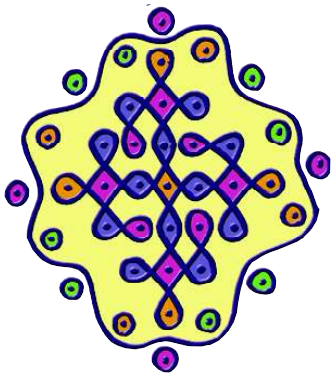

(అ) కింది పదాలను చదవండి.

అక్క	చక్కెర	మొగ్గ	జగ్గు
ముక్క	చెక్కు	బుగ్గ	సిగ్గు
కుక్క	ముక్కు	రగ్గు	అగ్గి
నక్క	తొక్క	దగ్గు	బుగ్గి
రెక్క	రొక్కం	మగ్గు	గుగ్గిలం
చెక్క	చిక్కుడు	నిగ్గు	పగ్గం

బల్ల	మల్లె	జల్లెడ	కళ్ళు	కుళ్ళు
పుల్ల	పల్లె	చెల్లెలు	కాళ్ళు	గూళ్ళు
బల్లి	ముల్లు	మల్లెలు	బళ్ళు	పెళ్ళి
పిల్లి	తెల్లని	పల్లీలు	పళ్ళు	కిళ్ళీ
తల్లి	ఎల్లలు	చిల్లులు	గుళ్ళు	రోళ్ళు
చెల్లి	అల్లరి	హరివిల్లు		

(ఆ) కింది వాక్యాలను చదవండి.

లావణ్య ముగ్గులు పెట్టింది.

లక్ష్మి చెల్లి పెళ్ళి, పల్లెలో జరుగుతుంది.

మల్లేశ్ కాలికి ముల్లు గుచ్చుకుంది.

శాంతారామ్ వాళ్ళ పెరట్లో చాలా చిక్కుడుకాయలు కాశాయి.

దగ్గగా దగ్గగా జగ్గయ్య తాత కళ్ళలో నీళ్ళు వచ్చాయి.

(ఇ) పాఠంలోని క, గ, ల, ళ ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలకు సున్న చుట్టండి.

AP SCERT

III రాయండి

(అ) కింది ఒత్తు అక్షరాల గుణింతాలను రాయండి. చదవండి.

	◌్	◌ా	◌ి	◌ీ	◌ు	◌ూ	◌ె	◌ే	◌ై	◌ొ	◌ో	◌ౌ	◌ం
క	క	కా	కి	కీ	కు	కూ	కె	కే	కై	కొ	కో	కౌ	కం
క	క్క	క్కా											
గ	గ	గా	గి	గీ	గు	గూ	గె	గే	గై	గొ	గో	గౌ	గం
గ	గ్గ	గ్గా											
ల	ల	లా	లి	లీ	లు	లూ	లె	లే	లై	లొ	లో	లౌ	లం
ల	ల్ల												
ళ	ళ	ళా	ళి	ళీ	ళు	ళూ	ళె	ళే	ళై	ళొ	ళో	ళౌ	ళం
ళ	ళ్ళ												

(ఆ) కింది పదాలకు సరైన ఒత్తునుంచి చదవండి. రాయండి.

ఉదా: అగిపుల – అగ్గిపుల్ల

బొగులబుట –

అలరిపిలి –

కాటుకకళు –

టకరినక –

చకనిముగు –

నలనిరంగు –

(ఇ) కింది పదాలలో గీతగీసిన అక్షరాల తేడాను గమనించండి. చదవండి.

ఉదా: చిట్టా – చిట్కా దుర – దుర్గ వడు – వడ్లు

(ఈ) కింది పదాలను చదవండి.

నమస్కారం దర్గా వడ్లు గుడ్లగూబ స్కూటు మార్గం

కార్లు మాట్లాడటం వీడ్కోలు వర్గం అట్లు నోట్లు

AP SCERT

ఖడ్గమృగం	అసెంబ్లీ	మర్కటం	దుర్గుణం
ఎడ్లబండి	గోల్కొండ	అనర్గళం	ఆంగ్లేయులు
జట్కాబండి	మార్గశిరం	ఇంగ్లాండు	ఆంగ్లం

(ఉ) కింది వాక్యాలలో మాటలకు ఒత్తులు లోపించాయి. సరైనచోట ఒత్తులను చేర్చి చదవండి. రాయండి.

1. దుర జటాబండి ఎకి నలొండ వెళింది.
2. నీరజ చాలా అలరి పిల.
3. ఏదైనా విషయంగురించి బాగా తెలిసినపుడు అనరళంగా మాటాడగలం.
4. టకరినక ఎకడ. అదిగో ఈ మారంగుండా పోయింది.

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరు గీయండి. రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) కింది పదాలను చదవండి. ఇలా ప్రాసపదాలను ఇతర భాషల్లో చెప్పండి. రాయండి.

బల్లి పిల్లి

చెల్లి తల్లి

నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠంలోని చిత్రం గురించిమాట్లాడగలను. కథను సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2.	పాఠాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. ా,ీ, ె ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను పాఠంలో గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ా,ీ, ె ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను, చిన్న చిన్న వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ా,ీ, ె ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను చిన్న చిన్న వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	బొమ్మ గీసి రంగులువేసి దానిపేరు రాయగలను.	ఔను / కాదు

APSCERT

యూనిట్ 3 14. అత్త బహుమతి

అభ్యసన ఫలితాలు :

- బంధుత్వాలు గురించి తెలుసుకుంటారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- బొమ్మలను చూసి వాటి గురించి మాట్లాడతారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- ద్విత్వాక్షర పదాలను సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- వ్యక్తిగత వివరాలు చెప్పగలుగుతారు, రాయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- గేయాన్ని పొడిగించి రాయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

ఆ రోజు శీను పుట్టిన రోజు. వాళ్ళమ్మ శీనుకు లడ్డూలు చేసిపెట్టింది. శీను కొత్త చొక్కా వేసుకున్నాడు. శీనువాళ్ళ నాన్న బుట్టెడు బత్తాయి పళ్ళు, చాక్లెట్లు తెచ్చాడు. అమ్మ చేసిన లడ్డూలు ఇంట్లోవాళ్ళకి పంచాడు. స్నేహితులకు, టీచర్లకు లడ్డూలు, పళ్ళు, చాక్లెట్లు ఇద్దామని పాఠశాలకు బయలుదేరాడు.

శీను స్కూలు చేరాడు. తన తరగతిలోని పిల్లలకు చాక్లెట్లు పంచాడు. టీచర్లకు ఒక లడ్డు, ఒక బత్తాయి పండు ఇచ్చాడు. తన స్నేహితులు కొంతమంది కబడ్డీ ఆడుతుంటే అక్కడికి వెళ్ళాడు. వాళ్ళకి కూడా చాక్లెట్లు ఇచ్చాడు. అందరూ శీనుకు పుట్టిన రోజు శుభాకాంక్షలు చెప్పారు.

శీను ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. శీను వాళ్ళ అత్త ఒక క్రికెట్ బ్యాట్ శీనుకు బహుమతిగా ఇచ్చింది. శీనుకు వాళ్ళ బాబాయ్ అద్దాలపెట్టెలో ఉన్న ఆంజనేయస్వామి బొమ్మను కానుకగా ఇచ్చాడు. శీను ఇంటి చుట్టుపక్కల ఉన్న పిల్లలందరూ సాయంత్రం శీను ఇంటికి వచ్చారు. శీను కేక్ కోసి అందరికీ పంచాడు. ఆ రోజంతా చాలా ఆనందంగా గడిచింది. అన్నింటికన్నా అత్త ఇచ్చిన బహుమతి శీనుకు చాలా నచ్చింది.

AP SCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారు? వాళ్ళు ఏం మూట్లాడుకుంటున్నారు?

(ఆ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రంలో అబ్బాయికి అమె ఏమి ఇస్తూ ఉంది? ఎందుకు ఇస్తూ ఉంది?

(ఇ) మీకు ఎవరైనా ఏదైనా వస్తువు కానుకగా ఇస్తే మీరు ఏమి చేస్తారు?

(ఈ) కింది బొమ్మలు చూడండి. వాటిని గురించి మాట్లాడండి.

			
గుడ్డు	లడ్డు	గొడ్డలి	తెడ్డు
			
నత్త	కత్తి	సుత్తి	కత్తెర
			
గద్ద	అద్దం	మద్దెల	ముద్దబంతి
			12
కన్ను	జొన్నకంకి	దున్నపోతు	పన్నెండు

APSCERT

II చదవండి

(అ) కింది పదాలను చదవండి.

గడ్డ	గడ్డి	అత్త	కత్తి	కత్తెర
బిడ్డ	దొడ్డి	నత్త	సుత్తి	విత్తనాలు
అడ్డం	లడ్డు	చెత్త	నత్తి	ఉత్తరం
తెడ్డు	గుడ్డలు	గిత్త	తిత్తి	బత్తాయి
గొడ్డు	జిడ్డు	చిత్తుకాగితం	పత్తి	గుత్తివంకాయ
ఒడ్డాణం	బొడ్డు	మత్తు	అన్న	జొన్న
సుద్ద	పెద్ద	పొత్తు	నాన్న	గిన్నె
ముద్ద	హద్దు	ఎత్తు	చిన్న	సున్నం
ముద్దు	మద్దెల	మన్ను	కన్ను	పొన్నూరు
మొద్దు	ముద్దబంతి	వెన్న	వెన్ను	పన్నెండు
పెద్ద	అద్దం	దుద్దులు	పన్ను	వెన్నెల	పెన్నానది

(ఆ) కింది వాక్యాలను చదవండి.

1. దర్జీ గుడ్డలను కత్తెరతో కత్తిరించాడు.
2. ముద్దులొలికే పాప అద్దాల పరికిణీ కట్టుకొని ఒడ్డాణం పెట్టింది.
3. పున్నమి వెన్నెల ఎంతోబాగుంటుంది.
4. అత్త అద్దంముందు కూర్చుని చెవిదుద్దులు పెట్టుకుంటుంది
5. నాన్న ఉత్తరం వేయడానికి పోస్టాఫీసుకు వెళ్లాడు.

(ఇ) పాఠంలోని ' డ, ద, న, త ' ఒత్తుగల పదాలను గుర్తించి గీత గీయండి. అలాంటివి మరికొన్ని రాయండి.

APSCERT

III రాయండి

(అ) కింది ఒత్తు అక్షరాల గుణింతాలను చదవండి. రాయండి.

	◌్	◌ా	◌ి	◌ీ	◌ు	◌ూ	◌ె	◌ే	◌ై	◌ొ	◌ో	◌ౌ	◌ం
ద	ద	దా	ది	దీ	దు	దూ	దె	దే	దై	దొ	దో	దౌ	దం
ద	ద్ద	ద్దా											
త	త	తా	తి	తీ	తు	తూ	తె	తే	తై	తొ	తో	తౌ	తం
త	త్త	త్తా	త్తి										
ద	ద	దా	ది	దీ	దు	దూ	దె	దే	దై	దొ	దో	దౌ	దం
ద	ద్ద												
న	న	నా	ని	నీ	ను	నూ	నె	నే	నై	నొ	నో	నౌ	నం
న	న్న												

(ఆ) కింది పదాలకు సరైన ఒత్తును చేర్చి రాయండి. చదవండి.

ఉదా: అడం – అడ్డం

బాతుగుడు –

నతనడక –

అతఉతరం –

పెదమిదె – పెద్దమిద్దె

మదెలమోత –

పునమి వెనెల –

కనతలి –

(ఇ) కింది పదాలను చదవండి. గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనించండి.

స్థానం – స్థానం

శబ్దం – శబ్దం

బోర్డు – బోర్డు

వార్త – వార్త

AP SCERT

(ఈ) కింది పదాలను చదవండి.

ప్రశ్న వార్త మర్దన ఆర్డరు స్నానం కీర్తన గార్దభం బార్డరు
స్నేహం భర్త శబ్దం బోర్డు ప్రయత్నం ఆర్తి గార్డు రత్నాలు
నర్తన కార్డు పట్నం పుస్తెలు రాట్నం పుస్తకం వార్త సూత్రం

(ఉ) కింది పేరా చదవండి. ఒత్తులు లోపించిన చోట ఒత్తులు ఉంచి తిరిగి రాయండి.

మంథిని గామం దగ్గర గోదావరి ఒడున రామాలయం ఉంది. ఆ దేవాలయంలో రాముడి పెళి జరుగుతుంది. చుటుపక్కల ఊళ నుండి ఎందరో వచ్చారు. పళు, పూలు పటుకొచ్చారు. రాముడి పెళి వైభవంగా జరిగింది.

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) మీ వివరాలు చెప్పండి. రాయండి.

నీ పేరు :

నువ్వు పుట్టిన తేది :

నువ్వు పుట్టిన వారం :

నువ్వు పుట్టిన నెల :

నువ్వు పుట్టిన సంవత్సరం :

ఇప్పుడు నీ వయస్సు :

నీవు చదువుతున్న తరగతి :

మీ అమ్మ పేరు :

మీ నాన్న పేరు :

నీకిష్టమైన ఆట :

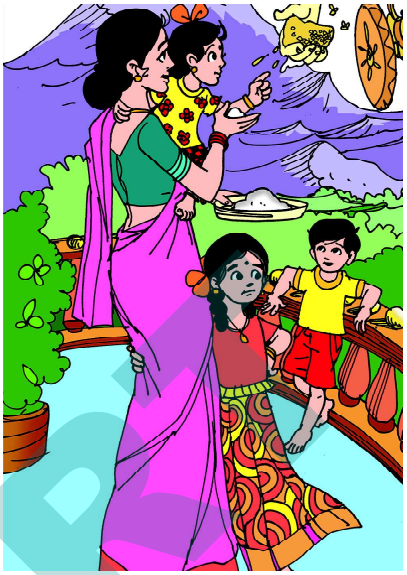
నీకిష్టమైన రంగు :

నీకిష్టమైన పువ్వు :

నీకిష్టమైన పండు :

APSCERT

(ఆ) కింది గేయం చదవండి. మీరూ పొడిగించండి. రాయండి.

నాన్న అంగడికి పోయాడు
తీయటి బెల్లం తెచ్చాడు
అమ్మ పిండితో కలిపింది
బెల్లం కుడుములు చేసింది
అక్కకు, నాకు పెట్టింది
అన్నకు, చెల్లికి దాచింది
మామయ్య ఇంటికి వచ్చాడు
మామిడిపళ్ళు తెచ్చాడు
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) మీ స్నేహితుడి పుట్టిన రోజుకు శుభాకాంక్షలు ఏయే భాషల్లో ఎలా తెలియజేస్తారో చెప్పండి.

(ఆ) మీ స్నేహితుల పేర్లు, వాళ్ళు పుట్టిన తేదీలు, వాళ్ళ వయస్సులు రాయండి.

స్నేహితురాలి / స్నేహితుడి పేరు	పుట్టిన తేదీ	వయస్సు

నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠంలోఉన్న చిత్రాన్నిగురించి మాట్లాడగలను. కథను సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2.	పాఠాన్ని ధారాళంగా చదవగలను. ఁ'ం' ఎ ా ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ఁ'ం' ఎ ా ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను, చిన్న చిన్న వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ఁ'ం' ఎ ా ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	గేయాన్ని పొడిగించి రాయగలను.	ఔను / కాదు

AP SCERT

సలీమా, కమల షర్బత్ చేయాలనుకున్నారు. సలీమా పంచదార, జగ్గుతో నీళ్ళు నిమ్మరసం తెచ్చింది.

కమల ఐస్‌ముక్కలు తెచ్చింది. నీళ్ళలో నిమ్మరసం పోసి, పంచదార వేసి గరిటెతో బాగా కలిపారు. ఐస్‌ముక్కలు వేసి కరిగేవరకు ఆగారు.

షర్బత్‌ను గ్లాసుల్లో పోసుకొని తాగుతున్నారు. కమల చేతులు ఊపుతూ కబుర్లు చెబుతున్నది.

ఆమె గ్లాసుకు చెయ్యి తగిలి షర్బత్ కిందికి ఒలికింది.

"అయ్యో!" అని సలీమా తన గ్లాసులోని షర్బత్ కొంచెం ఇంకొక గ్లాసులోకి వంపి కమలకు ఇచ్చింది.

కమల కిందపడ్డ షర్బత్‌ను చూసింది. " అరే! మేఘంలా ఉందే!" అన్నది.

సలీమా దాన్ని చెరిపి సూర్యుడిలా చేసింది. కమల దాన్ని చేపలాగ, పువ్వులాగ, గాలిపటంలాగ చేసింది.

సలీమా దానికి తోక పెట్టాలంటూ కిందపడిన షర్బత్తును పొడుగ్గా లాగింది.

దీన్ని తమ స్నేహితురాలు మమతకు చూపాలనుకున్నారు. మమతను పిలుచుకురావడానికి వెళ్లారు.

నల్లపిల్లి వచ్చింది. కింద పడ్డ షర్బత్తును చూసింది. మొత్తం నాకేసింది. బుద్ధిగా మూలకు చేరింది.

సలీమా, కమల, మమత వచ్చారు. "అరే షర్బత్ ఏమైం"దని చూశారు. మూలన ఉన్న నల్లపిల్లిని చూశారు.

విషయం అర్థమైంది. "అమ్మదొంగా!" అంటూ పిల్లిని చేతుల్లోకి తీసుకొన్నారు.

AP SCERT

యూనిట్ 3 15. కుందేలు తెలివి

అభ్యసన ఫలితాలు :

- పొడుపు కథలను సంభాషణ రూపంలో చదవగలుగుతారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- పాఠంలో బొమ్మలు చూసి వాటి గురించి మాట్లాడతారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- ద్విత్వాక్షర పదాలను చదువుతారు, రాయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- సంభాషణను కథ రూపంలో రాయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- పొడుపు కథలు సేకరిస్తారు, వివరిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

Z7C6D6

కుందేలు ఒకరోజు ఊరికి బయలుదేరింది. దారిలో సింహం ఎదురైంది. కుందేలు అదిరిపడింది; తప్పించుకోబోయింది. "ఆగు! నిన్ను వదిలిపెట్టను," అంది సింహం కోపంగా. కుందేలు గజగజ వణికింది. "నన్ను వదిలిపెట్టండి," అని వేడుకుంది. "అయితే నేనడిగే పొడుపుకథకు విడుపు చెప్పు; వదిలిపెడతాను," అంది. భయపడుతూనే "సరే!" అంది కుందేలు. సింహం ప్రశ్నలు అడగడం మొదలుపెట్టింది.

సింహం : తెల్లటి పొలంలో నల్లటి విత్తనాలు, చేత్తో చల్లుతారు, నోటితో ఏరుతారు. ఏమిటవి?

కుందేలు : అక్షరాలు.

సింహం : చెయ్యని కుండ, పొయ్యని నీళ్ళు, వెయ్యని సున్నం, తియ్యగనుండు. అదేమిటి?

కుందేలు : కొబ్బరికాయ.

సింహం : అడవిలో పుట్టింది, అడవిలో పెరిగింది, మా ఇంటికొచ్చింది, తైతక్కలాడింది. ఏమిటోచెప్పు?

కుందేలు : అబ్బో! చాలా తికమకగా అడుగుతున్నారు. కవ్వం, ప్రభూ!

సింహం : తోక ఉంటుంది, జంతువు కాదు. ఆకాశంలో ఎగురుతుంది, విమానం కాదు. ఏమిటో చెప్పు?

కుందేలు : గాలిపటం.

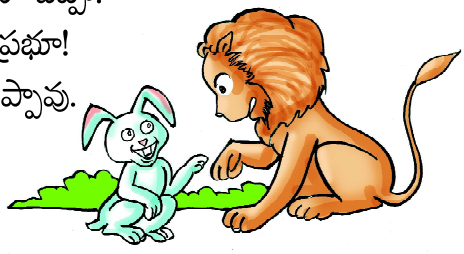
సింహం : తండ్రి గరగర, తల్లి పీచుపీచు, బిడ్డలు రత్నమాణిక్యాలు, మనుమలు బొమ్మరాళ్ళు. ఏమిటది?

కుందేలు : పనసపండు.

సింహం : అంతులేని చెట్టుకు అరవై కొమ్మలు, కొమ్మ కొమ్మకు కోటిపూలు, అన్ని పువ్వుల్లో రెండే రెండు కాయలు ఏమిటో చెప్పు.

కుందేలు : ఆకాశం, నక్షత్రాలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు ప్రభూ!

సింహం : చిన్నదానివైనా చాలా తెలివిగా జవాబులు చెప్పావు. నిన్ను వదిలేస్తున్నా వెళ్ళు.

"హమ్మయ్య! తప్పించుకున్నాను" అంటూ కుందేలు అక్కడినుంచి పరుగులు తీసింది.

APSCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

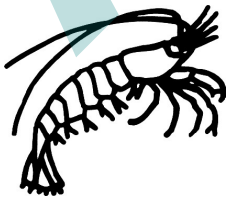
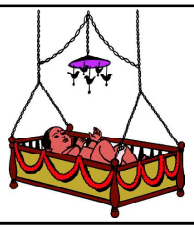
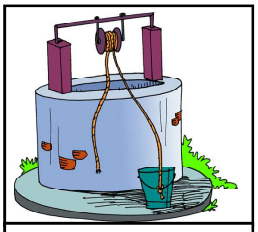

(అ) పాఠంలో ఉన్న బొమ్మలో కుందేలు, సింహం ఏం మాట్లాడుకుంటున్నాయో చెప్పండి.

(ఆ) పాఠంలో ఉన్న కథను మీ సొంతమాటల్లో చెప్పండి.

(ఇ) కుందేలు స్థానంలో మీరుంటే ఏమి చేస్తారో ఊహించి చెప్పండి.

(ఈ) కింది బొమ్మలు చూడండి. వాటినిగురించి మాట్లాడండి.

			
కప్ప	చెప్పులు	కప్పు	చిప్పలు
			
కొబ్బరికాయ	డబ్బా	డబ్బు	సబ్బు
			
అమ్మ	బొమ్మ	కొమ్మ	తుమ్మెద
			
రొయ్య	ఉయ్యాల	పొయ్యి	నుయ్యి

© SCERT

II చదవండి

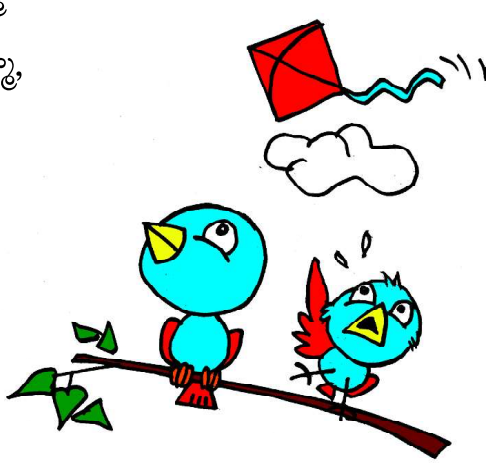

(అ) కింది పదాలను చదవండి.

కప్ప	పప్పు	కప్పం	కొబ్బరి	కొబ్బరాకులు
చిప్ప	అప్పు	ఉప్పెన	డబ్బా	అరబ్బుదేశం
గొప్ప	కొప్పు	తప్పెట	సబ్బు	మబ్బు
చెప్పు	కప్పీ	మొప్పలు	జబ్బు	దిబ్బరొట్టె
దప్పిక	డప్పు	అప్పుడు	అయ్య	చెయ్య
అమ్మ	తుమ్ము	తమ్ముడు	కొయ్య	వెయ్య
బొమ్మ	కొమ్ము	గుమ్మడి	రొయ్య	నెయ్య
కొమ్మ	రొమ్ము	అమ్మాయి	పెయ్య	పొయ్య
రెమ్మ	కమ్మరి	చిమ్మచీకటి	గొయ్య	నుయ్య
కమ్మ	కుమ్మరి	తాటికమ్మ		

(ఆ) కింది వాక్యాలను చదవండి.

1. కొయ్యబొమ్మా, కొయ్యబొమ్మా
   కొలువుదీరిన కొయ్య బొమ్మా,
   కమ్మనైన పాటలతో
   గమ్మత్తైన ఆటలతో
   అలరించే ఆటబొమ్మ.

2. అబ్బో అబ్బో సబ్బుబిళ్ళ
   డబ్బులు పెడితే దొరికే బిళ్ళ
   అప్పయ్య తెచ్చిన గొప్పబిళ్ళ
   మురికిని పోగొట్టే బిళ్ళ

(ఇ) పాఠంలోని 'ప, బ, మ, య ' ఒత్తులున్న అక్షరాలు గల పదాలనుగుర్తించి గీతగీయండి. అలాంటివి మరి కొన్ని రాయండి.

AP SCERT

III రాయండి

(అ) కింది ఒత్తు అక్షరాల గుణింతాలను చదవండి. రాయండి.

	◌్	◌ా	◌ి	◌ీ	◌ు	◌ూ	◌ె	◌ే	◌ై	◌ొ	◌ో	◌ౌ	◌ం
ప	ప	పా	పి	పీ	పు	పూ	పె	పే	పై	పొ	పో	పౌ	పం
ప	ప్ప												
బ	బ	బా	బి	బీ	బు	బూ	బె	బే	బై	బొ	బో	బౌ	బం
బ	బ్బ												
మ	మ	మా	మి	మీ	ము	మూ	మె	మే	మై	మొ	మో	మౌ	మం
మ	మ్మ												
య	య	యా	యి	యీ	యు	యూ	యె	యే	యై	యొ	యో	యౌ	యం
య	య్య												

(ఆ) 'ఎ, బ, మ, య' ఒత్తులను సరైన చోట చేర్చి రాయండి.

కొబరినీళు – గొపలు చెపకు –

అబాయిపెళి – అమ కమని పాట –

డబారేకులు – వియాలవారి కయాలు –

మిరియాల అపడం – రుబురోలులో బియం –

(ఇ) కింది పదాలను చదవండి. గీతగీసిన అక్షరాల తేడాను గమనించండి.

ఉదా: కరూరం – కర్పూరం కారికుడు – కార్మికుడు

జరనీ – జర్మనీ విద – విద్య

(ఈ) కింది పదాలను, వాక్యాలను చదవండి.

నేర్పు	తర్పణం	నిర్భయం	ఓర్పు	ఆర్భాటం
తూర్పు	సమర్పణ	నిర్బంధం	అద్భుతం	దర్పణం

AP SCERT

సమయస్ఫూర్తి	గర్భగుడి	అర్భకుడు	పాన్పు	కర్పూరం
సందర్భం	లక్ష్మి	కార్మికుడు	శిష్యుడు	విద్య
నిర్మల	శర్మ	త్యాగం	సఖ్యత	తీర్మానం
చార్మినారు	వ్యాధి	తథ్యం	నిర్మాణం	జన్మభూమి
ధైర్యం	సామాన్యం	సన్మానం	పద్మావతి	శౌర్యం

(ఉ) ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. కుందేలు ఎలాంటిది? కుందేలు గురించి 5 వాక్యాలు రాయండి.
2. "సింహం" కుందేలును ఏయే పొడుపు కథలు అడిగింది?
3. మీకుతెలిసిన మరికొన్ని పొడుపు కథలు రాయండి.

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) పాఠంలోని సంభాషణను కథ రూపంలో రాయండి.

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) పాఠంలో పొడుపుకథలు చదివారు కదా! ఇలా మరికొన్ని పొడుపుకథలను సేకరించి రాయండి. వాటి గురించి చెప్పండి.

నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠం చిత్రం గురించి మాట్లాడగలను. కథను సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2.	పాఠంలోని సంభాషణను ధారాళంగా చదవగలను. ప, బ, మ, వ ఒత్తుల పదాలను పాఠంలో గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ప, బ, మ, వ ఒత్తుల పదాలను, వాక్యాలను చదవగలను, రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ప, బ, మ, వ ఒత్తుల పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	పాఠంలోని సంభాషణను కథ రూపంలో రాయగలను.	ఔను / కాదు

APSCERT

యూనిట్ 4 16. చందమామలో అవ్వ

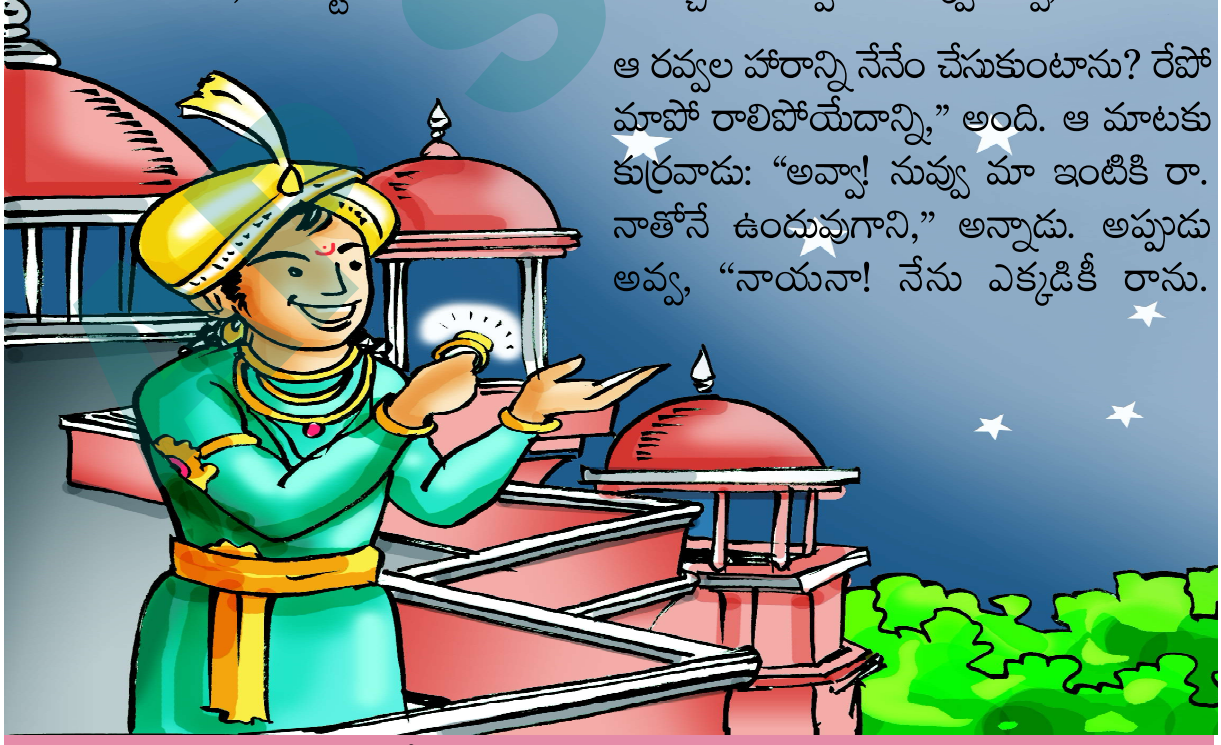
అభ్యసన ఫలితాలు :

- జానపద కథలను అర్థం చేసుకుంటారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- పాఠంలోని బొమ్మలను చూసి మాట్లాడతారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- సంయుక్తాక్షర పదాలను సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- ద్విత్వాక్షర పద చిత్రాలను సేకరిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- అవ్వ బొమ్మను గీస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

K1E5L1

అనగనగా ఒక గ్రామంలో పెద్ద మర్రిచెట్టు ఉండేది. ఆ చెట్టుకింద చిన్న పూరిగుడిసె. ఆ గుడిసెలో ఒక అవ్వ ఉండేది. ఆ అవ్వ గవ్వలు అమ్ముకుంటూ జీవిస్తూండేది. ఒకరోజు సాయంత్రం పెద్ద వాన కురుస్తున్నది. బాగా తడిసిన ఒక కుర్రవాడు గుర్రంమీద వచ్చి మర్రిచెట్టుకింద ఆగాడు. అవ్వ జాలిపడి అతన్ని లోపలికి రమ్మని పిలిచింది. గుర్రాన్ని చెట్టుకు కట్టి కుర్రవాడు ఇంటి లోపలికి వచ్చాడు. వాన తగ్గలేదు.

అవ్వ కుర్రవాడికి బువ్వపెట్టింది. ఆకలితో ఉండడంవల్ల కాదనలేక తిన్నాడు. చాప ఇచ్చి కుర్రవాణ్ణి పడుకోమంది. "అవ్వా! నువ్వు తిన్నావా బువ్వ?" అని అడిగాడు. అవ్వ మాటలాడలేదు. అవ్వ వండుకొన్నబువ్వ తినకుండా తనకు పెట్టిందన్న విషయం అర్థమై కుర్రవాడు బాధపడ్డాడు. తెల్లవారింది. వానతగ్గింది. కుర్రవాడు బయలుదేరుతూ, "అవ్వా! ఈ రవ్వల హారం ఉంచుకో, నీ కష్టాలు తీరుతాయి" అని ఇచ్చాడు. అవ్వ చిరునవ్వు నవ్వి, "నాయనా!

ఆ రవ్వల హారాన్ని నేనేం చేసుకుంటాను? రేపో మాపో రాలిపోయేదాన్ని," అంది. ఆ మాటకు కుర్రవాడు: "అవ్వా! నువ్వు మా ఇంటికి రా. నాతోనే ఉందువుగాని," అన్నాడు. అప్పుడు అవ్వ, "నాయనా! నేను ఎక్కడికీ రాను.

ఈ దారిన పోయేవారికి సేవ చేయడంలోనే నాకు తృప్తి ఉంది," అంది. అప్పుడు ఆ కుర్రవాడిమీద ఆమెకు అభిమానం కలిగింది. తన దగ్గరున్న ఒక ఉంగరాన్ని చూపెట్టింది. "నాయనా! ఈ ఉంగరం మా పూర్వీకులకు ఓ మహర్షి ఇచ్చారట. ఇది నీవంటివాళ్ళ

దగ్గర ఉంటే చాలా మంచిది. ఇది రెండు కోర్కెలను తీరుస్తుంది. దీన్ని స్వార్థానికి ఉపయోగించకు. అంటూ ఉంగరాన్ని కుర్రవాడి చేతిలో పెట్టింది. దాన్ని తీసుకొని ఆ కుర్రవాడు తన ఊరికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ కుర్రవాడు ఎవరో కాదు! ఆ దేశపు రాజకుమారుడు.

కొంతకాలం గడిచింది. ఒక వారం రోజులపాటు కుండపోతగా వర్షం కురిసింది. చెరువులు తెగిపోయాయి. నదులు పొంగాయి. పండిన పంటచేలు కొట్టుకుపోయాయి. ఆ సంవత్సరం కరవు వచ్చింది. ఆకలితో ప్రజలు చచ్చిపోతున్నారు. రాజకుమారుడికి, అవ్వ ఇచ్చిన 'ఉంగరం' విషయం గుర్తుకువచ్చింది. దాన్ని తీసుకొన్నాడు.

"ఉంగరమా! నా బంగారు తల్లీ! ఈ దేశ ప్రజలకందరికీ ఒక ఏడాదికి సరిపడే ఆహారధాన్యాలు ఇయ్యమ్మా!", అని కోరాడు. వెంటనే దేశంలో అందరికీ ఒక సంవత్సరానికి సరిపడేటన్ని గింజల మూటలు రాజధానిలో ప్రత్యక్షమయ్యాయి. రాజకుమారుడు వాటిని ప్రజలకు పంచిపెట్టాడు. అందరూ రాజకుమారుణ్ణి పొగిడారు.

కొన్నాళ్ళ తరవాత, రాజకుమారుడికి అవ్వను చూడాలని అనిపించింది. మర్రిచెట్టుదగ్గరకి వెళ్ళాడు. తనకు బువ్వపెట్టిన అవ్వ లేదు. అవ్వకోసం విచారించాడు. అవ్వచనిపోయిందని తెలుసుకున్నాడు. రాజకుమారుడు బాధతో ఇంటికి వచ్చాడు. ఆ రాత్రి మేడమీద పడుకున్నాడు. ఆకాశంలో చంద్రుడు కనిపించాడు. రాజకుమారుడికి మెరుపులాంటి ఆలోచన వచ్చింది.

వెంటనే ఉంగరంతీసి, "ఓ ఉంగరమా! ఆ అవ్వ రూపం నాకు చంద్రబింబంలో కనిపించేలా చెయ్యి; అందులో ఎప్పటికీ నిలిచిపోయేలా చెయ్యి!" అని వరం కోరాడు. అప్పటినుంచి అవ్వ చంద్రుడిలో కనిపిస్తూ ఉందిగదా మనకు!

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

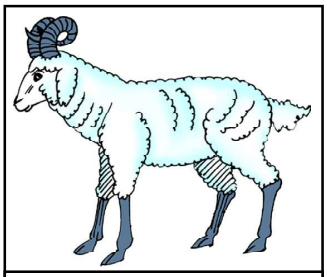
(అ) పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని గురించి మాట్లాడండి.

(ఆ) ఈ కథను మీ సొంతమాటల్లో చెప్పండి.

(ఇ) "కరవు" అంటే ఏమిటి? కరవు ఎందుకు వస్తుంది? కరవు వచ్చినప్పుడు ఏం జరుగుతుంది?

(ఈ) కథలలో కుర్రవాడు గుర్రంమీద వెళ్లాడు కదా! మరి నేటిరోజుల్లో వేటిని ఉపయోగిస్తున్నాము?

(ఉ) కింది బొమ్మలుచూడండి. వాటిని గురించి మాట్లాడండి.

గొర్రె

మర్రిచెట్టు

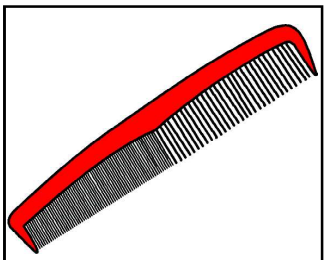
గుర్రం

అవ్వ

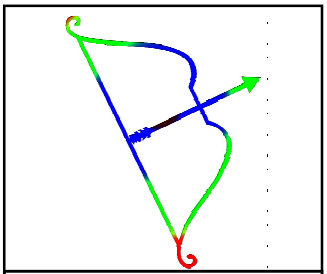
పువ్వు

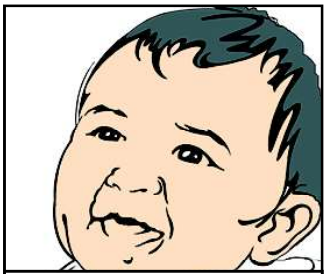
దువ్వెన

బస్సు

ధనుస్సు

శిరస్సు

ANSERT

II చదవండి

(అ) కింది పదాలను చదవండి.

క్ర	జీలకర్ర	అవ్వ	లెస్స	వయస్సు
బ్ర	చెట్టుతొర్ర	బువ్వ	బస్సు	యశస్సు
తొర్ర	కర్రె ఆవు	గవ్వ	లస్సీ	సరస్సు
క్రి	బుర్రిపాలెం	జువ్వ	అస్సాం	శిరస్సు
జెర్రి	బుర్రమీసం	జువ్వి	బుస్సీ	మనస్సు
మర్రి	మర్రినీడ	గువ్వలు	కస్సుబుస్సులు	ధనుస్సు

(ఆ) కింది వాక్యాలను చదవండి.

మర్రిచెట్టు నీడలోన గొర్రె ఉన్నది.

జెర్రి తొర్రలోనుంచి పాకుతూ వచ్చింది.

అవ్వ రవ్వలడ్డు తెచ్చింది.

మామయ్య గవ్వల దండ కొన్నాడు.

బాబాయి లస్సీ తాగాడు.

(ఇ) పాఠంలోని ర, వ, స ఒత్తున్న అక్షరాలు గల పదాలను గుర్తించి గీతగీయండి. అలాంటివి మరికొన్ని చెప్పండి.

(ఈ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరానికి 'ర్' ఒత్తు చేర్చి చదవండి, రాయండి.

చి<u>త</u>ం –

చరి<u>త</u> –

క్ర<u>మ</u>ం –

మా<u>త</u> –

ద్రో<u>హ</u>ం –

రా<u>త్రి</u> –

APSCERT

(ఉ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరానికి ' ్వ ' ఒత్తు చేర్చి చదవండి, రాయండి.

స్వామి –

ఈశ్వరుడు –

ఆహ్వానం –

పర్వతం –

జ్వరం –

(ఊ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరానికి ' ్న ' ఒత్తు చేర్చి చదవండి, రాయండి.

జల్లా –

అప్పర –

ప్రోత్సాహం –

ఉత్తవం –

ఉత్సాహం –

(ఎ) కింది పదాలలో కింద గీత గీసిన అక్షరాల తేడాను గమనిస్తూ చదవండి.

దాక్ష – ద్రాక్ష	దారం – ద్వారం	నర్రు – నర్సు
చైత్తం – చైత్రం	విశం – విశ్వం	ఉత్తవం – ఉత్సవం
యంత్తం – యంత్రం	సాతి – స్వాతి	పర్రు – పర్సు

(ఏ) కింది వాక్యాలు చదవండి. పాఠం ఆధారంగా ఇవి ఎవరు ఎవరితో అన్నారో చెప్పండి. రాయండి.

1) నా బంగారు తల్లీ!

_____

2) నేను ఎక్కడికీ రాను.

_____

3) మా ఇంటికి రా!

_____

4) ఓ మహర్షి ఇచ్చాడు.

_____

5) ఎప్పటికీ నిలిచిపోయేలా చేయి.

_____

AP SCERT

III రాయండి

(అ) కింది గుణింతాలను చదవండి. వాటికి ఒత్తులు చేర్చి రాయండి.

(ర - ్ర, వ - ్వ, స - ్స)

ర	రా	రి	రీ	రు	రూ	రె	రే	రై	రొ	రో	రౌ	రం
ర్ర	ర్రా	ర్రి	ర్రీ	ర్రూ								

వ	వా	వి	వీ	వు	వూ	వె	వే	వై	వొ	వో	వౌ	వం
వ్వ	వ్వా	వ్వి	వ్వీ									

స	సా	సి	సీ	సు	సూ	సె	సే	సై	సొ	సో	సౌ	సం
స్స	స్సా	స్సి	స్సీ									

(ఆ) కింది పదాలకు '్ర, ్వ, ్స' చేర్చి రాస్తూ చదవండి.

మరితొర	-	ఱువ	-	లెస	-
జెరి	-	జువి	-	బసు	-
జీలకర	-	గువలు	-	అసాం	-
గొరె	-	గవ	-	మనసు	-
కరి ఆవు	-	రవలు	-	యశసు	-

(ఇ) '్ర, ్వ, ్స' ఒత్తులు ఉన్న అక్షరాలు గల పదాలు రాయండి.

(ఈ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. చందమామ ఎలా ఉంటాడు?

_____

2. అవ్వ కుర్రవాడికి ఏం సహాయం చేసింది?

_____

3. ఈ పాఠానికి ఇంకే పేరు పెట్టవచ్చు? ఎందుకు?

_____

APSCERT

IV సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) అవ్వ బొమ్మ గీయండి. అవ్వగురించి రాయండి.

1. .....

2. .....

(ఆ) పాఠంఆధారంగా అవ్వకూ కుర్రవాడికీ మధ్య జరిగిన మాటలను నాటకీకరణ చేయండి.

V ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) 'ఱ, ఴ, ఌ' ఒత్తులు వచ్చే బొమ్మలు సేకరించండి. చార్టులో అతికించండి. ప్రదర్శించండి. వాటిని ఇతర భాషల్లో ఏమంటారో రాయండి.

ఉదా: దువ్వెన, బస్సు, గుర్రం....

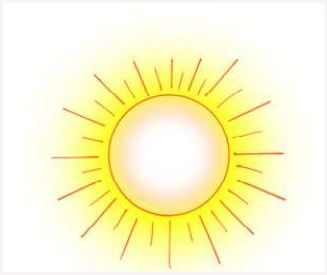
నేనివి చేయగలనా?

1.	పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని గురించి మాట్లాడగలను. కథను సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2.	పాఠంలోని కథను ధారాళంగా చదవగలను. గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3.	ర, వ, స ఒత్తులు గల అక్షరాలున్నపదాలను, వాక్యాలనుచదవగలను. రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ర, వ, స ఒత్తులు గల అక్షరాలున్న పదాలను, వాక్యాలను చూడకుండా రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	బస్సు బొమ్మ గీసి దాన్ని గురించి రాయగలను నా బస్సు ప్రయాణ అనుభవాలను చెప్పగలను.	ఔను / కాదు

APSCERT

చైత్ర, వైశాఖ మాసాల్లో
వసంత ఋతువువస్తుంది
లేతచిగుళ్ళతో చెట్లను నింపుతూ
మనసు పరవశింపజేస్తుంది.

జ్యేష్ఠ, ఆషాఢమాసాల్లో
గ్రీష్మ ఋతువు వస్తుంది
ఎర్రని సూర్యుని వేడిమితో
భగభగ మంటలు రేపుతుంది.

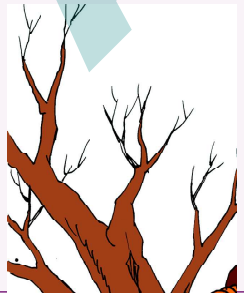
శ్రావణ, భాద్రపదమాసాల్లో
వర్ష ఋతువు వస్తుంది
వానజల్లులు కురిపిస్తూ
చెరువులను నింపేస్తుంది.

ఆశ్వయుజ, కార్తికమాసాల్లో
శరదృతువు వస్తుంది
చల్లని వెన్నెల కాంతులనిస్తూ
మెల్లగ చలిని తెస్తుంది.

మార్గశిర, పుష్య మాసాల్లో
హేమంత ఋతువు వస్తుంది
మంచుబిందువులను కురిపిస్తూ
గజగజమని వణికిస్తుంది.

మాఘ, ఫాల్గుణ మాసాల్లో
శిశిర ఋతువు వస్తుంది
పండుటాకులను రాల్చేస్తూ
వసంత ఋతువును పిలుస్తుంది

APSCERT

యూనిట్ 4 17. హైదరాబాద్

అభ్యసన ఫలితాలు :

- హైదరాబాద్ నగరం గురించి తెలుసుకుంటారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు –1)
- పద నిర్మాణం సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. –2)
- నామవాచక పదాలను తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. –3)
- చార్మినార్ బొమ్మను గీసి రంగులు వేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. –4)
- విద్యార్థులు నివసించే జిల్లాలో చూడదగిన ప్రదేశాలు తెలుసుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. –5)

V6V1Y1

సుజాత : పవన్! ఏ ఊరు వెళ్ళావ్?

పవన్ : హైదరాబాద్ వెళ్లాను.

సుజాత : ఎవరెవరు వెళ్ళారు?

పవన్ : మా అమ్మా నాన్నా, నేనూ వెళ్ళాం.

సుజాత : అట్లాగా! హైదరాబాదులో ఏం చూశావు మరి?

పవన్ : చాలాచూశాం. మొదటిరోజున జూపార్క్ చూశాం. జూలో ఎన్నో జంతువులు, పక్షులు ఉన్నాయి. సింహాలు, పులులు, ఖడ్గమృగాలు, ఏనుగులు, జిరాఫీలు, కోతులు, జింకలు, తాబేళ్ళు, మొసళ్ళు, నెమళ్ళు, చిలుకలు చూశాం. జిరాఫీ మెడ ఎంతో పొడుగ్గా ఉంటుంది తెలుసా! అడవి దున్నలేమో చాలా బలంగా ఉన్నాయి.

సాలార్‌జంగ్ మ్యూజియం

సుజాత : జూ అంటే జంతుప్రదర్శనశాల కదా!

పవన్ : ఔను! హైదరాబాదులో "సాలార్‌జంగ్ మ్యూజియం" అనే పురావస్తు ప్రదర్శనశాల కూడా ఉంది. సాలార్‌జంగ్ మ్యూజియంలో ఎన్నో శిల్పాలు, చిత్రాలు, బొమ్మలు ఉన్నాయి. మన పూర్వులు ఉపయోగించిన కత్తులు, తుపాకులు మొదలైన ఆయుధాలు ఉన్నాయి. రాజులు వాడిన కుర్చీలు, బల్లలు కూడా ఉన్నాయి.

సుజాత : పవన్! సాలార్‌జంగ్ మ్యూజియంలో నీకు బాగా నచ్చిన వస్తువేమిటి?

పవన్ : గంటలుకొట్టే గడియారం. ఈ గడియారంలో ఒక తలుపు ఉంది. ప్రతి గంటకూ ఒక మనిషి బొమ్మ తలుపు తెరుచుకొని బయటకు వస్తుంది. గంటలు కొట్టి మళ్ళీ లోపలికి వెళుతుంది.

SCERT

హుస్సేన్ సాగర్

సుజాత : విచిత్రంగా ఉంది. ఇంకా ఏం చూశారు?

పవన్ : హుస్సేన్‌సాగర్‌కి వెళ్ళాం. హుస్సేన్‌సాగర్‌లో పెద్ద బుద్ధవిగ్రహం ఉంది.

సుజాత : అలాగా! ఇంకా ఏమున్నాయి?

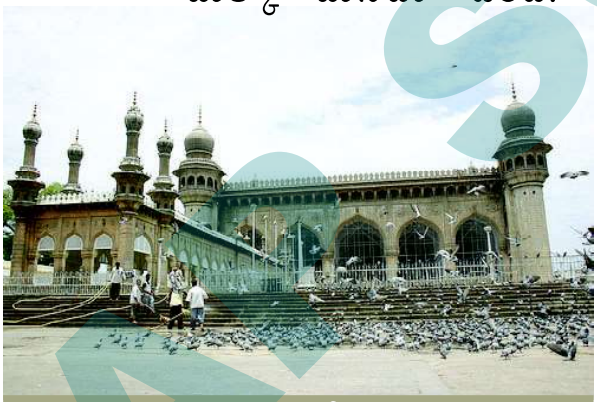
పవన్ : హుస్సేన్‌సాగర్ పక్కనే లుంబినీ పార్కు ఉంది. సచివాలయం, తెలుగుతల్లివిగ్రహం, బిర్లా వారి వెంకటేశ్వరస్వామి మందిరం, రవీంద్రభారతి, అసెంబ్లీ భవనం, పబ్లిక్ గార్డెన్స్ అన్నీ దగ్గర దగ్గరగానే ఉన్నాయి.

బిర్లా మందిరం

సుజాత : అవన్నీ చూశావా! చార్మినార్ భలే బాగుంటుందట కదూ!

పవన్ : ఔను. చార్మినార్ నాలుగు రోడ్లమధ్య కూడలిలో ఉంది. దానికి నాలుగు మీనార్‌లు (స్తంభాలు) ఉన్నాయి. పక్కనే మక్కా మసీదు ఉంది. వీటిని నాలుగువందల సంవత్సరాల కిందట కట్టారట. చివరి రోజున గోల్కొండ కోట కూడా చూశాం. అందులో రామదాసును బంధించిన చెరసాల ఉంది. కోటలో కింద ద్వారం ముందర చప్పట్లు కొడితే ఆ శబ్దం దూరంగా కొండమీది భవనంలో వినిపిస్తుంది. కోటలో భవనాలు చాలావరకు శిథిలమైపోయాయి. నాకు చాలాబాధ కలిగింది.

మక్కా మసీదు

సుజాత : నిజమే! బాధ కలగదా మరి! నువ్వు హైదరాబాదును గురించి చెపుతూఉంటే నాకు కూడా చూడాలనిపిస్తుంది. మా నాన్నగారిని హైదరాబాదు తీసుకువెళ్ళమని అడుగుతాను.

పవన్ : ఔను, హైదరాబాదు తప్పకుండా చూడవలసిన నగరమే.

A SCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) పాఠంలోని చిత్రంలో ఏమేమి ఉన్నాయి? వాటినిగురించి మాట్లాడండి.

(ఆ) మీరెప్పుడైనా ఏదైనా ఊరికి/జాతరకు వెళ్ళారా? అక్కడ ఏమేమి చూశారో చెప్పండి?

(ఇ) హైదరాబాదులో పవన్ చూసిన విశేషాలు చెప్పండి.

(ఈ) ఈ పాఠంలో పవన్ ఏయే జంతువులను, పక్షులను చూశాడో చెప్పండి. వాటిని గురించి తెలపండి.

(ఉ) గంటలుకొట్టే గడియారాన్ని గురించి చెప్పండి.

II చదవండి

(అ) హుస్సేన్ సాగర్, చార్మినార్, ఇలా '్ర' (పొల్లు) ఉన్న మరికొన్ని అక్షరాలు గల పదాలు పాఠంలో ఉన్నాయి. వాటిని గుర్తించి చెప్పండి. వాటి కింద గీతలు గీయండి.

(ఆ) కింది పదాలను పాఠంలోగుర్తించి అవి ఉన్న వాక్యాలు చదవండి.

ప్రదర్శనశాల మనిషి బొమ్మ చెరసాల జూపార్కు భవనాలు

(ఇ) కింది పదాలలోని అక్షరాలు తారుమారు అయ్యాయి. పాఠం ఆధారంగా వాటిని సరిచేసి రాయండి.

ఉదా: రాబాహైదదు – హైదరాబాదు

1) నార్మిచారు – _____

2) బిలుంపార్కునీ – _____

3) డియారంగ – _____

4) వీంరభాద్రతిర – _____

5) బంక్‌ట్యాండ్ – _____

(ఈ) పాఠం చదివి, కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1) పవన్ మొదటి రోజున ఏమేమి చూశాడు?

_____

_____

_____

_____

AP SCERT

2) గోల్కొండ కోటలో ఉన్న ప్రత్యేకత ఏమి?

_____

_____

_____

3) హైదరాబాదులో చూడదగిన ప్రదేశాలను రాయండి.

_____

_____

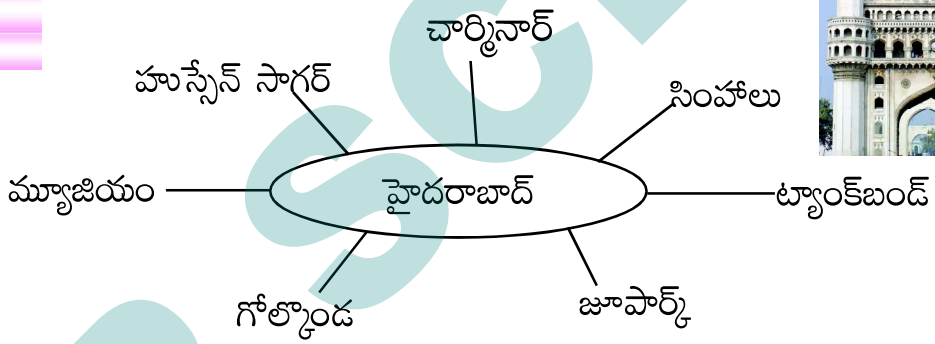
_____

III రాయండి

(అ) కింది ఆధారాలతో వాక్యాలు రాయండి.

ఉదా: హైదరాబాద్‌లో చార్మినార్ ఉంది.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

AP SCERT

(అ) మీరు చూసిన ఏదయినా ఒక ఊరిని గురించి, అక్కడి విశేషాలను గురించి సొంతమాటల్లో రాయండి.

IV పదజాలాభివృద్ధి

(అ) పాఠంలో ఉన్నవీ, మీకు తెలిసినవీ **3, 4, 5, 6** అక్షరాలున్న పదాలను పట్టికలో రాయండి.

వ. సం.	మూడక్షరాలవి	నాలుగక్షరాలవి	ఐదక్షరాలవి	ఆరక్షరాలవి
ఉదా: 1	జిరాఫీ	గడియారం	రుద్రమదేవి	శాతవాహనుడు
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

(ఆ) కింది పదాలలో, సంబంధంలేనివాటికి "◯" చుట్టండి.

ఉదా: 1) కుర్చీలు బల్లలు మేజాలు చిలుకలు

2) జింకలు ఆవులు పుస్తకాలు పులులు

3) కాకి గద్ద కోడి కుక్క

4) హుస్సేన్ సాగర్ హైదరాబాదు చిత్తూరు చార్మినార్

5) పెన్ను పెన్సిలు గడియారం బలపం

AP SCERT

(ఇ) పాఠంలో చదివినవాటిని, మీకు తెలిసినవాటిని కింది పట్టికలో రాయండి.

	పక్షులు	జంతువులు	వస్తువులు
ఉదా:	చిలుకలు	జింకలు	బొమ్మలు
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____

V భాషను గురించి తెలుసుకుందాం

(అ) కింది వాక్యాలు చదవండి.

- జయ గుంటూరు వెళ్ళింది.
- భారతం ప్రాచీన గ్రంథం.
- బస్సు విశాఖపట్నం వెళ్ళింది.
- చెట్టు ఎవరు ఎక్కారు?
- పిల్లి పాలు తాగింది.

గీత గీసి ఉన్న పదాలను చదవండి. పేర్లను తెలియజేసే పదాలను **'నామవాచకాలు'** అంటారు. ఇలా పేర్లను తెలిపే మరికొన్ని పదాలను రాయండి.

ఉదా: అమృత రామచిలుక _____

_____ _____ _____

(ఆ) పాఠంలో ఉన్న నామవాచకాలను గుర్తించి రాయండి.

_____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____

AP SCERT

VI సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) పాఠంలోని సుజాత, పవన్‌ల లాగ సంభాషించండి. నాటకీకరణ చేయండి.

(ఆ) చార్మినార్ బొమ్మను గీయండి. రంగులు వేయండి. దాన్ని గురించి రాయండి.

1. .....

2. .....

VII ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) మీ జిల్లాలోని చూడదగిన స్థలాలను కింది పట్టికలో నమోదు చేయండి. తరగతిలో ప్రదర్శించండి.

ఊరి పేరు	చూడదగిన స్థలం, అంశాలు

నేనివి చేయగలనా?

1. పాఠంలో ఉన్న చిత్రాన్ని గురించి మాట్లాడగలను. పాఠం సారాంశాన్ని సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2. సంభాషణలను ధారాళంగా చదవగలను. ప్రశ్నలకు జవాబులురాయగలను.	ఔను / కాదు
3. ఆధారాలు ఇస్తే వాక్యాలు రాయగలను. ఇచ్చిన అంశంపై సొంతమాటల్లో రాయగలను.	ఔను / కాదు
4. పాఠం ఆధారంగా నాటకీకరణ చేయగలను. చార్మినార్ బొమ్మగీసి దాన్ని గురించి రాయగలను.	ఔను / కాదు

AP SCERT

ఒక ఊళ్ళో రాజయ్య అనే ఒక వర్తకుడు ఉండేవాడు. అతను చాలా పిసినారివాడు. అతను ఒక సారి వరహాలతో నిండిన తన సంచిని పోగొట్టుకున్నాడు. చాలా బాధపడ్డాడు. తిన్నది ఏదీ రుచించేది కాదు. పడుకొంటే నిద్రపట్టేది కాదు. ఏ పనిలో ఉన్నా అదే గుర్తుకువచ్చేది. చివరకు ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి రాజుగారికి తన బాధ చెప్పుకొన్నాడు. అప్పుడు "రాజయ్యగారి వరహాల సంచిని తెచ్చి ఇచ్చినవారికి పది వరహాలు బహుమతిగా ఇస్తారొహోయ్!" అని రాజుగారు చాటింపు వేయించారు.

కొంతకాలం తరవాత ఒక రైతు, తనకు వరహాలసంచి దొరికిందని చెప్పి రాజయ్యకు తెచ్చి ఇచ్చాడు. వర్తకుడు సంచి విప్పి వరహాలను లెక్కపెట్టాడు. అందులో ఉన్న వంద వరహాల లెక్క సరిగా ఉంది. "ఓహో! ఎలాగూ పదివరహాలు బహుమతిగా ఇస్తానని ముందుగానే సంచిలోంచి తీసుకున్నావా?" అని రాజయ్య రైతుతో అన్నాడు. అందుకు రైతు కంగారుపడుతూ, "లేదు... లేదు... అసలు నేను సంచి విప్పలేదు. నాకు ఎలా దొరికిందో అలాగే తీసుకొని వచ్చాను," అన్నాడు. కాని వర్తకుడు రైతుమాటలు నమ్మలేదు. దీన్ని గురించి ఇద్దరూ చాలాసేపు వాదులాడారు. చివరికి ఇద్దరూ కలిసి రాజు గారి దగ్గరికి వెళ్ళారు. జరిగిన విషయం చెప్పారు.

రాజు ఇద్దరి వాదననూ విన్నాడు. సంచిని తెప్పించారు. సంచి మూతి విప్పి వరహాలను కిందపోసి ఇద్దరినీ లెక్కపెట్టమన్నాడు. ఇద్దరూ లెక్కించారు. వంద వరహాలూ ఉన్నాయి. రాజయ్యతో రాజు ఇలా అన్నాడు. "నీ సంచిలో నూటపది వరహాలు ఉన్నాయన్నావు, కాని ఇందులో నూరు వరహాలే ఉన్నాయి. కాబట్టి ఇది నీ సంచీ కాదు. నీ సంచి కోసం మళ్ళీ చాటింపువేయిద్దాం!" అని చెప్పి రైతుచేతిలో ఆ సంచీ పెట్టి అతన్ని తీసుకుపొమ్మన్నాడు. రాజయ్య కంగుతిన్నాడు. బాధను మింగలేకా, కక్కలేకా తల వేలాడేసుకొని ఇంటిమొహం పట్టాడు.

AP SCERT

యూనిట్ 4 18. సుభాషితాలు

అభ్యసన ఫలితాలు :

- పద్యాలను రాగయుక్తంగా, భావయుక్తంగా పాడతారు. (పాఠ్య ప్రణాళిక లక్ష్యాలు -1)
- పద్య పూరణ సాధన చేస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -2)
- నైతిక విలువలు పెంపొందించుకుంటారు. (పా.ప్ర.ల. -3)
- కథను పొడిగించి రాయగలుగుతారు. (పా.ప్ర.ల. -4)
- ఇతర భాషలో పద్యాలను సేకరిస్తారు. (పా.ప్ర.ల. -5)

E6R3X5

1. అనగ ననగ రాగ మతిశయిల్లుచునుండు
తినగ తినగ వేము తియ్యనుండు
సాధనమున పనులు సమకూరు ధరలోన
విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ!

భావం : రాగాన్ని పాడగా పాడగా అది వినడానికి ఇంపుగా ఉంటుంది. తింటూ తింటూ ఉంటే వేపాకు తియ్యగా ఉంటుంది. అలాగే సాధనచేస్తూ ఉంటే పనులను సులభంగా చేయవచ్చు.

2. అల్పుడెపుడు పల్కు నాడంబరముగాను
సజ్జనుండు పల్కు చల్లగాను
కంచు మ్రోగునట్లు కనకంబు మ్రోగునా?
విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ!

భావం : కంచుతో చేసినది చప్పుడయినట్లుగా బంగారంతో చేసినది చప్పుడు కాదు. అలాగే తెలివి తక్కువగా ఉన్నవాడు డాంబికాలు పలుకుతాడు. మంచివాడు మెల్లగా శాంతంగా మాట్లాడతాడు.

3. వినదగు నెవ్వరు చెప్పిన
వినినంతనె వేగపడక వివరింపదగున్
కని కల్ల నిజము తెలిసిన
మనుజుడెపో నీతిపరుడు మహిలో సుమతీ!

భావం : ఎవరు ఏమి చెప్పినా వినాలి. విన్న వెంటనే తొందర పడకుండా బాగా ఆలోచించాలి. అలా ఆలోచించి నిజానిజాలను తెలుసుకున్నవాడే తెలివయినవాడు.

4. తన కోపమె తన శత్రువు
తన శాంతమె తనకు రక్ష దయ చుట్టంబౌ
తన సంతోషమె స్వర్గము
తన దుఃఖమె నరకమండ్రు తథ్యము సుమతీ!

AP SCERT

భావం : ఎవరికయినా కోపముంటే అది అతన్ని పగవాడిలాగ నొప్పిస్తుంది. శాంతమే అతన్ని రక్షిస్తుంది. అతనికున్న దయాగుణమే అతనికి బంధువులాగ సహాయపడుతుంది. అతని ఆనందమే అతనికి స్వర్గంలాంటిది. అతని దుఃఖమే అతనికి నరకమవుతుంది.

5. బ్రతికినన్నినాళ్ళు ఫలములిచ్చుటె కాదు
చచ్చి కూడ చీల్చి ఇచ్చు తనువు
త్యాగభావమునకు తరువులే గురువులు
లలిత సుగుణజాల తెలుగుబాల.

భావం : చెట్టు ప్రాణంతో ఉన్నప్పుడు పండ్లను ఇస్తుంది. ప్రాణంపోయిన తరవాత కూడా కొయ్యగా మనం ఉపయోగించుకోడానికి అది తన శరీరాన్ని చీల్చి ఇస్తుంది. త్యాగం విషయంలో చెట్లు గురువులవంటివి.

6. దొరలు దోచలేరు దొంగ లెత్తుకపోరు
భ్రాతృజనము వచ్చి పంచుకోరు
విశ్వవర్ధనంబు విద్యాధనంబురా
లలిత సుగుణజాల తెలుగుబాల.

భావం : విద్య అనే సంపదను దొరలు దోచుకోలేరు; దొంగలు దొంగిలించలేరు. అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్ళు వచ్చి దాన్ని పంచుకోరు. ప్రపంచాన్ని అభివృద్ధి చేసేది విద్య మాత్రమే!

7. ఎంతచదువు చదివి ఏ దేశమేగినా
భరత బిడ్డవనుచు మరువకెపుడు
నిలుపవలయునయ్య నీ దేశకీర్తిని
భవ్య సుగుణశీల! భరత బాల!!

భావం : నువ్వు ఎంత పెద్దచదువు చదివి, ఏ దేశానికి వెళ్ళినా, భారతీయుడివి అనే విషయాన్ని ఎప్పుడూ మరిచిపోవద్దు. నీ దేశం కీర్తిని నువ్వు నిలబెట్టాలి.

8. ఒక్క మాతృభాష చక్కగా నేర్చిన
ఇతర భాషలన్ని ఇటులెవచ్చు
భాషలన్ని నేర్చి భాసిల్లవలయురా!
భవ్య సుగుణశీల! భరత బాల!!

భావం : మాతృభాషను చక్కగా నేర్చుకున్నప్పుడే ఇతర భాషలన్నీ సులభంగా నేర్చుకోవచ్చు. భరతబాలా! అన్నీ భాషలు నేర్చుకొని వెలుగొందాలి.

AP SCERT

ఇవి చేయండి

I వినండి – మాట్లాడండి

(అ) పాఠంలోని పద్యాలను రాగంతో పాడండి.

(ఆ) సాధనచేయడంవల్ల ఉపయోగమేమిటి? మీరు ఏవేవి సాధన చేస్తారు?

(ఇ) మంచివాడి మాట చల్లగాఉంటుంది అంటారు కదా? మీరెలా మాట్లాడతారు?

(ఈ) చెట్లవల్ల మనకు ఉపయోగాలేమిటి?

(ఉ) మాతృభాష గొప్పదని ఎందుకు అంటున్నాం?

II చదవండి

అ) పద్యాలను ధారాళంగా చదవండి.

ఆ) కింది పద్యాల భావాలకు సరిపోయే పద్యపాదాలను రాయండి. గుర్తించండి.

1. తినగా తినగా వేపాకు తియ్యగా ఉంటుంది.

   _____

   _____

2. మంచివాడి మాట చల్లగా ఉంటుంది.

   _____

   _____

3. ఇతరులు చెప్పినమాటలను వినీ వినగానే ఒక నిర్ణయానికి రాగూడదు.

   _____

   _____

4. ఎవరి శాంతగుణం వారికి రక్షగా నిలుస్తుంది.

   _____

   _____

5. చెట్లు, త్యాగభావాన్ని పెంపొందించే గురువులవంటివి.

   _____

   _____

6. దొరలు దోచుకోలేరు. దొంగలు ఎత్తుకెళ్ళలేరు.

   _____

   _____

APSCERT

(ఇ) కింది పద్యపాదాలను సరైన వరసలో రాయండి.

1. కంచు మ్రోగునట్లు కనకంబు మ్రోగునా
అల్పు డెపుడు పల్కు నాడంబరముగాను
విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ!
సజ్జనుండు పల్కు చల్లగాను

_____
_____
_____
_____

2. కని కల్ల నిజము తెలిసిన
వినినంతనె వేగపడక వివరింపదగున్
మనుజుడెపో నీతిపరుడు మహిలో సుమతీ!
వినదగునెవ్వరు చెప్పిన

_____
_____
_____
_____

(ఈ) కింది పదాలను చదవండి. ఆ పదాలున్న పద్యపాదాలను రాయండి.

ఉదా: వేము : తినగ తినగ వేము తియ్యనుండు

1. కనకంబు : _____
2. వేగపడక : _____
3. నరకమంద్రు : _____
4. తనువు : _____
5. విశ్వవర్ధనంబు : _____
6. కీర్తి : _____

III రాయండి

(అ) కింది పద్యాలను పూరించండి.

1. అనగ ననగ రాగ
_____
_____
_____ వినురవేమ!

AP SCERT

2. వినదగు నెవ్వరు

_____

_____

_____ మహిలో సుమతీ!

(అ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. మీకు తెలిసిన ఆకుల రుచులను తెలపండి.

జ. _____

_____

2. నెమ్మదిగా మాట్లాడటం వల్ల కలిగే ప్రయోజనం ఏమిటి?

జ. _____

_____

3. కోపంవల్ల కలిగే నష్టాలు ఏవి?

జ. _____

_____

4. విద్యవల్ల ఉపయోగాలను తెలపండి?

జ. _____

_____

5. మాతృభాషవల్ల ఉపయోగాలు రాయండి.

జ. _____

_____

IV పదజాలాభివృద్ధి

అ	గు	ము	ఓ
క	ఏ	ఊ	జ
ల	ర	ం	ట
ను	య	డ	త

(అ) కింది పదాల అర్థాలను తెలుసుకొని ఆ పదాలను సొంతవాక్యాలలో రాయండి.

1. ఆడంబరం = గొప్పలు చెప్పుకొంటున్న విధంగా
ఉదా: రాజకుమార్ పెళ్లి ఆడంబరంగా జరిగింది.

2. కల్ల = అబద్ధం

జ. _____

3. శత్రువు = విరోధి

జ. _____

4. ఫలం = పండు

జ. _____

AP SCERT

5. దోచుకొను = బలవంతంగా తీసేసుకోవడం

జ. _____

6. కీర్తి = పేరు, ప్రతిష్ఠ

జ. _____

V భాషను గురించి తెలుసుకుందాం

(అ) కింది పేరా చదవండి. నామవాచక పదాల కింద గీత గీయండి.

లక్ష్మి తన స్నేహితురాలు రవి ఇంటికి వెళ్ళింది. అక్కడ మామిడిచెట్టు, జామచెట్టు, సపోటాచెట్టు చూసింది. వాళ్ళ ఇంట్లో ఇవేకాక చాలా పూలమొక్కలు ఉన్నాయి. అబ్బో! ఎన్ని రకాల పూలో! గులాబీలు, చేమంతులు, మందారాలు, కనకాంబరాలు ఇలా చాలా ఉన్నాయి. రవి లక్ష్మికు చేమంతులు కోసి ఇచ్చింది. లక్ష్మి వాటిని బుట్టలో వేసుకుంది. తరువాత జామపళ్ళు, సపోటాపళ్ళు కోశారు. వాటిని తిన్నారు.

VI సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ

(అ) "సాధనమున పనులు సమకూరు ధరలోన" ఈ భావానికి తగినకథను రాయండి.

(ఆ) కథను పొడిగించి రాయండి.

ఒక ఊరిలో తులసి అనే పాప ఉంది. తులసికి సైకిలు తొక్కాలని చాలా కోరిక .....

.....

.....

VII ప్రశంసాపూర్వకమయిన పనులు / ప్రాజెక్టుపనులు

(అ) పద్యాలను సేకరించండి. చార్టులో రాయండి. వాటి అర్థాలు తెలుసుకొని ప్రదర్శించండి.

(ఆ) ఇతర భాషల్లోని పద్యాలను సేకరించండి. వాటి అర్థాలు తెలుసుకొని ప్రదర్శించండి.

నేనివి చేయగలనా?

1.	పద్యాలను రాగంతో పాడగలను. పద్యభావాలను చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2.	పద్యాలను ధారాళంగా చదవగలను. సరైన క్రమంలో రాయగలను.	ఔను / కాదు
3.	పద్యాలను చూడకుండా రాయగలను. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయగలను.	ఔను / కాదు
4.	ఇచ్చిన పదాలు ఉపయోగించి సొంతవాక్యాలు రాయగలను.	ఔను / కాదు
5.	పద్యభావానికి తగిన కథను రాయగలను. కథను పొడిగించి రాయగలను.	ఔను / కాదు

APSCERT

ఒక అడవిలో సింహం, జింక, నక్క, కోతి, ఎలుగుబంటి, తోడేలు మొదలైన జంతువులు నివసిస్తుండేవి. వాటిలో సింహం తానేమృగరాజునని చెప్పుకొనేది. గర్వంతో కంటికి కనిపించిన జంతువులనుపట్టి చంపితినేది. దాంతో అడవిలోని జంతువులు క్రమంగా తగ్గిపోసాగాయి.

ఈ విషయాన్ని గమనించిన జంతువులన్నీ ఒకరోజున సమావేశమై ఇలా అనుకున్నాయి. "మనం సింహాన్ని ఎలాగూ ఎదిరించలేము. ప్రతి రోజూ ఒక జంతువును సింహానికి ఆహారంగా పంపితే, మనం కొంతకాలమైనా సుఖంగా బతకవచ్చు. సింహంతో ఒప్పందం చేసుకొందాం," అని అనుకున్నాయి. ఈ విషయం సింహానికి తెలిపాయి. సింహం అందుకు ఒప్పుకొన్నది. ఆనాటినుంచి రోజుకు ఒక్క జంతువు చొప్పున సింహానికి ఆహారంగా వెళుతున్నాయి.

ఒక రోజు కుందేలు వంతు వచ్చింది. కుందేలు తెలివిగలది. ఉపాయంతో సింహానికి గుణపాఠం చెప్పాలనుకుంది. అది సింహమున్న చోటికి వెళ్తూ, దారిలో ఒక బావిగట్టుమీద కూర్చొని ఆలోచించింది. అనుకోకుండా బావిలోకి చూసింది. బావినీటిలో తన ప్రతిబింబం కనిపించింది. వెంటనే దానికొక ఉపాయం తోచింది. సింహం దగ్గరికి ఆలస్యంగా వచ్చింది.

ఆలస్యంగా వచ్చిన కుందేలును చూసి, "ఎందుకయిందింత ఆలస్యం?" అని సింహం గర్జించింది. అందుకు కుందేలు నిదానంగా ఇలా అంది:

"ఓ మృగరాజా! నేను వచ్చేదారిలో మరో సింహం ఎదురైంది. ఈ అడవికి నేనే రాజును అని నన్ను చంపబోయింది. దాన్ని తప్పించుకొని వచ్చేసరికి ఆలస్యమైంది. నన్ను క్షమించండి," అని వేడుకొంది.

ఈ మాటలు విన్న సింహం కోపంతో, "ఆ సింహం ఎక్కడుందో నాకు చూపించు," అంది. కుందేలు సింహాన్ని బావి దగ్గరికి తీసుకొని వెళ్ళింది. ఆ బావిలోకి చూడమంది. సింహం బావిలోకి తొంగి చూసింది.

ఆ బావినీటిలో సింహానికి దాని ప్రతిబింబం కనిపించింది. దాన్ని చూసి అది మరో సింహం అనుకుంది. ఆవేశంతో దాన్ని చంపడానికి బావిలోకి దూకింది. సింహం పీడ విరగడైంది. కుందేలు తెలివికి జంతువులన్నీ సంతోషించాయి. కుందేలును మెచ్చుకున్నాయి.

AP SCERT

పదాలు - అర్థాలు

అ

అతిశయిల్లు (క్రి.) = పెరుగుతూఉండటం
అధికం = ఎక్కువ
అద్భుతం = ఆశ్చర్యం కలిగించేది
అనంతరం = తర్వాత
అనర్గళంగా = ఎడతెరిపిలేకుండా, ఆగకుండా మాట్లాడడం
అనుభవించు (క్రి) = సొంతం చేసుకోడం
అపహరించు (క్రి) = దొంగిలించడం
అభినందించు (క్రి) = ఒక మంచిపని చేసినందుకు కాని, ఒక మంచి సందర్భంలో కాని మెచ్చుకోడం
అభిరాముడు = మనోహరమైనవాడు
అలజడి = మనస్సులో బాధ, కలత, గొడవ
అభిమానం = ప్రేమ, గౌరవం
అమాయికంగా = మోసం తెలియని విధంగా
అరయు(క్రి) = చూడడం, తెలుసుకోడం
అర్చన = పూజ
అర్భకుడు = బక్కపలచటివాడు, చేతకానివాడు, పిల్లవాడు

ఆ

ఆచరించు (క్రి) = అమలుచేయడం
ఆడంబరం = డంబం, బింకం
ఆర్తి = ఆతురత
ఆవేశం = కోపం, ఒళ్ళు తెలియనికోపం
ఆహ్వానం = పిలుపు

ఇ

ఇల = భూమి

ఉ

ఉల్లాసంగా = సంతోషంగా

ఊ

ఊహ = ఆలోచన

ఋ

ఋణం = అప్పు
ఋషి = ముని

ఏ

ఏక = ఒకటి
ఏకరువు = నిలుపుదల లేకుండా చెప్పడం
ఏరువాక = తొలకరిలో పొలం పనులు మొదలుపెట్టడం

ఒ

ఒప్పందం = కట్టుబాటు, ఒడంబడిక

ఔ

ఔషధం = మందు

క

కంటకం = ముల్లు
కంపం = కదలిక, వణుకు
కజ్జికాయ = ఒకరకమైన తియ్యటి తినుబండారం
కఠోరం = కఠినం
కథానిక = చిన్నకథ
కనకము = బంగారం
కమఠం = తాబేలు
కర్తవ్యం = చేయాల్సినపని
కలప = కట్టె, కర్ర
కల్ల = అబద్ధం, అసత్యం
కలిసిమెలిసి = ఐకమత్యంతో
కుండపోత = కుండతోపోసినట్లుగా పెద్ద ధారగా వర్షం పడుతూండటం
కుదురు = కదలకుండా ఉండటం, స్థిరత్వం, నిలకడ
కునుకు = చిన్నపాటి నిద్ర
కొంటెపనులు = చిలిపిపనులు
కొలను = చెరువు
కొలువు = ఉద్యోగం
కోవెల = గుడి

ఖ

ఖగం = పక్షి
ఖరం = గాడిద
ఖుషీ = సంతోషం

AP SCERT

గ

గరళం = చేదు, విషం

గళం = గొంతు

గార్దభం = గాడిద

గుట్టు = ఇతరులకు తెలియనీయకుండా మనసులోనే దాచుకొనేది

గొడుగు = ఛత్రి

గౌరవం = ఆదరం, అభిమానం, ప్రేమ

ఘ

ఘటం = కుండ

ఘనత = గొప్పతనం

ఘోరం = పెద్ద తప్పు

ఘీంకారం = ఏనుగు అరుపు

చ

చింత = మనసులో దిగులు, విచారం

చిందులు = గంతులు

చిచ్చు = అగ్ని, నిప్పు

చిటారున = చిట్టచివరన

చురుకు = చలాకీతనం, ఉత్సాహం, హుషారు

చూరు = ఇంటిపైకప్పు అంచు వెంబడి భాగం

చెరసాల = ఖైదు, జైలు

జ

జట = జడ

జటాధరుడు = శివుడు

జలం = నీరు

జవదాటు (క్రి) = మీరు

జాలిపడి = దయతలచి

జౌళి = వస్త్రం

ఝ

ఝరి = నీటిఊట

ఝషం = చేప

త

తథ్యము = తప్పనిది, నిజం

తనువు = ఒళ్ళు, శరీరం

తరువు = చెట్టు

తేట = స్వచ్ఛమైన

తేరు = రథం

ద

దండ = హారం

దప్పిక = దాహం

దర్పణం = అద్దం

దుర్గుణం = చెడ్డగుణం

దుష్టుడు = చెడ్డవాడు

ధ

ధనువు = విల్లు

ధనుస్సు = విల్లు

ధర = భూమి

ధీరుడు = ధైర్యం కలవాడు

ధూపం = పూజా విధానంలో భాగంగా చేసే ఉపచారంలో అగరువత్తుల లేదా సాంబ్రాణి పొగ వేయడం

న

నగరం = పట్టణం

నచ్చు (క్రి) = ఇష్టం కలగడం

నమస్కారం = దండం

నవజీవనం = కొత్తజీవితం

నర్తన = నటించడం, నాట్యంచేయడం

నిర్బంధం = కట్టివేయడం

నిర్భయం = భయంలేకపోవడం

నిదానం = మెల్లన

నివాసస్థలం = ఉండేచోటు

నేస్తం = స్నేహం; స్నేహితుడు; స్నేహితురాలు

ప

పథం = తోవ, దారి, మార్గం

పరవశించు (క్రి) = మైమరచు

పట్టాభిషేకం = రాజును గద్దెపైన కూర్చోబెట్టే తంతు లేదా ఉత్సవం

ప్రజారంజకంగా = ప్రజలకు నచ్చేవిధంగా, ప్రజలకు సుఖం కలిగేట్లుగా

ప్రసాదించు (క్రి) = దయతో ఇయ్యడం

AP SCERT

పాన్పు = పడక

పిచ్చాపాటీ = కబుర్లు చెప్పుకోడం

పింఛం = నెమలిపురి

పిన్నలు = చిన్నవాళ్ళు

ప్రీతి = ఇష్టం, ప్రేమ

పూరిగుడిసె = గడ్డిపాక

పేడ = పెండ

ఫ

ఫలం = పండు

బ

బంక = జిగురు

బృందగానం = జట్టుగాపాడటం, కొందరు కలిసి పాడటం

బహుమానం = కానుక, ఇనాము

బువ్వ = అన్నం

భ

భవనం = ఇల్లు, మేడ

భాగ్యం = డబ్బు, ధనం, సంపద

భిన్నం = వివిధము, వేరువేరు

భూషణం = అలంకారం

భౌతికం = శారీరకం, శరీరసంబంధం

మ

మధురమైన = తియ్యనైన

మనుజుడు = మనిషి, మానవుడు

మనీష = తెలివి, ప్రజ్ఞ

మర్కటం = కోతి

మర్దన = రుద్దడం

మహి = భూమి

మహిమ = గొప్పతనం

మానసము = మనస్సు

మార్గం = తోవ, దారి

మిథునం = జంట

ముగింపు = చివర, పూర్తి

మేఖల = ఒడ్డాణం

మేఘం = మబ్బు

మోజు = ఇష్టం

మౌనం = మాట్లాడకుండా ఉండటం, ఖామోషీ

య

యశస్సు = కీర్తి

యాగం = యజ్ఞం

యాతన = కష్టం, ఇబ్బంది

యానం = ప్రయాణం

ర

రక్షణ = కాపాడటం

రాగము = అనురాగము, సంగీతరాగం

రాక్షసులు = దేవతల శత్రువులు, క్రూరులు

ల

లచ్చి = లక్ష్మి

లవణం = ఉప్పు, నమక్

లాలస = కోరిక

లెస్స = మంచి

లొట్టలు = చప్పరిస్తూ నాలికతో చేసే చప్పుళ్ళు

వ

వడి = వేగం

వధువు = పెళ్ళికుమార్తె

వనవాసం = అడవిలో నివసించుట

వరహా = పూర్వకాలంలో వాడుకలో ఉన్న ఒక విలువైన నాణెం

వర్ధనం = పెంచడం, వృద్ధి చేయడం; పెరగడం

వర్షం = వాన

వర్గీకరణ = వేరుచేయడం, రకాలవారీగా విడదీయడం

వానరులు = కోతులు

వారధి = వంతెన

వ్యాధి = రోగం

విచిత్రం = ఆశ్చర్యం, వింత

విచ్చిన = వికసించిన

విద్యాభ్యాసం = చదువునేర్చుకొనుట

AP SCERT

విశ్వద = ప్రపంచాన్ని ఇచ్చిన

విశ్వము = ప్రపంచం

వీథి = దారి

వేగపడక (క్రి) = తొందరపడక

వేము = వేపాకు, వేపచెట్టు, వేపచెట్టుకు సంబంధించినది

శ

శిథిలమైన = పాడైపోయిన

శిరస్సు = తల

శైలం = కొండ

శోకం = ఏడుపు, దుఃఖం

శౌర్యం = వీరత్వం, పరాక్రమం

స

సందడి = అల్లరి, గొడవ

సంబరం = సంతోషం

సంహరించు (క్రి) = చంపు

సజ్జనుడు = మంచివాడు

సమకూరు = లభించు, దొరుకు

సమయస్ఫూర్తి = సమయానికి తగిన ఆలోచన (రావడం)

సమర్పణ = ఇచ్చుకోడం

సల్ది = చద్ది (అన్నం)

సహనం = ఓర్పు

సాగరం = సముద్రం

సాధన = విడవకుండాచేసే ప్రయత్నం

స్వార్థం = తనమేలు మాత్రమే చూసుకొనే గుణం

సుగుణం = మంచిగుణం

సుమతి = మంచిబుద్ధిగలవాడు

సురగంగ = దేవలోకపునదుల్లో ముఖ్యమయినది

సురలు = దేవతలు

స్వేచ్ఛ = తనమనసుకు తోచినది, తాను కోరినది; కోరినదిచేసే హక్కు లేదా అవకాశం

స్నేహితుడు = మిత్రుడు

సొగసు = అందం

హ

హఠాత్తుగా = అనుకోని విధంగా

హరివిల్లు = ఇంద్రధనుస్సు

హిమం = మంచు

క్ష

క్షమించు (క్రి) = మన్నించడం, తప్పుచేసిన వ్యక్తిని శిక్షించకుండా వదిలి వేయడం

AP SCERT

భావనా పటం – 6వ తరగతి

(పాఠ్యప్రణాళికా లక్ష్యం -1)
(భాషానైపుణ్యాల అభివృద్ధి)

- దేశభక్తి గేయాలు పాడుతారు.
- బొమ్మలను చూస్తూ గేయాలను పాడగలరు.
- కథను అర్థం చేసుకోగలరు.
- పక్షుల స్వభావం తెలుసుకుంటారు.
- పద్యాలు రాగయుక్తంగా, భావయుక్తంగా పాడతారు.

(పాఠ్యప్రణాళికా లక్ష్యం -2)
(సాహిత్య సాంస్కృతిక అభినందన)

- అక్షరాలను గుర్తించాగలరు. చదవగలరు. రాయగలరు.
- ఒత్తులు నేర్చుకుంటారు.
- అక్షరాలతో పదాలు తయారు చేస్తారు.
- బొమ్మలను చూసి పేర్లు రాయగలరు.
- చిన్న వాక్యాలు రాయడం సాధన చేస్తారు.

(పాఠ్యప్రణాళికా లక్ష్యం -3)
(భాషానిర్మాణ వినియోగం)

- అందమైన చేతిరాత సాధన చేస్తారు.
- తినే పదార్థాలు, పిండివంటలు తెలుసుకుంటారు.
- చిన్న చిన్న పదాలు, వాక్యాలు తయారు చేస్తారు.
- మహాప్రాణాక్షరాలు గుర్తిస్తారు.
- ద్విత్వాక్షర, సంయుక్తాక్షర పదాలు తెలుసుకుంటారు.

(పాఠ్యప్రణాళికా లక్ష్యం -4)
(సమీక్ష గ్రంథాలయ వినియోగం)

- పాఠ్యాంశ అనుబంధ చిత్రాలు సేకరిస్తారు.
- బొమ్మలు గీస్తారు, రంగులు వేస్తారు.
- బొమ్మల గురించి రెండు వాక్యాలు రాయగలుగుతారు.
- సంగీత వాయిద్యాలు వాటి పేర్లు రాయగలుగుతారు.
- దేశభక్తి గేయాలు సేకరిస్తారు. పాడతారు.

(పాఠ్యప్రణాళికా లక్ష్యం -5)
(భాషా ప్రత్యేకతల అభినందన)

- అక్షరాలతో పద నిర్మాణం చేస్తారు.
- అక్షరాల మధ్య తేడాలను గుర్తించగలుగుతారు.
- పండుగలు గురించి తెలుసుకుంటారు.
- గుణింతాలతో పదాలు రాయగలుగుతారు.
- గేయాన్ని పొడిగించి సొంత మాటలో రాయగలుగుతారు.

APCERT